

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Jensen, Thit.; Thit Jensen.

Højeste Ret : Fortælling fra en dansk
Herregaard

Kjøbenhavn ; Kristiania : Gyldendal, 1913

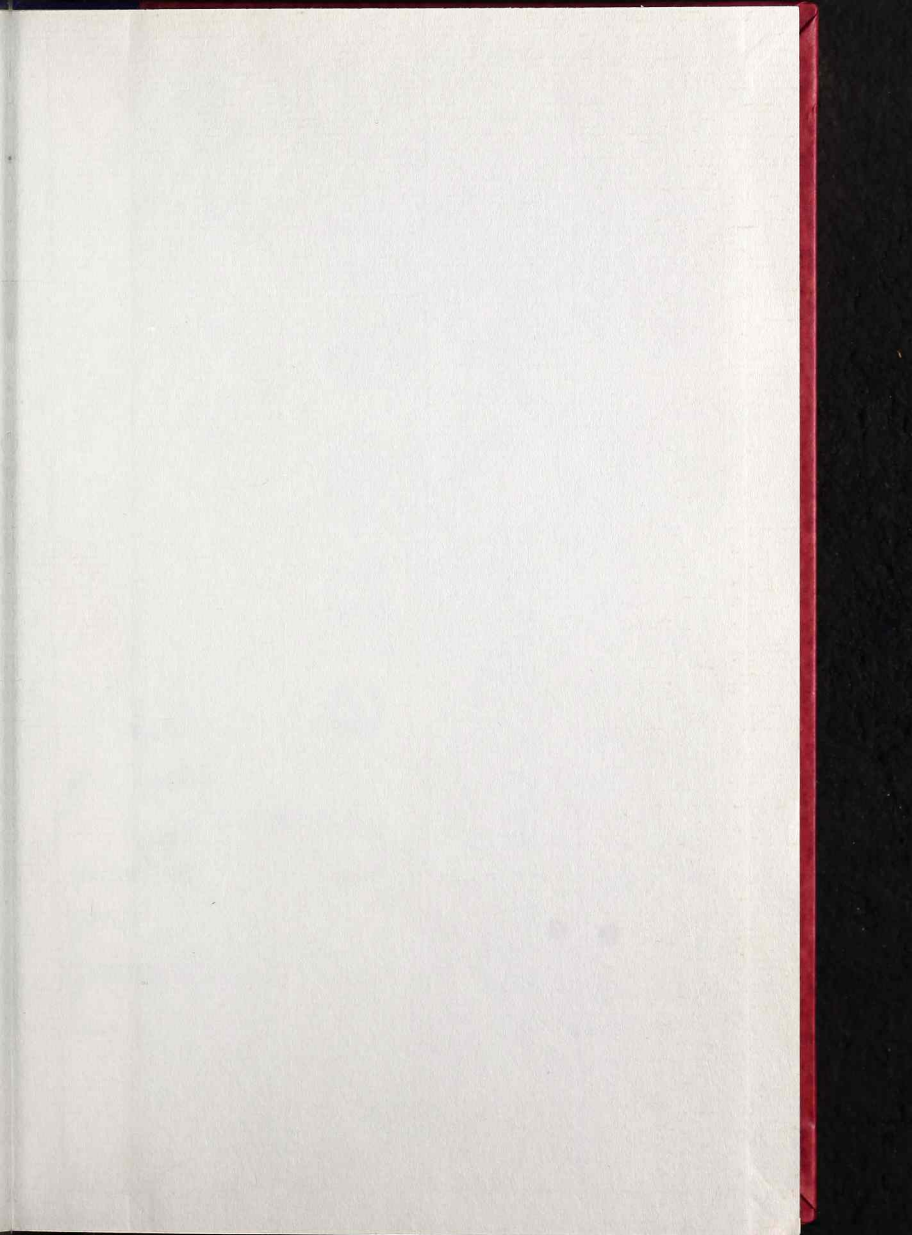
197 s.

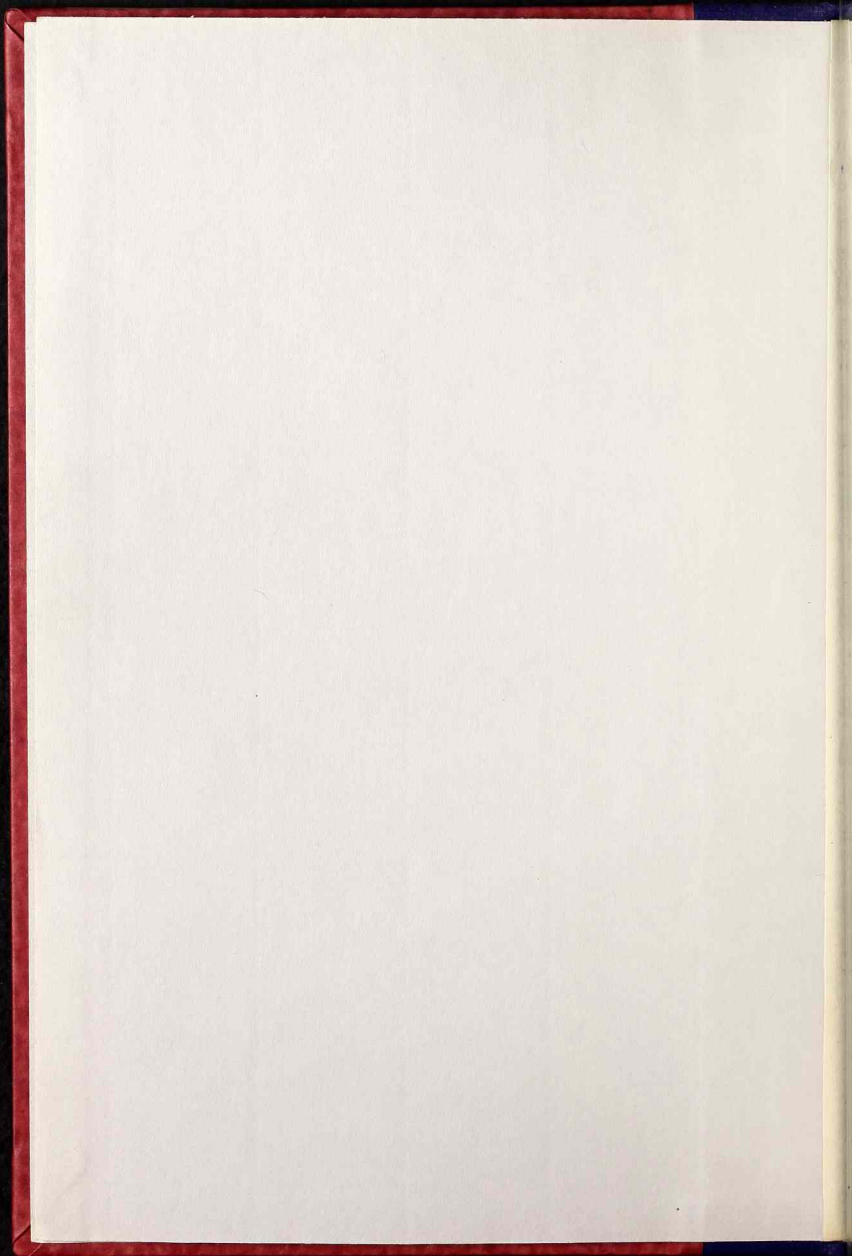
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Thit Jensen

„Højeste-Ret“. Fortæl-
ling fra en dansk
Herregaard. Pris 3.00

G · B · N · F

57, -175, -8°

HØJESTE RET

THIT JENSEN

TO SØSTRE. Fortælling. 1903.

FAMILIEN STORM. Fortælling.
1904.

MARTYRIUM. Samfundsroman.
1905.

ØRKENVANDRING. Samfunds-
roman. 1907.

PRINS NILAUS AF DANMARK.
Sagnfortælling. 1907.

SAGN OG SYNER. Mystiske For-
tællinger fra Island. 1909.

I MESSIAS' SPOR. Nutidsroman
fra Island. 1911.

HEMSKOEN. Roman. 1912.

THIT JENSEN

H Ø J E S T E R E T

FORTÆLLING FRA EN DANSK
HERREGAARD

Apr. 1891

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCXIII

3365

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIE

FØRSTE KAPITEL

Er Moster Susan ikke med?

Foran to fede, slet striglede Hopper stod Inger Brun og saa op paa en bred, ubørstet Bondelømmel, der sad og underholdt sig med en ung Matros, som ogsaa var kommen med Toget. Tømmen hang som en slatten Ham ned paa begge Sider af Forsmækken.

Han gloede paa hende som paa en Aabenbaring, og Matrosen gloede.

„Nej,“ sagde han endelig, „din Moster, hun var syg.“

Ingers Mund fortrak sig til et ganske svagt Smil — bag Stationsbygningen holdt Toget endnu og brasede Damp af sig som en hed Pande. Bag Ventesalens Vinduer var der et tæt Lag af Ansigter, søndagsklædte Bønderkarle, der tog Frøkenen fra Smeltrup i fuldkommen bluløs Beskuelse, alle i den frygtelige 16—17 Aars Alder, da Bønderkarle sætter deres højeste Ære i at drikke, spille, ryge Pibe og spytte paa Gulve, bande og sige Gemenheder himmelhøjt. Inger fik med sit Blik fat i et af Ansigterne og spiddede det, til det fortrukket af flov Grinen, dukkede sig bag Karmen. Hun sendte i det samme en taknemlig Tanke til Højskolerne, der stu-

vede dem ind i sine Kamre, som sur Landvin stuves i Kældre og lagres, og sendte dem ud igen, ganske belevne og i Reglen ædruelige.

Saa saa hun igen op paa Kusken.

„Det var vel ikke muligt,“ sagde hun underfundig blidt, „at De kunde hjælpe mig med min Bagage og aabne Vogndøren for mig?“

Kusken blev rød og plumpede ned med en Lyd som en Græstørv, der falder fra en Mønning. Inger smilede igen — naar Knægten var saa langt ude fra Pløjelandet, at han sagde „du“, saa stod han ganske udenfor Kritik som Tyende betragtet.

Toget kørte bort — med store hørlige Luftpuf ud af sin Jernnæse.

Matrosen aabnede Landaueren og rakte hende Tæppe og Paraply, hun saa paa ham med sine blaa, stærkt glansfulde og venlige Øjne, saa han knækkede i Knæene, saa op, som om han ikke vilde tro sine Øjne, men maatte se mere og knækkede igen i Buk. Inger svøbte Tæppet om sig, satte sig til Rette og saa sig ventende om.

„Hvor blir Mads Padde af?“ sagde hun halvhøjt og kiggede ind gennem Ventesalens Vinduer, hvorfra alle Ansigter var forduftede. „Jeg tør dø paa, tænkte hun, at de nu allesammen staar i Stime om min Kuffert — som naar de smaa, fede Fisk i Sortedamsøen vrimler sammen om en Tændstik!“

„Nej, hvor her er stille!“ tænkte hun saa, og hendes Hoved, der i den sidste Tid havde været saa forpint af Københavns Proletarstøj, løftede sig velbehagelig og

hjemmekendt op i den tomme, høje, kølige Luft. Paa Landsbygærdet ligeoverfor havde det nye Græs suget Grøde af Solen og laa trukket ned over hele Gærdet som en grøn Bælg, plettet af Følfodens gule, korthalsede Stjerneblomster. De store Popler og gamle Pil var kun Greneskrog endnu, det var lige Gæslingerne var bleven lodne og lod ane et Skimmer af grønt. Spurvene svit-tede mellem Grenene og sang ud af talløse aabne Næb imod Solen. Paa Himlen laa en eneste lysende Sky — som en Stør drivende med den hvide Bug opad i det uendelige, blaa Atlant.

Kusken kom med hendes Kuffert og underholdt igen Matrosen, som han indbød til at køre med. Men Matrosen havde Levemaade og henviste til Herskabet, og Mads vendte sig til Inger med sin Sætning direkte overført fra den anden — kun havde han forandret De til du, for det *kunde* han ikke sige.

„Har du nøj imod, at den Karl kører med?“

Hun rystede paa Hovedet, og igen kneb hun et Smil.

Saa kørte de igennem Landsbyen og ud paa det aabne Land, der laa foran Inger som et vidtudstrakt Klude-tæppe med sine forskelligfarvede Marker, parate til Vaar og Sommergrøde.

Moster Susanne var ikke med — nej, det var nok, som hun havde tænkt sig, Moster Susan sparede op til et nyt Anfald. Det havde hun tydelig nok gjort i nogen Tid, Inger havde forstaaet det af hendes Breve. Hendes Døvhed var ogsaa taget til „ak Herregudja Moster Susan, du skulde have været gift,“ tænkte Inger, mens hun

sad og saa ud over Markerne. Rugen laa Højde op og Højde ned som et tykt, blødt Skind, Vinden striglende lagde ned og rejste igen og striglede paany, til det skinnede grønt glinsende milevidt. Hist og her flimtede en Foraarsso, Sne der havde ligget længe og endelig var smeltet og havde trukket Himlens Farve ned over sig. — Inger kendte det altsammen helt fra sin Barndom, alt, lige til den lange, smalle Limfjordstunge, der hørte til Vejlerne, og som de skulde udenom for at komme til Gaarden. Hun tænkte igen paa Moster Susannes forvirrede Udfald hist og her i Brevene, Udfald der altid paa en eller anden Maade stod i Forbindelse med Christian Frederik

Vinden blev koldere ude, hvor de aabne Vejler gav den frit Lejde, Inger trak Pelshuen ned og dukkede sig i Fodposen, saa kun de aabne, vaagne Øjne som to blaa, glinsende Cirkler med Pupillens sorte Hagl i Midten stirrede hjemmekendt ud. — Oppe paa Bukken sad Matrosen og betroede dæmpet Kusken, at nu havde han været i mange Havne, baade Brasilien og Japan og Ægypten og set mange Farver Fruentømmer, men det der bag i Vognen var alligevel det kønneste Kvinde-menneske, *han* nogetid havde set

Vognen drejede ind paa Smelstrups Jorder, og i smaa Ryk løftede Inger sig ud af sit Pelsværk. — Nej, men som Rugen saa ud i Aar! sjusket saaet og med Sammenklumpninger og sure, nøgne Pletter. Hele den store Herregaardsmark laa der, som om den led af en ond Sygdom og tabte Haar.

„Jeg skulde have været Agronom,“ tænkte hun, „hvad skal jeg i Grunden med Naturfilosofi, naar min Fødegård ligger og forfalder ynkeligt. Men jeg ejer det jo ikke, Christian Fredrik er en Sugekop og ingenting andet“

Hun hørte de to paa Bukken tale om det samme, Mads Padde viste ud med Pisen.

„Den er fordrøvven“ — han var født saglig, Bonde som han var — „og saa mangler'en Mog!“ Hun hørte ikke Matrosens Spørgsmaal, men forstod det i Svaret fra Mads Padde, det var Christian Fredrik, de talte om, hendes Broder, der var juridisk Kandidat, og som altid var i Udlandet.

Hun saa igen ud over de tunge, klæge Marker, ja, hun skulde lært Landvæsen — men i det samme gæbede hun, Trætheden efter den lange Natterejse kom over hende, hun lod sig slappe i alle Muskler og ledde-løs skumple med Vognen. Hvem brød sig om at faa sin Hjemgaard paa Fode, naar det dog ikke var der, man skulde finde sin Lykke.

Lykke!

Bag hendes trætte, lukkede Laage dansede der Billeder, et Ansigt af Form som et Flaskeæble, porsbrune, Øjne, et soigneret Skæg, en Mund med store og graadige Læber.

„Heller ikke der!“ vrissede det inde i hende, og hun trak som i Selvbeskyttelse Fodposen helt op over sine Øjne, saa den mødte Pelshuen. Inde i det lune Mørke, som hendes Aande gjorde stadig lunere, dansede Bille-

derne livligt Sabelraslen henad den stampede Jord bag Søpavillonen, de smaa Borde med de flagrende rødbortede Duge, blanke Knapper og blanke Øjne, „poleret altsammen“ havde hun tænkt, Premierløjtnant Forst og ligeoverfor ham hun selv Inger Brun til Smeltrup, cand. phil. og i moderne Antræk lige til den vældige, hvide Pleureuse, der skummede i Vinden over hendes Hoved — et flygtigt og heftigt Kys

En stærk Skumplen af Vognen slog Billederne i Stykker, hun slog Øjnene op — de mødte Matrosens brede Ryg med den lyseblaa, barnlige Krave.

„Ligesaa godt ham — akkurat lige saa godt ham, han vilde ikke kede mig mere“

Igen lukkede hun Øjnene og forpattede sig i Lunheden, førte med sig selv satirisk en Konversation, hun lagde ind i en af de mange Saloner i København, der kun er en Fortsættelse af Forretningslivet, Geschæft med Ære og smukt Kød for Position og Penge — „Inger Brun, Guds Død, fuldmyndig og ingen Forældre — og en hovedrig Moster i Ryggen“! „Jamen der er jo en Broder“! „Christian Fredrik ja, men ham har Mosteren en besynderlig Aversion imod, i de 10 Aar, hun var paa Middelfart bestilte hun ikke andet end bede til, at han maatte dø.“ Men har hun ikke brugt mange til at studere for — hvem garanterer en“

Inger fløj halvt ud af Fodposen, Vognen var ved at vælte. Matrosen sprang ned og satte den brede, blaa Ryg til, mens Hestene, plaskende i Vand og Mudder, slæbte Vognen over.

„Er det virkelig Smeltrup Kørevej, der ligger i saadan en Forfatning?“ spurgte Inger, hun maatte holde sig fast. Mads Padde vendte sit glatte Konfirmandansigt om imod hende, forbavset over, at hun kunde tænke sig den anderledes.

„Det er for galt,“ skændte hun til sig selv, „jeg vil alligevel skrive til Christian Fredrik, vil han ikke passe sin Gaard, maa han hellere sælge den til Udstykning, saa kommer den da til Nytte“

Vognen naaede over, Matrosen var bleven vaad til Knæene. Inger vilde instinktmæssig ikke byde ham Drikkepenge, hun saa paa ham med sine smilende og straalende blaa Øjne og takkede ham for Hjælpen, og Matrosen rystede sine vide Bukseben med en Henrykkelse, som om han ligefrem havde savnet og tørstet efter at plaske i Vand.

Vognen kørte op langs de lange Lader, hvor Ukrudtet groede op og næsten gik i ét med det lave nedskudte Tagskæg, men Gaardspladsen laa i al sin firkantede Længde saa ren som et Stuegulv, her begyndte Moster Susannes Indflydelse. Det lange, toetages Beboelseshus, flere hundrede Aar gammelt, laa som under et Mundskæg af vældige, krogede Popler og saa underlig trist og forstemt ud som et gammelt, forsømt Instrument. Det gamle Uhr højt oppe i Frontespicen havde staaet i mange Aar, og den store Stentrappe, der i flotte Linjer svajede ud fra Dørens Mund som en Moustache, var sprængt flere Steder, og de oprindelige Balustre var erstattet med rustent Smedejern.

I den store, lave, uregelmæssige Entré kom Moster Susanne hende i Møde. Som altid, naar Inger kom hjem, slog det hende, hvor den høje, tyndsløbne Skikkelse saa besynderlig uvirkelig ud — mod de gamle, rødmalede Skabe med de svære Vomme, fordums Velhavere skabt til Stable af hjemmевævet Damask, endnu med en Holdning, der intet forraadte om Tomrummene i deres Indre. Moster Susanne gik over de røde Flisesten saa let som en ung Pige — de løse Sten vippede for hvert Trin og faldt tilbage med et brustent klep klep, en ejendommelig fattig Lyd, der mindede om Ler. Moster Susanne gik altid i en sort Kjole med Snit fra sin Ungpigetid; en dyb spids Udsikring foran dækkedes af hvide Kniplinger, hvis Tunger mødte hinanden og forneden afsluttedes af en gammel, oval, sølvindfattet Agatbrosche. Skønt hun ikke var fyldt halvtreds endnu, var hendes Haar fuldstændig maaneskinshvidt. Det saa mærkeligt ud til den romantiske Frisure med en stor, flad Nakkeknude og løse runde Lokker som hvide Tove ned over hendes Skuldre. Hendes Træk forraadte, hvor stor en Skønhed, hun havde været, og kun Øjnene viste, at hun havde været gal. De var blaa, med sorte, stive Pupiller, Blikket kom uvilligt langt inde fra bekymrede og glædeløse Tankegange.

„Hvad er der ved'et, Inger, siden at du kommer hjem paa den her Tid af Aaret?“ spurgte hun, hendes Stemme var trist og mistroisk.

„Jeg har Blegsot, Moster Susan,“ raabte Inger tæt ved hendes Øre.

„Blegsot!“ gentog Moster Susanne haanlig.

„Det er ogsaa kun den officielle Grund“ — Inger skubbede sidst sine Galoscher af og saa paa Moster Susanne imens. „Jeg lider af en meget værre Sygdom — men det kan vi tale om inde,“ hun viste med Nakken indefter, Mads Padde og Matrosen kom op med hendes Kuffert.

Den mægtige Havesal, der i det daglige brugtes baade til Opholds- og Spisestue, indtog hele Husets Bredde, blot fradraget Entreen. Den havde to Kaminer, over den ene hang Maleriet af den berygtede Fru Mette Rød, der havde bygget Gaarden, over den anden et Maleri af Ingers Forældre. Paa Kaminhylden under Fru Mette stod en Krukke med halvt udsprungne Kastanjegrene. Dørene var slaaede op til Havestuerne paa hver Side af Salen — Aurorastuen paa den ene Side med ældesorte Loftsmalerier, rødt falmet Tapet af naalestribet forlængst skørnet Silke, til den anden Side St. Georg Stuen med gule Silketapeter.

Middagsbordet stod dækket, Moster Susanne maalte Ingers Figur, før de satte sig, men der var intet at se. Saa spejdede hun i Hudfarven efter Spor af Kræft, det som hendes Fader var død af, men det var heller ikke det. En Spænding, hun ikke kunde taale, fik hendes Pupiller til at vokse.

„Hvad er det da, Inger!?“

Saa vendte Inger sit Ansigt, furet af Komik og Forvivelse om imod hende, satte sig og lagde de foldede Hænder frem over Bordet.

„Jeg keder mig ihjel, Moster Susan.“

Moster Susannes Ansigt undergik et Par Forvandlinger, før hendes lille visne Mund aabnede sig til et bittert

„Tror du, der er morsomt her?“

Inger lagde sig med Siden frem over Bordet og strakte en lang Arm frem, der var noget uendelig smidigt og bevidst uimodstaaeligt i den kokette, smilende Barnlighed overfor den Gamle.

„Er du ked af at faa mig hjem, Moster Susan?“

„Nej, det er sandelig langt fra — men — det huer mig ikke, at du en Gang stjal dig til at læse alt, selv om Natten, saa graadig som en Ravn og havde saa store Ord om alt det, du vilde — og nu — ja, jeg har da forstaaet paa dine sidste Breve, at nu er der egentlig ikke den Ting, du regner, og ingenting du vil!“

„Alt til sin Tid, Moster Susan, nu vil jeg giftes!“

Høh! Moster Susanne gik fuld af Foragt hen til Døren og tog Terrinen fra Stuepigen.

„Er der saa endelig en, du har bestemt dig for da?“

Inger kølede sin Suppe med Skeen.

„Nej desværre — og Gudværeløvet.“

Moster Susanne begyndte foroverbøjet at spise.

„Du ligner da heldigvis dig selv godt nok, du kan vanskelig sige en Ting uden at dreje den et Par Gange“

Da de drak Kaffen inde i Aurorastuen, sagde Inger eftertænksomt.

„Jeg er kommen til en Vanskelighed i min Livs-

kabale, Moster Susan. Der er et Kort, jeg ikke kan flytte for det andet — og det andet kan jeg ikke flytte for det ene.“

Moster Susannes spøgelse Væsen reagerede ikke, og Inger fortsatte, halvt til sig selv, stirrende gennem Vinduet ud over Havens Rosenbuske, der strittede med Grene saa skallede som Rottehaler.

„Naar en feminin Kabale er bleven 25 Aar, skal den helst gaa op, for ellers blir den for hver Dag mere indviklet — til den en skønne Dag overhovedet ikke kan gaa op. Og saa er den et smertefuldt Problem, der hverken forstaar sig selv eller sit Milieu.“

Moster Susanne drejede sit Ansigt ind mod Væggens falmende Silke, Inger blev ved at se ud. Nakke mod Nakke sad de i den gamle Stue og tænkte . . .

*

*

*

Moster Susanne kom ind i Havestuen næste Formiddag. Inger sad foran Fru Mettes Kamin, i en rødbrun Morgenkjole af et underlig, meget folderigt Snit. Stoffets fyldige, røde Bølger faldt ned over den Arm, hun havde sænket med Haanden helt ned over sit Knæ, Tommelfingeren sad endnu ind mellem Bogens Blade, hvor hun havde læst. Det lyse Haar gik i Nakken ud i en glansfuld glat Pung, bølgede i spindelvævsfine Ravtraade ned over Ørerne og holdtes ind om Hovedet af et bredt, farverigt broderet Baand. Albuen hvilede paa Knæet, den lange, hvide Underarm stod op som en

Marmorsøjle med den lukkede Haand til Kapitæl. Mod den hvilede hendes Hage, hun havde siddet og stirret ind i Ilden og vendte blot de blaa, vaagne Øjne hen mod Døren, da Moster Susanne kom ind.

„Er det igen Kabalen?“

Inger nikkede — saa løftede hun sig i Overkroppen og lagde Bogen op paa Kaminhylden ved Siden af Krukken med Kastanjegrenene. Med de lange, stærke Fingre flettede sammen under Knæet, saa hun op paa Moster Susanne, der lagde Dug frem til Frokostbordet.

„Jeg vil ikke leve og dø som en enlig, tør Kommenskringle!“ I øjeblikkelig Heftighed spændte hun Knæet mod de sammenflettede Fingre, saa de knagede.

„Jeg *vil* ikke, Moster Susan!“

„Var der da ikke nok i København?“ Trods sin Døvhed talte Moster Susanne altid lavt og forbeholdent og saa for det meste ned og ikke paa den, hun talte med.

„Jo, blanke Knapper, man kan spille Klink med, men ikke gifte sig med; det er kun en Mindrepart af ens Hjerne, der kan nøjes med Heste.“

„Mon det egentlig saa meget er din *Hjerne* netop, der vil giftes?“

Inger saa paa hende uden at blinke.

„Ikke alene naturligvis, Moster Susan, men hvis jeg kunde holde den udenfor, saa at sige ikke gifte den med, saa var det ingen Sag. Men naar hverken den eller overhovedet *det* i een, der er noget ved, nogen-sinde reagerer, hvad skal man saa stille op?“

Hun rejste sig og gik hen i den aabne Havedør, hvor

Solen stod lige paa, der strakte hun sig, i ubevidst Styrke; Brystet og de smukke, harmoniske Lemmer stemte sig op i de røde Kashmirsbølger og sank igen, hendes Hud lyste i Solen med Myriader af bløde Dun som en Barnekind, de erfarne, livslystne Øjne der var saa blanke af sundt Blod, gemte i Bunden en begyndende og alvorlig Bekymring.

„Hvor er Mandfolk henne i vore Dage, Moster Susan?“

„Ja, Gud naade dem dær, hvor de er!“

Inger drejede Hovedet om ved det dybt og umotiveret pathetiske i Moster Susannes lave Stemme — men i det samme gik hun ud.

Inger rystede paa Hovedet. Moster Moster, dette her gaar aldrig, og hvordan *skal* man hjælpe dig!“ Stirrende ned i det opslidte Gulvtæppe, gennemgik hun, hvad hun vidste om Moster Susanne, men hun vidste egentlig ingenting, andet end de Fakta alle og enhver vidste, det gjorde det saa svært, for ikke at sige umuligt at hjælpe. Hun kom, da Ingers Moder var død; to Aar efter kom hun paa Middelfart, Inger havde ingen Erindring om hende fra den Tid, men saa meget mere, da hun mange Aar efter kom tilbage, og Inger og hendes Veninder fra Havestuens Hjørner og Kroge begloede hende, som om den blege stille generte Kvinde var en vild og balstyrig Drage. Det var en nedarvet Kendsgærning, at ulykkelig Kærlighed havde været Aarsagen, men hvem Kærligheden gjaldt, det havde aldrig nogen haft blot fjerneste Anelse om.

„Jeg kan maaske faa ondt nok ved at redde mig selv,“ tænkte Inger og sukkede. Den Tid hun gik i Møde vilde blive vanskelig — og vanskeligere Aar for Aar — med Humør, der var Kastebold for de ubetydeligste Tilfældigheder, med en enerverende Kamp mod Krav, som ikke kunde besejres, men kun dø, naar deres Liv naturligt var omme. Hun kunde sagtens tage den kraftige Beslutning, at nu vilde hun kaste sig over sine Studier og ikke tænke paa andet, men hvad nyttede det, naar Naturen i hende daglig ynglede Krav, hun ikke kunde studere ned, det blev kun et uhyre Kraftspild. — Og det der var værre, vilde muligvis ske, en Dag gik Naturen over Optugtelsen, og hun fandt sig selv vaagnende op i et nedværdigende Forhold . . .

„Aa!“ stødte hun ud og gav sig til at gaa frem og tilbage — „hvorfor er Krop og Sjæl ikke to hinanden uvedkommende Ting, saa man frit kunde skeje ud med den ene uden at forulempe den anden. Men det kan man ikke.

Jeg i hvert Fald ikke!“

Hun blev staaende og saa ud i Haven, der laa for hendes Øjne som lutter Ribber uden Bladkød imellem, den brede Aa fra Vejlerne satte Skel mellem den gamle og den nye Have. Gangbrætter dannede Forbindelse, de egentlige Broer var skyllede bort og kun Pillerne stak malerisk op af Vandet. Langsomt drejede hun Hovedet først til højre saa til venstre og saa ind i de to tilstødende Værelser med Loftsmalerierne og de ældgamle Silketapeter. Paa mange Steder manglede Silken, og det

grove Hørlærred, der dannede Underfor, viste sine store Traade som Saar i Tapetet.

„Dette her er trist, naar man ingenting kan gøre!“ sagde hun tænkstomt og føjede til inde i sig selv.

„Jeg kan jo gifte mig — med Knapperne.

Men saa tager jeg Elskere!“ hviskede hun frem i en sagte, underfundig Tone — „Jeg gør det — for jeg ved, *han* vil gøre det, og det hører hele det Liv til.

Og det vil jeg ikke ind i!“

Moster Susanne kom ind med Dækketøj, der skulde ses efter, store Duge af gammelt fint Damask, men Hul ved Hul. Stirrende ned sagde hun, fuld af ortodoks Uvilje.

„Hvad hjælper jer saa den megen Visdom, I frinsiddede unge Piger.“

Inger tog Tag i den tunge Lænestol, hun før sad i; det var et Felt, hvor hun principmæssig satte Moster Susanne mat straks.

„Den hjælper saa meget, Moster Susan, at vi ikke gør Dumheder i Blinde. Vi regner med, hvad der venter os og tænker os selv igennem for at finde ud af, hvordan man bedst forhindrer sin Ruin.

Det kommer mig ikke ved, og det er maaske Synd af mig at sige det, Moster Susan, men jeg bilder mig nu ind, at *du* aldrig har kæmpet for din Kærlighed. Og det er en Livets Lov, Moster Susan, man faar ingenting for ingenting. Det kan i mange Tilfælde se ud, som om det ikke er sandt, men det er det alligevel, man *faar* ingenting for ingenting. Jeg vil ikke ruineres“ — hun

løftede Stolen op i sine stærke Arme og satte den fast i Gulvet igen — „og jeg tror, jeg evner at yde noget, og i Forhold dertil vil jeg ha'!“

Moster Susanne sagde ingenting, hun sendte den aabne Dør et kuldkært Blik, og Inger gik hen og lukkede den.

„Moster Susan,“ sagde hun saa helt ind mod hendes Øre, „du spurgte mig i Gaar hvad jeg vil *her*, naar jeg leder efter en Mand, jeg gider have med at gøre, du sagde ogsaa, at jeg en Gang vilde saa meget! Ja, det er sandt, jeg var, da jeg gik herhjemme og læste Rub og Stub, hvad der fandtes i Huset og sad der under Mette og tænkte saa tungt min Sandten, saa jeg trykkede Gulvet ned, du kan selv se“ — hun viste smilende paa Gulvets gamle Planker, der var sunkne foran Kaminen — „Da var jeg et *Menneske*, Moster Susan, jeg var naiv og forstod ikke at føre mig, men Værdien laa inde i mig, og det følte jeg, da jeg kom ud i Livet og fik Lejlighed til at sammenligne. Men jeg følte ogsaa, at det var en død Kapital — og jeg lurede dem af og lærte glimrende at bruge alt, og jeg fik Ord for at være aandfuld, ogsaa lidt giftig, og jeg blev frygtet og feteret. Men Moster Susan“ — hun borede Pegefingren tværs igennem et af de tyndslidte Steder i den store Dug — „for en Tid siden, da jeg lod mig dupere af disse Knapper, gik det op for mig, at jeg er ved at fortone ud i Rapkævedhed i Stedet for Aandfuldhed, og der er Forskel. Jeg vil hjem og komme til mig selv — for sæt jeg virkelig traf

en Mand, der er noget ved, saa vilde det være ubehageligt, hvis der ikke længere er noget ved mig . . .“

Moster Susanne holdt det sønderbrudte Sted ud i Arms Længde og kunde alligevel ikke med sine langsynede Øjne faa Rede paa Skadens Omfang. Inger krøllede med begge Hænder Dugen sammen i hendes Arme.

„Læg alt det fintraadede Stads ind til mig, Moster Susan, jeg skal stoppe det efterhaanden. Men giv mig først lidt Blæk, for jeg vil skrive til Christian Fredrik. Jeg ved godt, han redelig og ærlig har sagt, at Landbrug er Karlebedrift og under hans Værdighed, men det trodser alligevel al Sømmelighed, som han lader Ejendommen forfalde ude og inde.“

„Det er to Aar, siden han sidst var hjemme!“ sagde Moster Susanne og begyndte nervøst at lægge Dugen sammen i dens Rullefolder — „Der staar Blæk bag Chatolklappen — I den første Tid gik jeg og satte Penge i alting, men det er jeg holdt op med, for ingenting nytter i en Gaard, der ingen Husbond har. Og jeg kan ikke gaa og se til Marker og Veje . . .“

„Jamen søde Moster Susan“ — Inger stod bøjet ude over Havetrappen og fyldte Blæk i sin Fyldepen. „Det er der jo intet Menneske, der vilde falde paa at forlange; det er jo allerede meget, at du holder det helt inden Døre, saavidt det *kan* holdes helt!“ — Fyldepenen dryppede af Næbet som en skudt Fugl, mens hun langsomt skruede den til igen. Hun stod let bøjet, med Solskin paa sin Nakke, Haarpungen skinnede som et Nøgle af tusinde, fintspundne Ravtraade.

Mens hun sad og skrev, talte hun afbrudt med Moster Susanne.

„Ved du, for en Tid siden traf jeg en Herre, som spurgte, om det passede, at min Broder var død. Jeg sagde, jeg vidste ingenting — — en Overgang hørte jeg det saa af forskellige . . .“

„Bestyreren havde Brev fra ham forleden, saa det kan nok ikke passe,“ noget i Moster Susannes Replik sagde næsten desværre. Et Par Gange saa hun granskende over mod Ingers bøjede Ryg, saa endelig sagde hun uroligt

„Du skriver da ikke, Inger, saadan, at vi risikerer, han kommer hjem?“

„Jo, det gør jeg unægtelig, Moster Susan.“

„Have ham her hele den travle Sommer — og maa-ske slæber han Venner med hjem — denne her, han rejser sammen med.“

Der trak et Gys gennem Ingers Ryg — „Uf, Claudius Hald, en forloren Eksaminand og Bohème, jeg har hørt om ham i København — — — Men det bliver jo i alle Tilfælde Christian Fredriks Sag, Moster Susan,“ føjede hun retfærdigt til.

Hun tørrede Brevet foran Kaminens Gløder og saa imens paa Kastanjegrenene, de tykke Knopper stod ud fra hver Grenespids som en lille fremstrakt Haand i en grøn, lodden Lufvante, en enkelt havde faaet sig fri af Vanten og strakte sine spæde Fingre søgende op.

„Underligt i Grunden at afskaarne Grene kan komme

saa vidt — revet af fra Rod og Stamme og alligevel kan sætte baade Knopper og Blomster.“

Moster Susanne saa ikke paa dem, hun sagde kun dæmpet og fjendtligt.

„Jamen de kan ikke bære Frugter!“ . . .

Stuepigen kom ind for at dække til Frokost, Inger gik ned ad Stentrinene til Haven, de laa forvitrede og vrikkede, som løse Tænder. Stakkels Moster Susan, nej hun kunde ikke tage sig af Gaarden, Inger vidste, hun havde forsøgt og faaet frække og hjærteløse Svar: „Galehuslem“ var det første og sidste. — Hvor det maatte være frygteligt at se en Bom sat for sin Energi, hvorhen man vendte sig. Der var ligesom kun saa faa Skridt fra de Aar paa Middelfart og ud til Siderne, og den første den bedste Bondedreng kunde med Lethed trænge hende de Skridt tilbage.

Under en stor Pil, hvis Grene som et nøgent Spansk-rørsvæv gik helt ned i Aaen vendte hun sig og saa tilbage, over Haven og Huset og Sidefløjen med Christian Fredriks aflaaede Lejlighed, vildnisagtigt, øde og forsømt

„Tornerose“ tænkte hun spottende og fulgte den lille, vaade Sti langs Aaen, til hun naaede Gangbrættet og gik over i Frugthaven — øde, forsømt og ruineret — de bedste Stammer var spaltede af Sneen.

„Vil man have noget ud af sit Liv, maa man udskille det uvæsentlige — og dette her er mig uvæsentligt, for det er ikke mit — og min Lykke ligger ikke her.

Lykke.

Det der havde voldt hendes nuværende sjælelige Mavetilfælde var nok til syvende og sidst Seidelins! To Mennesker, der var lykkelige! Var virkelig saadan lykkelige, som det maatte være Naturens Mening med alle Mennesker, blot de ikke selv i saa vanvittig mange Tilfælde var skejede ud fra Naturens Bud. Fornuftsgiftermaal, Fjanteri og mange andre endnu mere ødelæggende Ting. Mon to lykkelige Mennesker egentlig havde Ide om, hvor de pløjede Grunden op i deres Omgivelser! Det gik som et pludssligt Raab igennem hende: Hvordan i Himlens Navn staar det til, naar to lykkelige Mennesker er et Fænomen, der i den Grad gør Indtryk paa alle som en Komet i Middelalderen og spreder en sjælesyg, glødende Tørst rundt om sig. Det er jo ikke Misundelse, det er fordi to lykkelige Mennesker kommer med en Oliegren fra det Paradis, vi næsten har glemt, et lykkeligt Ægteskab — og ved pludselig at se det for vore Øjne, bliver vi alle som vi var gale! Se nu Dagny, som drikker Officersdrammer og ligger paa Sengene baade her og der, opløst i Graad og bestiller os alle til at skaffe hende en Mand. Se Lise Lange, der forlovede sig med en Pytmave, der er simpel og forfærdelig, og blind og forstokket tror hun, hun elsker ham og „vi har det akkurat som Seidelins“ — Gud naade dig Lise, den Dag, du ikke kan holde Indbildningen oppe længere! Og se Alba Torlasius, den hoftesvære Valkyrie med Barneansigtet, der er begyndt at gaa i Dølgemaal med en gift Mand Ingers indre Blik løb hen over Ansigter fra hendes Omgangskreds, hun saa dem alle vendt

mod „De lykkelige to“ og pludselig rakte hun Armene ud som et Kors, løftede Brystet, den stærke Ryg gik tilbage som en kraftig Fjeder.

„Herrejesus, hvad skal man gøre!

Det er jo ikke et Mandfolk man begærer, men *Lykke* — en stor naturlig Lykke.

Som Seidelins!“

—

Hun fik et Par Dage efter Brev fra sin Veninde, Gerd Skou, der boede i Paris.

Montmartre 21—4—1912.

Kæreste Inger!

Tak for dit brillante Brev. Jeg er glad over at have vundet dit Venskab, det er mig som en Kontrabog, jeg ved, ligger i god Behold et Sted, hvis det skulde knibe; og der er saa meget Hold i Papiret, at det ikke smulrer hen, selv om jeg ikke stadig sætter nye Beløb ind.

Mit Arbejde gaar saa som saa — jeg maa sige, mit Legeværk med Illustrationer trives bedre, jeg fik 150 Mr. fra Lustige Blätter for „barokke Situationer“ — jeg kom derved til at tænke paa en Bourgeoisidame, der sad i sin Faders Hjem i København og omsatte al *din* vidunderlige, absurde Sludren i Illustrationer og derigennem følte, at jeg var et Menneske — og ved dit Skub i Ryggen kom praktisk i Gang.

Verden har aldrig været stor, du, og mindre er den da bleven — *din Broder* er kommen til at bo Dør om

Dør med mig, han og hans Ven Candidat Hald kom fra Konstantinopel og lejede den anden Halvdel af Villaen her. Jeg skriver det, fordi jeg ved, du sjelden korresponderer med din Broder, og jeg synes, det er Synd, som I to Sødskende staar overfor hinanden, I er saa brillante begge to. Jeg tror, du dømmer forkert, Inger, du som koldblodig refererede til mig, hvad Dr. Bonnie har sagt om din egen Broder, at hans skønne Ansigt er „beaandet af Last“! Lad gaa, at han har levet, men han er ikke bleven modbydelig i den Forstand, at man aner og ledes ved en indre Forraadnelse, saadan som det er Tilfældet med saa mange. Var selve hans Menneskelighed blot halvt saa besudlet, som den har Ord for, jeg vilde øjeblikkelig have vejret det og instinktsmæssig forskanset mig bag den glacerede Skal, jeg har anvendt i lignende Tilfælde, Bonnie for Eksempel. Men hans Menneskelighed er i Behold, saa mærkeligt det lyder, han er Verdensmand, overmæt, og lever paa et kvart Smil, men i sin inderste Grund er han a good fellow. Jeg modellerer for Tiden hans Ven, Hald, som kom sammen med ham, det er den sværeste Opgave, jeg har haft endnu, for jeg kan ikke komme indenfor den Mands Væsen, jeg ved ligesaa lidt om hans „Sjæl“, som den Dag, jeg begyndte. Og før jeg „kan“ et Menneske, før kan jeg ikke udtrykke det.

Før de kom, omgikkes jeg nogle Billedhuggere — men det er underligt, Inger, hvor Kunstnere i vore Dage er blevet Fagfolk og intet derudover. Din Bro-

der virkede som en Oase — berejst, kultiveret, en Kilde af Kundskab — og jeg har jo altid været tørstig paa det Omraade, paa det fandt du og jeg hinanden. Nu maa du ikke straks tro, jeg er forelsket i din Broder, nej, han inviterer ikke til Forelskelse, han er selve den olympiske Ro personliggjort. Jeg tror, han er naaet til en for ham afsluttende Filosofi; hvert Skridt, han nu gaar, gaar han paa sit Program, hvert Smil han smiler er en udvortes Tribut til Verden, en Vibren af Overfladen kun, hvorunder hans færdige Jeg hverken kender Smil eller Graad, fordi det har støbt sig selv til Ende — efter først at have erhvervet ind til sig alt, hvad det behøver og saa ladet Forhængen falde.

Trænge ind der — det synes jeg, der skulde Mod til, Inger, mere Mod end jeg har. For hvad kunde der ikke ske! Tvinge en afsluttet Udvikling ud af Ligevægt ved at tilføre den Lidenskabens Sprængstof — jeg tror, det vilde være ligesaa skæbnesvangert som en Fødsel for en Kvinde hvis Alder og Legeme er ude over Tiden — saadan som det var Tilfældet med min afdøde Moder.

Nej, jeg er glad for ham, som han er. Al Verden er rundet gennem ham og har vasket hans Intelligens skarp og fri; tilovers for alt hvad der lever, har han nu kun sit lille, fine, satiriske, men ganske godartede Smil. Jeg føler mig beslægtet med ham som Adepten med sin Mester, jeg har jo altid forekommet mig selv som Tilskuer, ved du. Jeg staar ved Siden

af og illustrerer, hvad de frodige skaber, det er min naturlige Opgave. Den Rolle du og jeg spillede i København, vil vi altid komme til at spille — *du* er født til at kæmpe, falde eller sejre, *jeg* til at se til — og illustrere

.

ANDET KAPITEL

GERD Skou gik i Kittel med valne Hænder og modellerede Claudius Hald, hendes mørke Bryn var trukket tæt og opirret sammen, hun kunde stadig ikke faa det Skab til at ligne.

Inde paa hendes lille Veranda sad Godsejer Brun og læste la presse. Solen faldt ind gennem Glasvæggen og satte et stærkt Glanslys paa hans Guldlorgnet; det lille, glødende Punkt brændte Hald i Øjnene, uden at det faldt ham ind at bede Vennen flytte sit Hoved ud af Solstriben. I det Sted stjal han sig, i Forvejen døsigt af at sidde Model, til at lukke Øjenlaagene hvilende ned. Gerd saa paa ham i det samme — i pludselig Forstaaelse arbejdede hun med opskudt Underlæbe og stive Øjne, blot faa Sekunder, men hendes Pande blev blank af Sved, da han igen løftede Laagene, nikkede hun tilfreds.

Ude foran Verandaen hørtes en Harpe og en Violin accompagnere en Gadesanger. — Timen var forbi, Hald rejste sig og gik ud paa Verandaen, Gerd hængte sin Kittel op, ordnede sig lidt og gik ogsaa ind, gennem Glasvæggen saa de alle tre ned paa de Agerende.

„Det er den sidste Gadevise,“ sagde Hald lyttende. Han havde hørt den før nede paa en af de store Boulevarder, hvor Publikum stod i Cirkel om de Optrædende, nynnede Sangen med, til de kunde den og købte Teksten. Han sang med kraftig men forsømt og ubrugt Stemme Omkvædet.

„La gavotte d'Amour.“

Og et Par Strofer af de følgende Vers.

„Une jeune princesse aux cheveux blonds
seule revait au balcon . . .“

Han ligesom havde rejst sig i Stemmen og revet den fri, da Christian Fredrik vendte sit salte Blik om imod ham og langsomt sagde.

„Det er dog egentlig mærkeligt, Hald, men jeg tror aldrig, du bliver voksen — Æventyret om Prinsessen og den blonde Amour kan da altid faa dit 13aarige Hjerte til at banke.

Hald tav, Satiren havde virket paa ham som en Piske-snert.

„Hvad mener De med den blonde Amour, Godsejer?“ Gerds Smil var drillende. „Det er da ret beset noget Nonsens, er det ikke?“

Han løftede sine Skuldre.

„Siden De selv siger det . . .“

Han saa paa hende — hun halvt sad paa den lave Panelhylde, der gjorde det ud for Vindueskarm, Skulderen støttede mod Glasset. Dybt dernede laa Paris.

Smilende blev han ved at se paa hendes lille, nyde-

lige ultramoderne Skikkelse — fra den store, kunstig udstoppede Frisure med hamret Sølvspænde indlagt med Rav og med ganske glat, kort Pandehaar, som sorte Barder ned over Panden. Næsen var saa smal og hvid med stærkt indfaldende Flige, Kjølens sorte Hylster var knappet foran med hvide Perlemorsknapper lige til Foden. Lange sorte Øreløkker naaede til Skuldrene. Hun virkede mørkt, men overordentlig kultiveret, og Christian Fredriks Blik var en Blanding af æstetisk Velbehag og Spekuleren over, hvor dybt hendes Evne til at forstaa gik.

Hun sad og saa ned.

„Hvor er det rart, vi ikke bor der nede!“

Paris laa som sænket til Halsen i Lommeuld, en graa stillestaaende Dunst af Kulos, Støv og Damp og Millioner Menneskers syge og sunde Udaanding. Op af det graa løftede sig endnu Notre dâme's Taarne og Invalidehotellets Kuppel, og Eifeltaarnet der stod som hækket af lange Jernstangmasker — de sidste Livstegn fra et Kulturcenter, der langsomt sank til Bunds i Smuds.

Hun fortsatte med et lille Gys af Væmmelse: „Gaa dernede og vide, man indaander de andres Udaanding, Luft der har passeret Gud ved hvor mange Struber!“

„Plebejerstruber,“ sagde Christian Fredrik, og Gerd nikkede forstaaende og smilede, uden at vide det, hans satiriske Smil. Han stod ved Siden af hende, høj og tynd, i blaat Jakkesæt og blaa Gamascher, Vesten var af mat okkergult Ruskind indsyet med ganske smaa grønne og karminrøde Blomster. Han havde Skæg som

Svalevinger, Ansigtet var smukt og velplejet — „beaandet af Last“! huskede hun igen. — Hun kunde se det aandfulde, men ikke Lasten.

„Har De ikke hørt fra Inger, Godsejer Brun?“ spurgte hun i det samme.

„Den sørgelige Kendsgerning kan ikke bestrides.“

„Hvorfor saa sørgelig?“

Hald skyndte sig at svare.

„Nu har Christian Fredrik gaaet, jeg tror, i 14 Dage med det Brev i sin Lomme og ladet sig plage af det. Snart vil han hjem og snart vil han ikke hjem; kunde De ikke hjælpe ham at tage en Beslutning, Frøken Skou.“

„Jeg tror, *De* har Hjemvé, Candidat Hald,“ sagde hun i Stedet for Svar og saa nysgerrig paa ham. Hans store, glatte Ansigt var ganske skægløst, med en Hud der var rød og hvid som en Piges, kun med utallige knap synlige Smaapletter efter sin fregnede Drengetid. Haaret var næsten hvidt, det var langt og bølgede naturligt. De blaa Øjne var opmærksomme, lidt tungsindige men uden Temperament, og han var meget for fed, ellers vilde hans Atletskikkelse havde været smuk.

„Ja,“ sagde han ærlig, „jeg bryder mig ikke om Foraar andre Steder end i Danmark.“

„Jamen hvorfor rejser *De* saa ikke hjem?“ spurgte Gerd uskyldigt, hun vidste godt, at hun dybt i sig haabede, *han* vilde rejse og Christian Fredrik blive.

„Der er koldt hjemme og formodentlig regner det de 23 Timer af Døgnet,“ sagde Christian Fredrik blidt og

tænksomt, „og paa Smeltrup har jeg en døv Moster, som ikke elsker mig.“

„Jamen saa brænd det Brev og lad os være færdige!“ noget ubestemmelig utaalmodigt trængte igennem Halds Stemme, Christian Fredrik fikserede ham med et tilknebet Smil, som man stjaalent ler af et Barn.

„Plager de elementære Drifter dig nu igen, Tykke — at æde dit Brød i dit Ansigts Sved og trælle i Jorden, hvoraf du er kommen. Det er næsten Synd, du ikke skulde have Lov at forsøge — men det vilde haardt gaa ud over din stadselige Fedme, vær vis paa det.“

Gerd maalte Hald anatomisk.

„Det vilde ingen Skade være til,“ sagde hun, smittet af Christian Fredrik i en Tone, som om hun var paa Dyrskue. —

Christian Fredrik kom med Handsker og Stok ind for at hente Gerd. Han blev staaende i Atelieret og saa paa Busten af Hald. Det sidste, hun havde gjort var godt, hun var en talentfuld lille Satan; hvad det var, kunde han ikke afgøre, men Busten var med et bleven Hald, det uudsigelige aandede af den, som en egen Atmosfære. Mens han stod og ledte i sig selv efter de Ord, der kunde give hans Tanker Form, faldt det ham ind, at det netop var det, hun havde givet i Ler, hun havde givet noget uforklarligt Form — hun havde i Leret forraadt, hvad han nok vidste, men ikke havde udtrykt og ikke heller ønskede aabenbart for nogen,

Busten dér havde aabne, ligefremme Øjne, men Menne-
sket i den sov.

Hun kom i det samme ind fra sit Soveværelse, i sort Silkekaabe, der smallede ind om Benene, og sorte Ruskindssko med Hæle som Timeglas, Svanget gik lodret ned. De store Sløjfer paa Siderne kom fuldt til deres Ret under den korte Kjole og ligeledes Strømperne, der kun bestod af groft Silketyl. En lille, sort Silkebaad med to smalle, stærkt forlængede strittende Silkeløkker gjorde det ud for Hat. Dragten var ikke særlig kostbar, men sikkert sammensat og baaret med Overlegenhed, Christian Fredrik bukkede dybt med Hatten i den ene Haand og Handskerne i den anden.

Udenfor ventede Hald med Bil, de kørte ned til Boulevard Hausmann og gik saa videre, ned mod Grand Magasin du Louvre. Det tiltalte Christian Fredrik, som et Plus til hans egen Kultur, at gaa ved Siden af en velklædt Dame, som Folk vendte sig om og saa efter. Han maalte hende smilende.

„De ligner et Komma — som Folk, der forstaar sig paa at læse, maa gøre et Ophold ved.“

Hun snusede forvænt op mod Luften.

„Jeg er ikke ubetinget tiltalt af denne Laanen lidt brugt Luft for en kortere Tid.“

„Aa,“ trøstede Hald, „naar man *er* hernede, ser det jo ganske solklart ud.“

„Jamen man *har* set det ovenfra,“ indvendte hun stædig. „Det er lidt i Slægt med det, de siger i Jylland om En, der er bleven gal: den har set for meget.“

„Moster Susanne hjemme, har vist ogsaa „set for meget“, sagde Christian Fredrik dybsindigt, hans Fingre vred og bøjede Ingers Brev i hans Lomme.

De næsten udsprungne Kastanjer dannede to lange grønne Tværbjelker, baarne af Stammernes Søjler langs Boulevarden. Arbejdere gik og løftede Ristene op, der laa som Møllehjul rundt Stammens Fod, og befriede hvert Træ for Børfulde af jordblandet Konfetti fra Karnevalstiden. Linda traadte forsigtig udenom Ristene for ikke at faa sine spidse Hæle ned i Hullerne.

De fulgte Avenue de l'Opera og kom heldig over Operapladsen, lige før Færdslen gik i Staa. Biler, Vogne og de plumpe Uhyrer af Omnibusser pakkedes tættere og tættere sammen, imellem dem sprang en enlig Betjent som en Græshoppe. Med megen fransk Mimik søgte han at løse den pludselige Knude paa det evige Net af Samfærdsel ud og ind rundt i Byen. Gerd og Christian Fredrik blev staaende, der var noget besynderlig pirrende i at se denne Blodprop sætte sig fast, vokse uhyre i Sekundet og brede sig som en akut Betændelse ud i Sidegaderne. Det tog lang Tid, inden Betjenten fik alle Køretøjerne omdresserede ad alle Sidegader — som Perler, der maatte trækkes paa andre Traade for endelig at faa de midterste fri.

De gik hurtigere videre, end Gerd fandt nødvendigt, Hald løb vel ikke fra dem.

„Jeg drømte i Nat, at jeg døde,“ sagde Christian Fredrik. „Og det gik ganske underligt til; det var en mægtig stor, tung Klokke, der langsomt sænkede sig ned

over mig. Men det underligste var, at mens den sank, hørte jeg Mennesker udenfor tale om, at jeg var død.“ Han føjede kløgtigt til: „Det er *altsammen* det Brev fra Inger! — „Dit Gods og Eje ligner et Affaldsskur paa en Kirkegaard,“ skriver hun . . .“

Gerd brast i Latter!

„Hvor det ligner Inger!“

De havde naaet Hald, han stod under Palais Royals Buer og ventede. Christian Fredrik hilste ham med et Smil, et ganske eget godartet Smil, der fik Gerd til at ønske, et uoverlagt Sekundt, at det var hende, der var hans Ven. De skraaede igennem Magasin du Louvre, lod sig viljeløse drive med af en Strøm, der stadig drev frem imellem de utallige Rækker Borde. I Stable, bunket overdaadigt sammen, laa al Verdens Pynt for Kvinder og Mænd, Guldtyl og Kniplinger, Parfumer i hele Afdelinger og Drivhuse af kunstige Blomster, hvert Stykke laa fremme som en lille skøn og fristende Stump Skøge og hviskede „køb mig, hvor kan du lade mig ligge:“ Hvidt og sort slørede som Skyld og Uskyld hinanden, søgrønne Overkjoler straaede eksotisk over vinrøde Slæb.

Ved et stort Bord med Silkerester gjorde de Ophold. Christian Fredrik trak sin Handske af, og mens Hald og Gerd satte Farver sammen, stod han stille, som et ensomt Barn, der leger, og lod de bløde, nye Silketøjer løbe sig gennem Fingrene. Det var som lunkent Vand, der løb hen over hans Hud, Berøringen var som ingen-

ting og bar dog ind i hans Sans lønlige Bud fra alt, hvad der var vellystigt paa Jorden.

De vilde læse danske Aviser paa Versailles og gik over Pont des Arts. Langs Seinen stod som sædvanlig de gamle Fiskere, de evige Fiskere, Sommer som Vinter, med Medestænger i Hænderne, stirrende ned paa et lille Straa i Vandet; kun de selv kunde kende det fra de tusinde andre, der flød i den røgfارvede Flod, dette ene Straa de med deres egne gamle, forslidte Hænder havde skaaret til, før de lagde den tynde Snøre igennem det.

En Medestang fløj sydende op i Luften — i et Nu var der sort af Mennesker, et mægtigt Opløb fyldte Broen, Folk stødte og puffede for at komme til at se, og Opløbet formeredes, stod der tykt og myldrende, saa pludseligt som en Græshoppesværm kommer fra Luften — og saa pludseligt som et Fugletræk letter, var det borte igen, og Hald fik sin Nysgerrighed tilfredsstillet. Af de andre Fiskeres misundelige Ansigter havde han gættet sig til, at noget stort og glædeligt var sket — og nu saa han i en Spand halvfuld af Vand en elendig lille Hvidling paa tre Tommer, en stakkels Ralt, som *han* aldrig vilde have fundet værdig at hugge ud af Isen hjemme i Fjorden, selv om den saa lige i Overfladen og kunde tages med et Spark. Og med et saa han det altsammen for sig, Vinteren, naar Frosten havde overrasket Sildene, og hele Fjorden lignede et blaat Sjørf med Pailletter. Og alle Egnens Drenge for rundt i deres

sømbeslaaede Træsko og huggede de døde Sild ud, med en Iver som var Sild en Formue!

Hald fornåm med et en fjern Mindelse af den Hede i sine Kinder, den vilde Drift i sit Blod. Noget, der var indkapslet tungt i Fedme stemte hans Bryst op, han maatte løfte Hatten og tørre sig med sit lilla Silkelomme-tørklæde. Et stjaalent Blik tilbage til Christian Fredrik — saa saa han hungrende hen paa Sandgraverne i en stor Barkasse, der laa ved Kajen, han fyldtes lige til Munden af en ustyrlig kriblende Trang til at gaa derhen, tage Skovlen fra en af dem og kaste Sand, til Sveden dampede af ham — røre sig — tage ved, saa alle Sener sang — det stod som et Skrig inde i ham . . .

Gerd og Christian Fredrik gik igen. Han viste med et Hovedkast tilbage til Hvidlingfiskerne.

„Det var Frankrig, der stod — det Frankrig, der slider som blinde Dyr i deres Arbejdes Grube, Dag og Nat, Hellig og Søgn. De kender ikke Hvile eller Glæde til deres halvthundrede Aar — saa gør de Kassen op og staar Aaret rundt i Solen og fisker. Men alle deres smaa Formuer ligger i Bankerne og dikterer Nationer i Syd og Nord.

Vi Danske, vi bruger hvad vi har og mere til — og vi arbejder nødig — og under autoriseret Beskyttelse af Hellig og Søndag, samt Fyraften, Lukketid og Nattesøvn, vi betragter egentlig Arbejde som en Fornærmelse mod Menneskeheden . . .“

Gerd saa paa ham fra Siden og lo.

„Kære Godsejer Brun, *De* — og saa Arbejde!

„Dit Gods og Eje ligner . . .“ citerede han igen Ingers Brev. „De har Ret, jeg vil forbandet nødig risikere at maatte nedsætte mig som Sagfører, saa jeg kommer desværre nok til at se hjem.“

„Nu har jeg ogsaa faaet Brev fra Inger,“ sagde Gerd, „jeg fik det lige før vi gik ud, jeg fik ikke engang Tid til at læse det.“

„Jeg kondolerer.“ Christian Fredrik bukkede.

Hald havde naaet dem, han gik og svælgede og løsnede med Pegefingren sin Flip.

„Jeg *kan* ikke begribe, hvad der gaar af min Hals,“ sagde han bekymret.

„De har Strubekræft“ — Gerd lo det uvilkaarligt ud — „De er det mest hypokondre Menneske, jeg har kendt, Candidat Hald, tror De ikke, jeg lagde Mærke til, hvordan De i flere Dage gik og plejede et stakkels Insektstik, aldeles sikker paa og fortvivlet angst for Blodforgiftning!“

Christian Fredrik virrede med Hovedet.

„At du vil være det bekendt, Hald . . .!“

—

De spiste Middag paa Versailles, da de nu var der. Til Kaffen, mens Herrerne røg, tog Gerd sit Brev frem, hun røg aldrig paa franske Caféer — for ikke at risikere et Forbud, der vilde fornærme hende.

„De tillader?“ — Og smilende føjede hun til hen mod Christian Fredrik — „Jeg vil ikke savne Cigaretten saa, Inger virker altid, selv pr. Brev, som en Opstrammer.“

Hun skar sirligt Konvolutten op og lagde sig tilbage i Sofaen.

Kæreste Gerd.

Det er engleagtigt at ville mægle mellem Christian Fredrik og mig, men det er svært, da der ikke er noget Brud imellem os, kun en gensidig Antipati. Jeg har altid drillet ham, og han har altid drillet mig. Denne Tingenes Tilstand gaar saa langt tilbage, jeg kan huske.

Du værdiger ham blot alt for megen Konstruktion — det kan du ikke lade være med, min Skat, for du elsker at konstruere, med simplere Ord „gøre det sværere“. Jeg skal give dig Nøglen til denne olympiske Gaade, og du vil forbavses over, hvor den er simpel og almindelig, han er en stor Egoist, voila tout.

Men du har heller ikke set ham i hans Glansnummer, saadan som jeg — naar Raseriet sprøjter om ham, saa man uvilkaarlig tænker paa en Støvbolle, nogen har traadt paa.

Det er ikke periodisk, interessant og sygeligt, lad mig sige dig det straks, for ellers begynder du igen at konstruere. Det indtræffer blot, naar han ikke kan faa sin Vilje — for han har *saa* svært ved at begribe, at andre end han selv kan være eksistensberettigede. Og naar det Tilfælde indtræffer, at han tvinges til at indrømme en anden Plads — saa eksploderer han. Forresten siger Spangen, hans Barndomsven her, at han var meget flink lige til sin Konfirmation, men da

fik han en fransk Huslærer, en lille sort Abe, der tidlig og sent prædikede noget, han kaldte „Jeg'ets Absolutisme“. Jeg kendte ham ikke, for jeg var kun 2 Aar, men efter hvad jeg ganske praktisk kan skønne, var det Egoismen sat i System. Der blev sagt, han havde en stor Fremtid for sig som negativ Filosof, men Nordens Klima maa ikke have passet ham, for han!visnede og kvaltes en Dag i sit eget absolute Jegs Blod. Fred være med ham, han ligger begravet her — og mens jeg er ved det, vil jeg saamæn ogsaa godt lyse Velsignelse over Christian Fredrik, jeg er slet ikke saa krakilsk, som du tror, jeg lyser saa gerne baade Fred og Henfart over dem, jeg ikke bryder mig om.

Men du selv Gerd! Jeg kan ikke lide din Tilskuerrolle, den smager af *konstrueret Raffinement*. Kultur er for Aanden, hvad Maden er for Legemet, med Maade beforder det ens daglige Vækst, og Individet vorder sundt og naturligt. Det lyder latterligt at tale om Overfyldning, hvad dig angaar, for Herregud, der kan jo ikke gaa stort mere i dig end i en Fyldepen. Men alligevel — du *er* overernæret hvad Kultur angaar — forøvrigt en Brøst der ligger til vor Tid, saa det er jo ikke saa sært — det røber sig deri, at du respekterer *kritikløst alt*, sundt og usundt mellem hinanden; som den Ortodokse respekterer enhver Dumhed blot det smager af Religion, respekterer du selv de skadeligste Elementer i et Menneske, blot de smager af Kultur. Men det er et Standpunkt, der kan

blive skæbnesvangert, Gerd — baade for et Menne-
ske og for et Samfund — for det er en decideret Selv-
Afvæbning. Der er et mægtig godt gammelt Ord, der
siger: „Hjælp dig selv, saa hjælper Gud dig.“ — Jeg
tror jo ikke helt paa din Forhaandsforsikring, lille
Gerd, at du ikke er indtaget i min Broder, den min-
der mig for meget om Barnlillens yndige: Jeg har
ikke taget den Kage, der mangler, lille Mor! Men se
saa ikke paa ham, som en Kineser ser paa „Himlens
Søn“, for ret beset er du jo mange Gange mere værd
end han — og hvem ved, maaske han som Ægte-
mand indhenter alt det, han har forsømt. Det er mu-
lig, det kommer til at skille os, men sin Lykke skyl-
der man *alt*

„Er Lektøren behagelig?“ spurgte Christian Fredrik.
Der var en ganske let, nervøs Uro i hans Øjne. Gerd
foldede Brevet sammen og mødte smilende hans Blik.

„Tak, rigtig behagelig. Og jeg kan trøste Dem med,
at „Skuret“ staar endnu paa sin Plads, saa foreløbig
behøver De vist ikke at rejse.“

„Gudskelov!“ —

Da de sent om Aftenen kom tilbage til Villaen, tog
han hendes Haand op i sin og kyssede den med gammelm-
odig Galanteri til Godnat. Gennem Mørket lyste hen-
des fine og hvide Drengesigt, markeret som var det
af Ben indlagt med blot to muldvarpebløde, helt mørke
Øjne.

Endnu mens han gik ud paa sin Veranda blév de

blege Drengetræk staaende for ham — saa gled de til Side for andre — dybt nede laa Paris, lysende som en gigantisk St. Hans Orm i Foraarsnatten. Christian Fredrik saa det lysende dernede, som noget der i Øjeblikket kom ham ved, fordi det paatrængte sig hans Blik, men ellers var ham uvedkommende. Han sad tilbagelænet, med Benene oppe paa en Stol og beskuede i sit Indre Halds Øjne, som de havde set ud hele Dagen, bespændte, ubevidst ulmende, „parate til Scener“, tænkte han og lagde dem dovent bort igen med et selvberoligende: „Det er Foraaret og gaar over med Foraaret.“ Uendelig magelig sad han tilbage i Kurveflugtstolen med Benene oppe, den ene Arm hang slap ned i Skødet, den anden laa hvilende strakt henad Bordet. Han tog imellem Drag af Cigaretten og lod i Mørket Røgen ganske langsomt af aaben Mund stige imod Loftet. Det føltes, som om et lille levende, uendelig legemsblødt Dyr vringled sig ud af hans Mund og lydløst og løndomsfuldt snoede sig efter de andre i Mørket. Christian Fredrik tog sig selv frem, som en hemmelig Bog, han altid bar paa sig og kunde blade i, naar Tiden var der og gennem den sænke sig ned i et ensomt Leje, hvor alt hvad der var ham, velbehagelig fandt Hvile. Og ud fra den stirrede han, som nu, ned over Byen med det Smil som ene den har, der har givet Grundloven for sit Liv. Dernede laa „Verdens herligste By“, der knap kunde lokke ham de 20 Minutters Vej derved — men — her var hver Mands Hus og Stue hans castle, her var ingen Snaven i Privat-

liv, i denne By var *alt* opgivet, *alt* tilladt, værn dig selv og pas dig selv, var det usynlige Motto.

Der hvor Byen laa, saa det ud, som om det havde regnet med Lys — og lidt efter lidt tørrede Lysene ud, som solnedgangsgyldent Vand, Jorden Draabe for Draabe opsuger. Under ham knagede Rørstolen i smaa betænksomme Brag.

Og det Værk, han selv var, tog til at skabe paa sin egen ensomme og hemmelige Maner, til Glæde for ingen uden ham selv. Byen dernede, som alle Byer, alle Lande, alle Ting, han havde inddraget sig, rullede i en stille Time tilbage ad Tidens Film og aabnede for ham sit første Kim, hvoraft alting blev og groede op gennem Tiderne

En glimtende blaa Flod med Bølger i Buer fra Bred til Bred — to nyfødte Øer slaar deres rene og uberørte Øjne op mod den himmelske Amme og drikker Regnen, der straalder fra hendes Bryster. En Dag ligger der en Plet paa Cités grønne Hud, en Plet der breder sig, som Skab, paa St. Louis, paa begge Bredder, Hus ved Hus, der kvæler alt spirende under sin Stensaal. Menneskebacillen er kommen der, opfunden af den store og berømte Dr. Jehova, Verdensopfinderen, der i sin Tid debuterede som Kemiker.

Dernede gaar Cæsar — Christian Fredrik ser ikke mere den mørknende By, han ser den i romersk Stil og i Sol, han ser Cæsar med Hælvten af en Jernkapsel om sin Verdensherskerhjerne, med stærke og graadige Øjne jage sit Livs store Skuffelse i Møde: „Ogsaa

du . . .“ Han ser luksuriøse Bade, hvor unge Krigere strækker de nøgne Lemmer og skyder op saa hvide som Nymfer, og af Tidens uopbrugelige Stof — hvad var Asernes aldrig fortærede Gris andet end en Allegori af Tiden — ser han Childebert fremstaa og lægge den første Sten til Notre dâme, et Tempel for den ubesmittede Frue med sit spæde Barn, Jesus.

Christian Fredrik ser, hvordan Pletten breder sig, suger al menneskelig Urenhed til sig Verdner fra — og af dens Midte fødes en kulsort Griff. Med Øjenhuler som bundløse Grave, med et milelangt Slæb af henraadnende Pestlig — og dog kan den ikke standse den herlige By i sin Vækst, Dr. Jehovas Bakterie er hærdet i sin gensidige, forgæves Aartusenders Udryddelseskrig. Han ser dem omstændeligt prente og senere sætte med Typer, hvad hver har sagt, paa det at Løgnen ikke skal dø med hvert Menneske, men leve evigt til Jehovas Ære! Han ser den bitre Krig mellem Madonna og Jehova. Madonnas Tropper kalde sig katolske, Jehovas reformerte, men det lille, gyldne Jesusbarn kræver de begge til Bannermærke. Der er ingen retfærdig Kong Salomo til at foreslaa det kløvet i to, og dær, som i alle religiøse Stridigheder, afgøres Meningsforskellen med Snigmord og Massedrab, og den Stærkestes Tro er den rette, vor Frue beholder Notre dâme.

Rørstolen knager under ham, i hans Fantaseren yngler Tiden. Den røde Kardinal lægger Fornuftens Frø i Sorbonne, og gødet af Blod, omgivet af Parykker som smykkede Høstakke, vokser Fornuften — og ruget ud,

halshugger den med beundringsværdig Overlegenhed Skyldige og Uskyldige i Flæng, pr. Maskine, Hoved efter Hoved, ret som en flink Kvinde skærer Brød til sit store Hus. I Atmosfæren hænger Dr. Guilletins Ansigt, det kunstige Artistsmil følger paa Vej ind i Evigheden den blodige Revolutionsmaskine, han gav sit Navn. En kort Tid residerer Fornuften og detroniserer Guddommen — til Guddommen detroniserer Fornuften — nogen væsentlig Forskel i de to's Regering spores dog ikke.

Smaa, korte, iltre Ben gaar dernede, en Haand stukket ind paa Barmen, snævre Pantalons — med sit Seerblik over Pøbelhjerne vandrer Cæsars Efterfølger, Verdensvælden selv, *han* der udstyret med en overnaturlig Kraft, en Stor-Hypnotisørs Magt over Legioner Sind opnaaede en Grav paa en øde Ø . . .

Christian Fredrik sad ikke magelig nok mere og hans Whiskyglas var tomt, han rejste sig og stod med sine kolde Hænder i Bukselommerne og saa endnu ned.

Dernede havde Cæsar gaaet, Napoleon. — Hvad havde Historiens udødelige faaet? En dødelig Skuffelse, en ensom Grav! Var det ikke saadan, at de, der løftede deres Hoved op gennem Tiderne, de havde været lykkeløse. De lykkelige tav Tiderne med, Historien kendte dem ikke. Hans Ønskers Maal var at være og forblive mellem de upaaagtede, de lykkelige, dem Jorden tog tilbage med alt, lige til Navnet.

Ham forekom det, at alt lod sig dele i to reelle Dele — det man vidste, og det man ikke vidste. Saa godt

som hele Menigheden levede paa det, de ikke vidste, og de blev ulykkelige, fordi de for denne deres Taabeligheds Skyld underlagde sig Love, der hindrede deres Lykke. Men de faa som koldt og besindigt levede paa det, de vidste, de blev de lykkelige. Han for sit Vedkommende kendte sit Væsens Behov, og han tilfredsstillede med Sindsro sit Væsen, for han vidste, der var intet, som med Rette kunde sætte sig op derimod. Han havde forlængst gennemtænkt sin Livsførelse og kunde forsvare den, Led for Led, juridisk, ethisk, moralsk.

Givet sig selv det, han kaldte Grundloven for sit Liv —

„Dit Gods og Eje ligner et Skur . . .“

Han brændte dog det Brev før, da han kom hjem.

Inger var det eneste Menneske, der endnu havde nogen slægtlig Ret til at blande sig i hans Liv — halvbevidst tænkte hans Tanke hende ned dær, hvor Forældrene nu længe havde ligget og passet sig selv.

„Vejene er som Mergelgrave, og Sten paa Sten ligger løse! Hvis Levningerne af en stor, historisk Gaard en Stormnat klatter om som et Korthus og flyder ud i een rygende Stenbroksø, saa vil der naturligvis blive Ramaskrig i hele Landets Presse . . .“

Ramaskrig — i Pressen!

Der var straks den første Begyndelse til at faa sit Hoved ind i Tidernes Rævesaks — komme i Konversationsleksikon som den sidste letsindige Ejer, Christian Fredrik Steensballe Brun.

Det Pigebarn virkede da ogsaa saa generende kraftigt — selv paa denne Afstand. Han huskede hende som en

forvoven Tøs, der altid sang, og han kunde ikke udstaa det og gav hende en Sommer en Lussing. Og saa sang hun for at drille ham, i Stuerne, i Laden, i Haven, hun gik paa Tagene langs Mønningerne og sang saa det skingrede, og Skørterne blafrede om hendes lange Ben. Hun var saa gesvindt som en Væsel, han fik aldrig Fingre i hende — derimod fik han et desperat Anfald midt ude i Gaarden

Hendes Brev virkede som denne evige Syngen, det trak i hans Tanker, han saa Gaarden for sig, dens Bygninger og Marker og Besætning — og Moster Susanne;

Hende havde han ikke tænkt paa i mange Tider.

Moster Susannes Billede stod op fra de Døde i hans Erindring og kom i smaa, lette Hjemmesko løbende ham i Møde over Gaardens Brolægning. De lange snoede Lokker ruller som bløde, blonde Tove, og det øvrige Haar ligger som en lys og gylden Krone paa hendes Isse. De blaa Øjne er fulde af den sødeste, smilende Triumf, for hun har lige overtalt hans Fader, og Christian Fredrik skal ikke paa Herlufsholm, han skal faa Lov at blive hjemme og faa Huslærer. Moster Susanne tager sit lille varme, broderede Battistes-Lommetørklæde op fra Kjolens dybe, spidse Udsikring foran og visker henover hans Ansigt — Folkene maa jo ikke se, at en stor tolvaars Dreng har grædt.

Jean Bressot blev hans Lærer!

Stilheden blev mere paatrængende følelig gennem de smaa Rørbrag i Stolen, hvor han før sad — da de holdt inde, kunde Christian Fredrik ikke blive Stilheden kvit

igen. Den stod op om ham som en Substans, som noget der i Tavshed ser — og højt oppe fra syntes han en massiv, uhyre tung Klokke sænkede sig, dens Munding var allerede lige over hans Hoved, om lidt vilde den staa som en Malmmur mellem ham og Livet

„Jeg har røget for meget —“

Paa Vejen ind til sit gik han gennem Halds Sovekammer. Hald laa paa Ryggen og sov . . .

Trygt som den, der sover paa sit Standpunkt.

TREDJE KAPITEL

INGER fik et Par Linjer fra sin Broder — det nødvendigste for at Vognen kunde hente ham og Hald ved Stationen. Hun meddelte intet til Bestyreren; der skulde ikke ved nogen overfladisk Restauration gives Christian Fredrik fejlagtige Indtryk, han skulde have Fornøjelsen at se sine Marker, Veje og sin Gaard saa luvsldt og forsmøgt, som den var.

I sidste Øjeblik blev der spændt for — og Hestene kørte op foran Stationen ligesaa slet striglede, dovne og overfede, som den Dag de hentede hende.

Inger sprang ud selv og saa op paa Mads Padde.

„Mads!“ hun saa blideligt op, med Hovedet paa Skraa. „Denne Gang bør De vist tilbyde Deres Hjælp med Bagagen straks. Og vist ogsaa sige „De“ — for det er Godsejeren „sæl“, som kommer hjem.“

„Jov jov!“

Mads Padde saa noget utilpas ud. Det foresvævede ham, at der maaske kunde blive noget mere at bestille, naar Godsejeren „sæl“ kom i Gaarde. Og han fik da ogsaa straks mere at bestille, end han havde tænkt sig — efter Frøkenens Hjemkomst at regne, for det var

ikke mere end som en halv Tønde Rug, hun havde med. Men de to Herrer havde sømbeslaaede Hel Tøndes Kufferter med Navneplader af „Søll“, de havde Pelse, røde og grøntærnede Tæpper og Paraplyer af det rene „Selki“, og det var ikke saadan, at de selv kunde tage en Haand i, nej det var saamæn ikke langt ifra, at Mads Padde maatte bære dem til Vogns med.

Inger var behagelig overrasket ved at se, hvor lidt Hald svarede til det Bohème-Begreb, hun havde dannet sig om ham. Han var snarere for velklædt, men det pinlig soignerede brødes i Virkningen af det mægtige og velskabte Korpus. Han maatte hale i Pelsens Spændetamp for at faa den om sig; op af Bjørneskindskraven rakte hans store, blonde Hoved, rødt og hvidt om Kinderne, som en Blomst. Ingers Humør steg op i det kaade, det var ikke ueffent at faa en kultiveret Medfange og Offer paa Smeltrup, i sin Kaadhed ventede hun blot paa en Lejlighed til at falde over hans Fedme.

Hun præsenterede Hestene: Lotte og Lorry.

„Fede som Lolliker og med Skind som Rottehunde. Fru Mettes prustende Gengangerdyr vil vist nødig staa i Stald med dem!“

„Hvorfor har du dog ikke beordret dem lidt takkeligere, Inger?“ Christian Fredrik stod i aaben Pels og tændte sin Cigar, han holdt begge Hænder hulede om den flammende Tændstik, gennemsigtige, frysende, blege Litterathænder, hvorover hans lyse Øjne saa paa Hestene.

„Søde Christian Fredrik, skulde jeg først til at blande

mig i din Gaards Opløsning, saa . . . du *kan* ikke tænke dig de Overraskelser, der venter dig!“ — Hun sagde det med sin fyndige, humorfulde Stemme oppe fra Vognen, Christian Fredrik saa op — hendes hjærteformede Ansigt var friskt og lyste gennem Slørets sorte Masker som det Indre af en lyserød Konkylie. Øjnene var saa travle, saa blaa, og saa blanke af jovialt Vid, den buede Dusk brogede Haneffjer ned over den sorte Baret af Puddelhundeskind forhøjede hendes smidige og udpræget kvindelige Ynde.

Christian Fredriks Blik lurede sig hen over Hald, der nu ogsaa stod op i Vognen, med et Tæppe parat for Inger — men hans Smil var høfligt, hans Øjne sov.

I den skyede, bitterlig kolde Majdag saa Egnen endnu mere tilbage ud end den Soldag i April, da Inger kom hjem. Hald frøs. Han var træt af Rejsen og pirrelig. Han havde ondt i Halsen eller egentlig blot Fornemelsen af en Prop, der sad og flyttede sig, hver Gang han sank — saa sank han bestandig for at prøve, om den ikke nu var væk, og hans Humør sank ligesaa konstant, det *var* jo nok Kræft — eller Tuberkulose — og med svagelig Hals og dette kolde Vejrlig, det endte saamæn med, han fik den Basedovske Sygdom paa Halsen. — Han smilte af sin uvilkaarlige lille Brander og saa sig om, Rugen var knap af Svøbet endnu, men forresten gevaldig høj —

„Nu staar Kastanjerne i fuldt Flor i Paris, og Solen straalr,“ sagde han lidt sentimentalt smægtende og saa

paa de kolde, barske Klitter, der langt ude gik i Kegler op mod Himlens kølige Farveløshed.

„Jamen vi skal have Lammesteg til Middag, kan det ikke trøste Dem?“ Inger fulgte, som i Smug hans Omfang i Vognen.

Christian Fredrik laa tilbagelænet, han tog Cigaren ud af Munden.

„Bryd dig ikke om hende, Hald, hun er et forældreløst „Baren“, man maa bære over med!“

„Og Sødskende har hun heller ikke haft!“ satte Inger øjeblikkelig til, i en sørgende Vajsenhustone og sænkede Øjnene med det spydige Blik til Christian Fredrik.

Og idet hun dukkede sig dybt i Boa og Ulster, saa kun hendes friske Ansigtsoval skadefro lyste frem af det svære Stof og Skind, sagde hun over til Christian Fredrik.

„Din Ven ligner en staldfodret Løve, synes du ikke?“ Hun trak sig dybere ind, som en Væsel i en Stenkiste, naar den *har* bidt, og dens Øjne skinner derinde som to Klingspidser. Christian Fredrik løftede sig med Værdighed op i Sædet, men Hald brast i Latter, en paataget Latter, der forraadte hans Trang til hellere at lade et Ubehag gaa hen over hans eget Hoved end se en anden gjort forlegen. Inger skød ud af Pelsværket, hendes Blik var fuldt af tænksum Velvilje, hun havde opfattet hans Naturs Godartethed og gav ham i Løndom tilbage af sin egen Godhed

Moster Susanne kom glidende, tynd og høj og stille i sin sorte Kjole, med de hvide Mansketter, det hvide

Ansigt og de hvide Kniplinger i den dybe, smalle Halsudskæring — som en *Sordine*, faldt det Inger ind, og hun syntes, hun endelig havde forløst, hvordan Moster Susanne virkede paa alt og alle. Men da hun gik ind paa sit Værelse for at ordne sig efter Turen, stod et Nu hendes Tanke stille i Undren.

Hvad i al Verden!

Var der noget udestaaende mellem Moster Susanne og Christian Fredrik, noget, hun ikke vidste om? Moster Susanne havde bøjet sit Hoved dybt, da hun gav de to Mænd Haanden, saa dybt, som vilde hun ikke se nogen af dem i Øjnene

Christian Fredrik og Hald kom ned i Aurorastuen, da de havde gjort sig i Stand til Middagen. Der var køligt, kirkeagtigt stille, behersket ældgammel Hvile over det stilfulde Parketgulv, alle de gamle trekantede Egefliser havde en egen graanet Lød af Aarhundreders Brug og Skuring. Luften derinde var som et fint Væv, ingen havde rørt ved, end ikke faaet til at sitre, som ingen Latter, ingen Barnestøj havde forgrebet sig paa i Aaringer. Det drak blot grønt ind fra Haven bag Vinduesglassene, sugede som fin Svamp grønne Chatteringer til sig og fordelte dem med Lys og Skygge over Parketgulvet og det gamle Bohave, over de sribede Silketapeter og Loftets nøgne Aurora hvilende i Klodeskyer som i en Seng med mange bugnende Dynner. Hvad der engang havde skreget imod hinanden, de rosarøde Vægge og de kirsebærrøde Betræk, havde Tiden med konservativ

Langsomhed stemt sammen, alle de blege Farver greb fint og omhyggeligt ind i hinanden. — Og som en Chatte-ring blot, samstemt med det øvrige, gled Moster Susanne ind og satte sig yderst paa en Stol. I den stille Stue skiftede trevne Spørgsmaal og trætte Svar, og som paa Vagt stod foran hver Vinduespille tre gammeldags indlagte Etagerer, stive og pudsede, med Porcellæns-hyrder ovenpaa og gammelt Sølvtoj i den runde Bug.

Bag Døren raslede det — den umiskendelige Lyd af et Silkeskørt.

Inger kom.

Hun kom ind, gnidende sine lyse, smukke Hænder, som var de kolde endnu efter Turen. Kuglearmbaandet daskede raslende paa den fyldige, fintformede Underarm. Hun var i en fodfri, ganske lys drapfarvet Klædeskjole, hvis matte Tone stod vidunderlig diskret til hendes ravgule, blanke Haar, de aabne, klarblaa Øjne og den blonde nordisk lyse og rosenfarvede Teint. Farven var valgt med klog Omhu, den matte bløde Drap tog ikke *noget* fra det varme, levendefarvede, der var hende selv. Et Halsbaand af blaa Emaljescarabæer stod ganske nøje til hendes Øjnes Farve.

Aurorastuen knirkede op i samme Nu og føltes med et beboet — hendes Virkning sagde Christian Fredrik, hvor han, før hun kom, ubevidst havde nydt Stuens kolde Dvale. Den Varme, hun førte med sig, var som et Liv, en Uro, der forplantede sig lynhurtigt over hele Stuen, ikke Luften alene kom i Svingning, alt syntes at faa Liv af hende, Armstolene lukkede sig op og vendte

Ryggenes ovale Medaljoner som opmærksomme Ansigter imod hende, alle de døde Tings Atomer rørte sig som i en Golfstrøms varme Aande. — Besynderligt, men han havde endnu aldrig været en Time sammen med Inger, før hun paavirkede ham med et enerverende Ubehag — og tilmed sad saa storsnudet uberørt selv.

Hun tog Samtalen — straks.

Som hun sad der i Hjørnet af den lille, gammeldags Sofa og strakte de foldede Hænder frem over den blanke Bordplade, mindede hun ham om Faderen og den gamle entreprenante Landmandsslægt. De stærke Kæbeben, der havde gjort Faderens Ansigt firkantet, var hos hende skjult under fyldige Kinder og idelige Smil der kom og gik under hendes udtryksfulde og smittende glade Mimik. Lyset fra Vinduerne faldt lige paa hendes Ansigt, paa den smilende røde Mund, som end ikke det grønlig Ligskaar udefra kunde stemme ned, men kun forhøje, fordi Omgivelserne blev blegere. Spejlene i begge Ydervæggens Hjørner gengav hendes Billede, som to Tvillingsøstre, hun blev til saa meget i Stuen og Stuen blev saa meget ved hende.

Moster Susanne gled ud.

„Jeg er saa glad, vi har det dér!“ Inger saa paa Hald, idet hun pegte op mod Aurora. „Det er Copier efter Lebrun — jeg har set dem i Louvre — saa naar De savner Paris, vil jeg anbefale Dem en Spadseretur her fra og ind til St. Georg,“ hun bøjede Hovedet i Retning af den anden silkebetrukne Parketgulvs Stue paa den

anden Side Havestuen. „De kan fantasere Dem i Louvre og drømme om udsprungne Kastanjer!“

Hald lo lidt og saa i ubevidst Nysgerrighed paa hende.

„Aa,“ sagde han, „jeg var nu ikke saa ofte, som jeg vist burde i Louvre.“

Der sitrede Smil i hele hendes Ansigt, og hun bøjede sig frem, stadig med sine blanke, himmelblaa Øjne fæstede paa ham. — Christian Fredrik syntes hun ikke at regne med — for hans Øjne spandt hun en Fortrolighedens Bindetraad af Smil og Naturlighed mellem sig selv og hans Ven.

„De ser mig heller ikke ud til at ligge paa Maven i sønderknust Beundring for en Konstellation af Renæssancehertuginder til Middag med den Herre Jesum og moriske Høvdinge. Eller forgyldte Jesusbørn en masse! Jeg har i een Stue talt 53. Gudbevares, forgyldte Jesusbørn kan være meget søde, men maa jeg alligevel bede om een levende, nuttet Unge, der kan skribe, naar man trykker den paa Maven.“

„Det gaar jo ogsaa noget ud over Illusionen at faa Verdens Frelser i saa mange Spædbarnsudgaver paa een Gang,“ sagde Hald, han saa ud, som om han havde længtes efter at sige noget, saasnart hun var færdig, interesseret, glad uden selv at være klar over hvorfor!

Hun nikkede, hendes Blik slap ham og gled ud over Haven, Paris-Emnet morede hende ikke mere, hun gik suverænt over til noget andet.

„Forstaar De at pode, Candidat Hald?“

Hald nikkede, han sagde med stort og usædvanligt Liv, at han havde podet Masser af Træer hjemme.

„Groede de?“ Hele hendes Humør, hendes uimodstaelige Lune laa i Smilet, der fulgte de to smaa Ord!

Hald forsikrede.

Hun nikkede; stadig beherskede og ildnede hun ham med sit Lune, den ligevægtige Blanding af Verdensdame og Naturbarn.

„Saa gaar vi ud og ser til Træerne efter Middag . . .“
Christian Fredrik faldt endelig ind.

„Kære Inger . . .“

Hun skyndte sig at lægge Armene over hinanden foran sig og se skraat hen paa ham.

„Søde Christian Fredrik, naar du begynder med dit langtrukne „kæ-ære Inger“, saa minder du mig altid om en Bondeminister, der engang holdt Foredrag om noget, han kaldte „Pedagogik“.

Moster Susanne stod i Døren og bad dem ind til Middagen. — Hendes Blik sprang under Maaltidet fra Mund til Mund, i en vanemæssig Trang til at læse paa Bevægelserne, hvad der taltes om — tilsidst saa hun længe paa Hald og spurgte endelig over Bordet.

„Skulde Candidaten ikke have en Søster, der hedder Thyra?“

„Jo!“ raabte Hald, elskværdigt højt, hans Stemme lød som et Brøl. „Kender Frøken Stensballe hende?“

„Næ — slet ikke!“

„Saa var det skam godt gættet af Moster!“ sagde Inger og tog med sin hule Haand indsmigrende ned om

Moster Susannes Albue. „Det tror jeg ikke, jeg havde kunnet gætte.“

Christian Fredrik vilde være venlig og spørge Moster Susanne, om hun nok kunde styre *den* store Pige, men hans Stemme var af Naturen lav og laa dybt i hans Strube. Trods hans Udtale, der var distinkt som en Skuespillers, forstod hun ham ikke, hendes Blik løftede sig straks spørgende hen paa Inger. Christian Fredrik lagde Haanden paa Moster Susannes Arm, men idet han rørte den, gik der et Sæt igennem hende, væmmet, forfærdet, som var hans Fingre ligesaa mange giftige Snoge, hun med Blikket spyede af sig. Sekundets pinlige Tavshed reddedes af Hald, der genoptog Emnet Paris, som om der ingenting var sket.

„Længes Frøken Brun da ikke tilbage til Paris?“

„Nej, tusend Tak!“ sagde Inger leende. „Den maa De gerne beholde for mig — og Verdensstaden, det vidunderlige Roma vil jeg skænke Dem i Tilgift.“

„Det *mener* De ikke!“

Han sad med Kniven i den ene Haand og Gaflen i den anden, perpleks.

„Et skallet Musæum — og en Blodkop,“ hun saaned i sin Tallerken og spiste med en egen resolut Hurtighed. „Jeg haaber, De er taknemlig, saa fyrstelige Gaver faar De ikke hver Dag.“

Christian Fredrik sad i Tanker og saa paa sin Haand, som kunde han endnu ikke begribe, hvad ondt Moster Susanne havde set i den. Hald saa paa ham, før han igen vendte sig til Inger.

„Hvor kan De være saa utaknemlig, Frøken Brun — er ikke Nordens hele Kultur et Plejebarn af Sydens?“

„Jo, men det er ikke altid lutter Glæde, man har af et Plejebarn. Med den Kultur, som vi forøvrigt har betalt i dyre Domme, har vi faaet meget Væggetøj ind i Huset“

Christian Fredrik havde endelig forstaaet — i det Brev, han i Paris fik fra Inger, var der antydnet, at Møster Susanne stille men hurtigt, gled hen mod et nyt Anfald

„Saa var det altsaa Haven!“

Det var efter Middagen, Inger gik foran ud i Have-døren og viste ned mod Kastanjen, der løftede sin store, matgrønne Krone op mod den graa Himmel. De enkelte Blade var knapt udfoldede, runkne endnu.

„De ligner Gaasefødder, ikke?“ viste hun op og begyndte at gaa.

„Og“ — hun lo og vaklede med Vilje paa de løse Sten — „Trappen har saamæn Skørbug.“

Hun gik ned forbi Sidefløjen, Christian Fredriks Lejlighed, med den sene ægte Vin opad Muren, et Skeletvæv af graa, nøgne Grene med enkelte Bladkolber, der som aabne, grønne Hænder tog om Lyset. Mellem Mur og Grene laa en Solsort paa sin Rede.

„Det er andet Kuld,“ sagde hun tilbage til de to paa Trappen. „Hun er frugtbar og mangfoldig, den Lille, og opfylder Jorden, men hvad gør du?“ — Hun saa paa Christian Fredrik, et smilende, drillevornt Blik tilbage over Skulderen. „Du dør som en vissen Gren i en Vase.“

De stod endnu paa Trappen og saa den drapbløde Skikkelse følge Gangen, der belagt med fintharpet Kridtsten laa Haven igennem som et langt Stykke Lærred paa Bleg. Inde under Kastanjens store Krone mørknede hendes Haar og lyste igen under et Kirsebærtræ, blomstrende som en kæmpestor Brudebuket over hende; hun gik inspicerende forbi et flødehvidt Bed af dobbelte Tulipaner og forsvandt bag Ribisbuskene, hvorigennem den hvidmalede Flagstang lyste som en tynd Marvsøjle.

Christian Fredrik gik tæt ind mod Hald og hviskede, skarpt advarende.

„Hun ler som en Backfish, men hun ser som en Glente!“ —

Da ogsaa de var drejede om Ribis-Buskettet, kom Moster Susanne frem i Døren og saa efter dem.

„Hvor er Mandfolk henne, ja, du maa nok sige det, Inger —“

Hun blev staaende, støttet til Karmen; under de tunge Øjenlaag saa Øjnene ud mod Havens hvide Kridtstengang uden at se den — hendes Bryn trak sig uroligt sammen, noget af hendes Ungdom var rykket hende for nær, og hun kunde ikke udskille det igen. Hun huskede en Kupé, paa Gulvet legede en Dreng paa henved 3 Aar, et fremmed Barn med en træt, forslidt Proprietærkone til Moder. Hun havde altid holdt af Børn, og derfor havde hun aldrig glemt den Dreng med det store, runde Ansigt, og de travle tindrende Øjne, der ikke *vilde* sove. Han havde gjort de ærligste Forsøg paa at

endevede hele Kupeen, besat af en ustyrlig, ubrugt Arbejdsiver. Der var over enhver af hans Bevægelser en stumpet men utrættelig Energi, hans Protest naar den dvaske Moder i Hjørnet bad ham være rolig, var naiv energisk. Han var ikke stille et Sekundt, han halede i Moderens tunge Kuffert, og Øjnene stod stive i hans lille Hoved, mens det virkelig lykkedes ham at faa den fra det ene Sæde til det andet. — Een havde rakt ham et Æble, og han smed straks hele Ansigtet ned i det, og spiste, uden Graadighed, men med en vedholdende, troskyldig Grundighed, der lagde Rynker om hans Smule Næserod og kneb de blaa Øjne sammen. Han søgte at entre op paa Bænken og afslog haardnakket enhver Hjælp, han pustede sine Kinder op for at slukke det lille, blafrende Lys oppe i Loftet og kastede sig hvert Øjeblik med barnlig, ubehersket Begejstring over sin lille Søster Thyra. — Det Navn var bleven staaende i Moster Susannes Erindring. — Siden hendes store Døvhed, og siden den frygtelige Forvirring kom i hendes Hoved, var det blevet mindre og mindre med nye Indtryk, Moster Susanne følte sig selv som en Fange, der levede paa det, Livet gav, før det forskød hende. Hun huskede det Barn, ikke fordi han vandt hendes Hjerte, for det havde alle Børn paa Forhaand, hun huskede ham for den Drift og Virksomhed, der fik hele hans lille Krop til at svulme . . .

I Frugthaven paa den anden Side Aaen, saa hun Inger gaa frem mellem Stammerne, og efter hende kom Hald — Moster Susanne ventede at se ogsaa Christian.

Fredrik, men han kom ikke, han havde formodentlig fundet sig en Bænk, hvor han kunde ryge i Fred, mens de andre skøttede hans Frugttræer!

Christian Fredrik fandt kun ét, der var vel røgtet i hans Gaard, Bestyrerens Ridehest. Det var hans Passionssport fra Drengetiden at galoppere planløst om; paa den Maade aftvang han det i Begyndelsen nogen Interesse at tilse sin vidtløftige Ejendom. Da han var ked af det, købte han en Motorbaad, der pilsnart og hostende fløj frem ad den brede Aa, der gennemskar det meste af hans Ejendom og delte Haven i to Dele. Her fortøjede han den under den store Sørgepil.

Hald tog fat paa en noget anden Maade — prøvende.

Han begyndte i Haven med at pøde Træerne og blev larmende ude af sig selv, da Podekvistene døde hver een, og Inger saa paa ham med sine blaa Øjne fulde af underfundig Uskyld.

„De maa have fejlet noget — jeg mener Kvistene naturligvis.“

Han tog fat igen, og fik dem saa virkelig til at gro. De løse Trappesten fæstnede han med Cement, og han bandt Sørgepilen ned, den havde i Blæsevej set ud som en mangesnabet Elefant, der i Galenskab slog sig selv om Benene. Den kom til at ligne en gennemsigtig grøn Krinoline med Stammens barkedede Legeme i Midten. Han byggede med utrættelig Opfindsomhed Broer af

Træstammer paa de gamle Piller, der malerisk stak op af Aaen, Havens fordums herskabelige Broer var skyllede bort en Vinter og var ikke siden byggede op. Han gik Gaarden efter i de opløbne Sømme og fik de værste Mangler afhjulpne — samtidig med at han selv blev rød som en Krebs og derefter brun, og hans Pariser-skjorter med de violette Indlæg sprang som Spindel om hans svære Lemmer.

Han var den personificerede Opfindsomhed, snarraadig og utrættelig hjælpsom og sønlig ridderlig mod Moster Susanne. Det rørte Inger at se, hvor det store Menneſke smidigt kunde stemme hele sit stortskaarne Væsen ned og virke som en blød Stødpude for hendes strenge og sky Særhed — og ved saa mange Lejligheder tage et højmodigt Hensyn til alt, hvad der var svagere end han.

Hurtig som Christian Fredriks Interesse tog af, tog hans til og bredte sig. Sammen inspicerede de Folkebestanden, og han gik hovedrystende derfra — en Flok 17aarige, af samme Aargang som dem, Inger havde set paa Stationen.

„Lømler“, afgjorde han erfarent, da de sad ved Middagsbordet. „Lømler, som sætte en Ære i deres Skændsel og trakte efter at drive Tiden hen, saavidt muligt!“

Han spiste hurtigt og uden den kælnе Vurderen af Madens Kvalitet som i Paris.

„Skift i Utide, Christian Fredrik — selv om det koster — Du staar dig ved at holde ældre, ansvarsbevidste Folk, som ser paa dit og Gaardens Vel. Saadan

et Stod Ungkvæg er ikke Føden værd — og Bestyreren regner de jo ikke!“

Christian Fredrik rystede paa Hovedet.

„Skifte nu — har du i din Uforstand Ide om, hvad Besvær det vilde give?“

Men det lykkedes ikke denne Gang Christian Fredrik at dukke Hald, han svarede med et lille Haangrynt og saa op og ned ad ham.

„Nej, Christian Fredrik, stig ned ad din høje Hest, for Landbrug har *jeg* mere Rede paa end du.“

Inger havde sat en stor Buket Syrener paa Bordet, hun drejede sig uden om den og saa over Bordet paa ham.

„Hvor har De det fra, Hr. Cand. jur.?“

Han slog det hen — fra hans Hjem — selv om det jo var betydelig mindre end Smeltrup.

„Du har ikke været særlig heldig med Bestyrer,“ Hald talte igen til Christian Fredrik og afskar Inger flere Spørgsmaal. Bestyreren var en Barnenoksagt, der drev Smeltrup som en mager Hedegaard, saaede Lupiner i dens stærke Jord, han maatte jo være af Lave. Og hvad skulde Smeltrup med alle de Faar paa Enge, hvor der var Græsning nok for Kvæg. Der burde jo være en Besætning paa firsindstyve Malkekøer — og der var et Par og fyrre — og deraf malkede endda kun de halve, som de skulde.

„Fed dem til Slagteren og faa Malkekvæg, som bærer sig.“

Han satte sin Stol fra sig og sagde Tak for Mad. Ude paa Trappen fik de Kaffen. Inger stod med sin Kop

i Haanden, lænet til Dørstolpen, og saa med et eget tænksomt Blik fra Christian Fredrik til Hald og tilbage igen. Hald stod under de to Guldregn, der flettede Grenene sammen over Trappen og dannede en lysende Portal, draperet med tusende gule Frynser, der sitrede som et Kniplingsvæv. Han saa brun og muskuløs ud under det lette, gule Draperi. Det var ikke faldet hende ind, at han jo var en smuk Mand, uendelig forskellig fra Christian Fredrik med den tynde Talje i smaablomstret Vest, der sad i Rynker over hans indtørrede Mave og med Svalevingeskægget saa blankt som stormskuret Marehalm. Han lignede ikke en Godsejer, han lignede en Digter, Hald derimod saa ud som den fødte Jorddrot.

Hans ivrige, blaa Øjne holdt Christian Fredrik som paa Spid — vilde han maaske ikke indrømme, at der var saaet for sent? Alle Nabomarkerne var jo anderledes langt fremme, for de var tilsaaede i April. Da var Jorden, saa man ligefrem ikke kunde lade være, det vidste han fra Proprietær Spangen.

„Og har du set, han nu skal til at køre ud til seksradet Byg — den vil han nok slaa i Juledagene!“

Christian Fredrik sagde besværet, at han vel havde tænkt, Jorden var for kold saa højt mod Nord og saa tæt ved Havet.

„Jamen synes han, Jorden er koldladen, hvorfor saaer han da Turnips og ikke Kaalrabi, som kan taale selv lidt Frost! Saa sen han er paa det, kan han jo ikke vente at faa Rodfrugten i Hus paa denne Side Jul. Og nu

skulde han jo brugt alle Folkene i Tørvekæret, og til at luge — og Brakken har ikke været rørt endnu . . .

Christian Fredrik gabede, saa hans Øjne blev blanke.

„Gud fri mig, at du gider!“

„Gider — gider — hvor kan nogen lade være . . .“

„Saa kald dig Inspektør og gør komplet hvad du vil. Bliver Bestyreren fornærmet, kan du lade ham rejse. Men det siger jeg dig, *jeg* vil ingen Vrøvl have . . .“

. . .

Inger betroede et Par Dage efter Hald, at Bestyreren konspirerede med de unge Karle imod ham, Pigerne havde sagt hende det. Hald svor hende med lysende Øjne, at det skulde blive dem dyre Løjer. Han havde en Dag hørt dem raabe Ukvemsord og haanle, da Christian Fredrik red forbi, men han havde aldrig hørt noget respektstridigt komme til Udbrud overfor ham selv. Med sit Kendskab til Herregaardsfolk vidste han, det betød, de frygtede hans Kræfter. Og han forsøgte ingen Lejlighed til en passant at lade saa en, saa en anden overvære, hvad han kunde løfte, bryde itu med Hænderne, bære paa sin Skulder eller alene rykke en Vogn fri, der var gaaet fast i den tunge, klæge Engjord. Den eneste Maade han kunde manøvrere dem paa, var gennem ren elementær Paavirkning, Styrke og Buldren.

Men Dag for Dag følte han dem som unge Ulve slege sig nærmere og stadig nærmere bag hans Ryg. Han saa dem i Grupper, og naar hans Blik tog ned imellem dem, forvarede de Ansigterne bag hinanden, og Gruppen op-

løstes. Hald var klar over, at det Øjeblik vilde komme, der betød Knald eller Fald.

En solløs kølig Aften, mens det endnu var lyst, kom han gaaende op gennem Haven. Uvilkaarlig saa han op mod Ingers Vindue, det yderste i den lange Række i Hovedbygningen. Han saa hende staa indenfor Ruden i en purpurrød Trøje med helt lange Ærmer. Den purpur-røde Farve stod dejlig til det lyse Hoved med den store Frisure der gik ud i Nakken som en Kokon af ravgule Traade. Hun stod med Siden til og syede i noget stort hvidt, der laa udover et Bord foran hende, med en lang Traad, der fik hendes Arm til at løfte sig højt for hvert Sting. Den hvide Haandryg og de krummede Fingre stod saa henrivende perlematte og behagelige i Stoffet op mod det røde. Af og til standsede hun, Traaden var gaaet i Kur eller et Sting var faldet forkert. Han saa hende rykke og lempe, taalmodigt og varsomt for ikke at rive itu eller beskadige — der var saa besynderlig fin og kyndig Kvindeynde i den bøjede Nakkes store Opmærksomhed. Hald syntes pludselig han saa hendes egentlige sande Personlighed i denne beherskede Tagen med let Haand, hun forraadte, hvad ingen skulde faa ud af hendes daglige, kammeratlige Causeren, at hun aldrig gik frem med Voldsomhed, ikke rev brutalt til, men tog med smaa, betænksomme Rusk og firede igen, til det føjede sig under hendes Fingre.

Efterhaanden virkede hans vedholdende Stirren. Da han var naaet hen under Kastanjen saa hun ud, nikkede til ham og lagde det hvide Sytøj ned. Et Øjeblik efter

saa han hende i sin brune Regnfrakke oppe i Have-døren — hun løftede Næsen og vejrede mod Luften — saa kom hun løbende ned ad Trinene under Guldregns-portalen, med den aabne Regnfrakke flagrende om sig, kom mod ham i lydløse Spring over Plænsens tykke, bløde Græs, der var overgroet med Bellis, Ærenpris og Smørblomster. Regnfrakken raslede, mens hun svøbte sig gennem Fuchsiabedene og Pæonerne, der hang bøjede som tunge, blodrøde Frugter.

„Tænk,“ sagde hun, da hun naaede ham, „jeg har fundet et lille Panelskab i mit Værelse i Dag — næsten oppe under Loftet. Desværre var der ikke saa meget som en gammel Sysling.“

De fulgte Askealléen mellem den gamle Have og Kirkegaardsmuren. Luften var fugtig og fuld af sødlig Duft fra den mandshøje, vilde Kørvel, der som et grønt Hav med Blomsternes hvide Skum bredte sig tæt under El- og Askelunden.

Hald gik og saa videnskabelig alvorlig ud og saa ikke paa Inger, mens han talte.

„De passer jo slet ikke til denne Gaard, Frøken Brun. Med dens Vægge beklædt med gammelt Panel lige til Loftet, med Silketapeter som Hymner til Aarhundreders Mystik, med smaa Kaminer, der pludselig aabner en stor, tom Mund, naar man flytter et gammelt Chatol, med skjulte Egetræs-Vindeltrapper i Hjørner, hvor man aldrig kommer . . .“

„De glemmer den opmurede Krog nede i Kælderen, hvor en ukysk Jomfru er muret inde. Skal vi forresten

ikke en Dag i al Stilhed bryde den ned og se, hvor meget der er sandt og hvor meget Løgn.“

„Rive det ned!“ Han saa smertelig fortvivlet ud. „Hvor kan De tillade Dem at gaa og se saa uforskammet sund ud, baade paa Legeme og Sjæl, naar De er fra *saadan* en Gaard — med en Fru Mette der spøger med sort Firspand og som rider Hestene, saa de er hvide af Skum hver den Nat, man tager et Ligkiste-beslag ud, som vitterlig sidder over Døren . . .“

„Og som vitterlig bliver siddende, for ellers kan *saadan* en Gaard ikke faa Folk!“ sagde hun leende.

„De skulde jo slet ikke se *saadan* ud,“ blev Hald paastaaelig ved, „De har jo næsten Enbonpoint . . .“

„Hvadbehager!“

Det klukkede i ham, uden at han hørligt lo.

„De skulde være poetisk som Gaarden — mager og lang som en Stormkrog, med en Mund som en cochenillerød Sugeskaal og kraniefarvet og med unaturlig sorte og afgrundsdybe Øjne og berygtet for Messalina-Levned . . .“

„Og hvad siger De, om jeg gik paa Hovedet? Og satte en Grammofon paa det ene Ben og en grøn Ridekasket paa det andet!“

Han sukkede.

„Forlæste Kvinde, man kan ikke presse Poesi af Dem, om man saa lod Dem gaa gennem en Vridemaskine.“

Hendes høje Latter fyldte Alleen, den lød saa mættet med god Samvittighed og Ligevægt.

„Hvis jeg skulde være rigtig, romanagtig afstemt efter Gaarden, saa skulde jeg jo ogsaa være ravgal.“

„Ja,“ sagde han med Overbevisning. „Men det er De ikke. Hvad Christian Fredrik ogsaa har betroet mig som en stor Hemmelighed, De er „vømmelig“ klog.“

„Sig mig“ — hun gik ind paa Siden af ham og saa skraat og pigeagtigt frittende op imod ham. „Var der ikke „noget“ mellem Christian Fredrik og Gerd?“

„Jeg kunde ikke se noget.“

Hun saa skuffet bort.

„De er naturligvis ogsaa den Rette at spørge om den Slags Ting, De havde saamæn ingenting set, før de kysede hinanden lige for Deres Øjne.“

„Det gjorde de ikke,“ sagde Hald, „det ved jeg.“

„Naa dog!“

Ovenover dem, paa Bladevævet hørtes Regnen, den faldt med hurtigere og hurtigere Smæld. Inger knappede sin Regnfrakke sammen og halvt løb op mod Gaarden.

„Maa jeg!“ Hald stod parat, da hun havde knappet den sidste Knap i Halsen op, og tog mod Regnfrakken, hun rystede bag af sine Skuldre. Al Varmen, som Gummien havde holdt inde om hende, aandede op imod ham, han snusede, strøg sig med Haandryggen hurtig over Panden, som om han svimlede og aandede langt ind . . .

„Er De daarlig, Hald?!“

Inger vendte sig om fra Spejlet, med en Lommekam i den løftede Haand. — Hald stod saa underlig fortumlet op ad Væggen bag Stumtjeneren, hvor han havde hængt hendes Regnfrakke.

Han rystede paa Hovedet.

Men han gik tæt bag hende, da de gik ind til The-

bordet — som ventede han, et Fænomen skulde gentage sig.

I Dagene derefter forandrede hans Væsen sig — det syntes at have faaet Sordine paa. Og hans Arbejden blev forceret. Han sled. Han søgte med Omhu det, der krævede haardt Arbejde, og han drak Whisky eller tungt Øl sent om Aftenen. Undertiden fandt hun hans Øjne langt inde fra en Krog i Stuen, de saa paa hende med et Blik, hun ikke kunde tyde.

Han begyndte at indføre Reformer i Gaardens Drift, og da Bestyreren i Hidsighed tilbød at gaa „med det samme“, tog han Vidner paa hans Mund og lod ham rejse, Christian Fredrik fik ingenting at vide, før det hele var afgjort. Folkene var krybende lydige, men den skumle Sammenklumpen tog til. Hald regnede den ikke mere, han spændte sin stærke Muskulatur, der havde fortrængt Fedmen. „I skulde have taget mig noget før,“ tænkte han, „nu er det for sent.“

En Dag brød han, ved et Spring over Aaen, ind i en Gruppe Høarbejdere, der snadrende legede med Høet. Han skældte, saa det tordnede over Kløvermarken, at der ikke var stakket mere Hø paa den Tid.

En næsvis ung Fyr, sikker fordi han havde hele Gruppen bag sig, gik frækt tæt ind paa Livet af Hald. — De andre lagde Forke og River og nærmede sig, med ukultiverede Folkeslags graadig spændte Øjne, naar en Situation lover Slagsmaal.

„Hvor har du lær?“ spurgte Knægten, „at du tror, vi kan stakk' mer' paa en Formeje i saadan en Warm'?“

„Plager Fanden dig, Dreng!“ Hald tog i det samme med sin brune Næve et Tag ind i Fyrens Skjorte, ruskede ham til sig og ud i stiv Arm igen, saa Hovedet hikkede paa den tynde, unge Hals. Og i det samme væltede han ham om og kastede ham ned i Aaen, saa Vandet stod i et Sprøjt op om ham og de andre Folk, der uvilkaarlig trak sig tilbage. Uden Hensyn til Sprøjtet, tog Hald med det samme den sprællende Fyr i Skulderen og hjalp ham op, ruskede ham som en Puddel og satte ham ned i Høet. Det hele tog ikke et Minut. Slagsmaalet var kvalt i Fødselen.

Folkene tog deres Værktøj op og skubbede sig hen mod hver sit Arbejdssted, fnisende ad Knægten, og Hald sagde, idet han tog hans Fork.

„Skrub hjem til Pigerne og lad dem tørre din Bag og give dig en tør Skjorte paa og kom saa igen. Men jeg raader dig fra en anden Gang at sige du til *mig!*“ Han vendte sig med det samme om.

„Vinden er gaaet i Sønder, Folkens, vi faar Regn, skulde vi saa ikke se at faa Høet i Stak forinden.“

Han blev paa Pladsen hele Eftermiddagen, og Arbejdet gik med det Tempo, han forlangte. Da de blev færdige før Fyraften, og Regnen begyndte, gav han Folkene fri. — Om Aftenen sad de i Folkestuen og diskuterede Hald med Velvilje.

„Han skuld' magelig klar' sig for ti . . .“

Helt ind i Juli blev Sommeren ved at holde sig kølig — en Smule sløret Sol og bugnende, men blomsterfattig Grøde, og Luften var slap. Jorden kølede gennem Saalerne og svaalede En langsomt op igennem og ud i de yderste Fibre, som om Haaret rejste sig paa Ens Hoved. Rødbøgen, der var for sart for Egnen, sitrede tynd og stormbefingret, saa gennemsigtig, at den lignede Vildvin. Den vældige Kastanje var rustrød over hele Stormsiden, de store hængende Blade saa trætte ud. Fuglene sang ikke, men skreg ud i korte, hæse Fløjt, det lød som om de talte stakkato sammen.

I en Luft, der havde noget af Før-Tordenens Stilhed, men ikke dens Trykken, begyndte Balsampoplerne at kaste Frø.

—

Hald stod i Skjul bag Kastanjen og saa op mod Ingers Vindue. Det var tidlig Morgen. Han var sig bevidst, at han, siden han den Gang saa hende i den røde Trøje, saa vidt mulig valgte sin Vej gennem Haven. Han holdt spændt Øje med en lang, blottet Underarm, saa lysende legemsfarvet, der et Par Gange var stukket ud mellem de sammentrukne Gardiner. I Foldernes Bølgen havde han set Ansigtet og noget lyst i Højde med Brystet — og med bankende Hjerter, altandetforglemmende, ventede han for at se, om hun stod i Negligé, om det var hendes nøgne, lysende Bryst, der stod der inde bag Gardinet.

Paa en Gang drev hun med begge Arme Gardinerne til hver Side og lagde sig ud i Vinduet med de lange,

smukke Arme korsede Mona-Lisask over Karmen. Hun var ikke i Negligé, det hvide var en Jabot over en mørkeblaa Morgenkjole. Hun laa der frem i Solen med al Morgenens Friskhed over sig selv og sin Paaklædning, han saa Haarets skinnende blanke Ravfarve og Glanslyset paa Stenkulsperlebaandet, der laa over Frisuren saa bredt som et Bælte. Solskinnet faldt paa hendes Kind, paa Hals og Hage eftersom hun drejede sig, paa de blanke Negle, der skinnede i Solen som lyserøde Kogleskæl.

Hald hørte sig selv svælge og blev bevidst — og forstod ikke nu, at han nogensinde havde kunnet se paa hende og le med hende som en Kammerat. Siden den Aften, Varmen og Duften af det ubestemmelig kvindelige slog op mod ham, idet hun kastede sin Kappe ud fra sin Ryg, siden da var intet i ham eller udenom ham, det samme som før. Han havde været sent udviklet — og saa kom Christian Fredrik — og Verden! Der havde ikke været nogen Kvinde i hans Liv før den Aften — før det Øjeblik! Og nu var hele Verden en Kvinde — Kanaans Land, som drog ham, *vilde* have ham tilbage, og som han vilde tilbage til. Han sansede Dagen lang kun det ene, at hun var Kvinde! — Og hun vidste ingenting om Frafald og Brøde, hun saa ham i Øjnene, som om han var skyldfri som hun, hendes frimodige, humorfulde Væsen var et Paradis, hvori han fandt Glemsel — fandt Bedøvningens store, øjeblikkelige Naade!

Inger laa frem i Vinduet, optaget af Poppelfrøenes Sværmen.

De kom i dunbløde Stjernefrø — intetstedsfra — som tændtes de i Luften og gled for Vind og Vove — mindede om lykkelige Smil, der i Tanker gled forbi — med noget forborgent, vellystigt sødt i den Maade de lagde sig til Jorden.

Forbi hendes Vindue kom de — tættere og tættere og luftigere end Sne — se, den hvide Sommerfugl saa massiv som en Matrone blandt de legende Frø. Inger fulgte med Blikket, hvordan de sværmende spandt — spandt Broer mellem Buksbommen og lange graa gængende Kæder mellem Morgenfruernes gule Hoveder, alt sammen saa lindy og stille, saa dvælende viljeløst sødt. Og hun smilte med halvaaben Mund, med Ansigtet lagt op i Solen og sitrende Vipper, smilte fordi hun var forelsket, og fordi det var saa let og saa luftigt som Dunstjernetrækket, og fordi det var saa smilende vist, at han var forelsket som hun, og det var ganske spændende. Og om det i sig selv intet var, Herregud, det var Sommer, og Sommerens hvideste Stjerner kyssedes og favnedes i Luften, og Tilværelsens Ansigt var fuld af søde, usynlige Smilehuller — ak Gud ja. —

Og naar Poplerne havde kastet alle deres Frø, og alle Frøene var druknede i den første Plaskregn, saa var saamænd det Sommerbal forbi!

Men endnu legede de om hende, og Solen holdt hendes Hoved mellem sine Straalers varme Hænder — hun forsøgte at se Solen i Øjnene, men den lukkede.

hendes Laage, saa blændende den var, som en Aabenbaring, det gjorde forresten heller ikke noget, alting var yndigt — og Herregud hvor det store Menneskebarn var ufordærvet, overraskede hun ham ikke forleden i en konfirmandagtig Beskuen af Auroras nøgne Fuldkommenhed i Loftet! Inde i det aabentstaaende Vindue saa hun, ved en let Drejning, sit eget Spejlbillede som om en anden lændede sig frem med korslagte Arme og saa hende i Møde, saa paa hende med et Smil, der var som Balsamfrøene derude, svømmende viljeløst paa Læberne som Frøet paa Luften — og noget forborgent, noget vellystigt sødt var der nok ogsaa i det.

Hun drejede Hovedet lidt mere og saa paa sine Øjne, smilende Øjne, saa blaa som den Stump sommerblaa Himmel derøverst i den blanke Rude. Haarets glinsende gule Bølgen gik fra Skilningen ned paa begge Sider af det lyse Ansigt — en blegrosenrød Hud med fin Meldugskær — „som kun Hollænderne har kunnet male blonde Kvinders Hud“, tænkte hun „virkelig faa den saa renvasket og paa samme Tid levende, som den er.“ — Ansigtet var skiftet i Udtrykket, fra Dvælesmil til Kritik, det massive Kæbeben gav sig til Kende under den bløde, let strammede Hud — „min Bukkefod“ tænkte hun videre og smilede igen „maaske ikke *saa* let at stampes med“, hvis den en Dag kommer helt frem . . .“

Et Stjernefrø tændtes over hendes Hoved, sank ned paa hendes Arm og løftede sig igen som med et smilende „ak undskyld“ og drev bort som en lille Vinge paa Æteren.

De kom vimrende ind ad Vinduet, baarne af Trækken, hang fast i Gardinerne, i den purpurrøde Trøje paa Væggen, baldyrede alt farvet med tusinde, hvide Stjernersting, sank til Jordens Bryst som et dunblødt, sammenfiltret Klædebon, groede sammen og laa og skælvede for hvert Vindstrejf som mosgraa Fraade. De satte en eneste lille Pote paa Murens Kalkpuds og blev hængende der, flagrede som smaa Slør ud fra Tagskægget, de lyste op og ned i Solbælterne, evigt blidt dalende, strejfende sorgløst ud til Siderne og blødeligt opad, som flyvende Luner, forfølgende hinanden et kvart Sekund — et Smil — „jeg mente det ikke“ — og vimrende videre. De løb som smaabitte, bløde Mus henad Havegangens hvide Kridt . . .

Dernede ved Kastanjen stod saa Hald.

Det var saa selvfølgeligt som alle de øvrige Smil, at han stod der og saa paa hende og heller ikke hilste. Over Havegangen, gennem de lunefulde Stjernefrø mødtes deres Blik som to Smil, som en Hemmelighed om ingenting, hvori der var en ganske meningsløs Sødme.

Hendes Hjerter bankede ganske let, da han kom op imod hende — i kort, lys Lærredsjakke og en Uhrkæde over en sribet Vest, der var blevet for vid. De blaa Øjne var saa dobbelt blaa i det brune, solbrændte Ansigt, gode Øjne, der saa paa hende, som om han aldrig havde set en Kvinde før.

Han var det undseligste Menneske, hun havde kendt, han flyttede hurtigt sin Haand, da den gled paa Karmen og berørte hendes.

„Allerede i Arbejdstøjet!“ — Hun saa uvilkaarlig over mod Sidefløjen.

„Og Christian Fredrik sover endnu. Hvad Glæde har De egentlig af at gaa og arbejde hans Gaard paa Fode, Hald?“

„Glæden,“ sagde han blot og smilte til alt hos hende, hendes Haar og Hals og Arme.

Fortræksgardinerne hang lige ned for Broderens Vindue, i Karmen sad den forkælede Daks og slikkede Sol. I Bedet foran Vinduet stod Levkøjerne som blomstrende Pæle op af en graa Dunbund, der sitrede i Trækken og var blødt som et Lærkebryst.

„Hør, sulter vi Dem, Hald? De bliver jo slankere og slankere?“

„Nej!“ sagde han, „jeg spæger mig. Jeg har ikke glemt, De kaldte mig en staldfodret Løve! Det *var* egentlig alvorlig næsvist, synes De ikke selv.“

„Jo,“ sagde hun leende. „Men kan det ikke forsone Dem, at De efterhaanden er blevet en pæn slank Garder . . .“ Daks derovre i Vinduet vendte sig ind mod Stuen og slugtes af Gardinerne, tilbage blev kun den lange tynde, skallede, sorte Hale, der logrede ustandseligt. Christian Fredrik stod altsaa bag Gardinet og holdt Øje med dem. Uvilkaarligt, uden at gøre sig det klart hvorfor, sagde hun Hald Godmorgen. Han bukkede og skyndte sig ud mod Engene. — Inger var næsten sikker paa, han i Forbifarten sendte et hurtigt, sky Blik til det Vindue, hvor Daks igen stod med Snudespidsen mod Glasset.

Hvorfor var hun egentlig forelsket i Hald?

Fordi han var det i hende? Tout simplement?

Fordi det føltes ud fra ham saa viljeløst sødt som Frøenes ubevidste Søgen, uden at han gav sig en eneste virkelig Blottelse. Han syntes famlende at finde til hende gennem Mørke og gennem usynlig Hindring. Men den Maade han kom paa, havde noget af Æventyrets underbevidste og besynderlig intime Strøm demimellem — en lønlig Sødme, der ingen Næring behøvede udover et Smil.

I København havde hun hørt ham omtalt som Claus Dumpe, og hun havde i Begyndelsen ikke vurderet hans Aandsevner højt — som man jo var saa tilbøjelig til at vurdere et Menneskes Begavelse efter den specielle Evne: at kunne lære udenad og aflevere igen i de afgørende Minutter. Som Halds Begavelse var praktisk udadtil, var hans Begavelse ogsaa rent praktisk, han bedømte med en egen ubestikkelig Ædruelighed i alle menneskelige Forviklinger — men han maatte have Fakta at udrede og dømme om, abstrakte Materier var ham uvirkelige og uvedkommende. Hun havde Udbytte af at filosofere Naturvidenskab med ham, naar hun blot holdt sig udenfor Metafysiken, Descartes Grundproblem: „Jeg tænker, altsaa er jeg til,“ tillod han sig koldsindig at betegne som noget Vrøvl.

Stadig sejlede Frøene derude paa Æterens usynlige Strømme — et Accompagnement blot til Ingers Spekuleren over et saare menneskeligt Problem.

Hvorfor frygtede Hald Christian Fredrik?

Hvorfor søgte Hald at gøre sit Væsen ligegyldigt overfor hende, saasnart Christian Fredrik var til Stede? Vidste Christian Fredrik Ting om ham — og vilde ikke have ham til Svoger?

...

Tre Godvejrskdage var Poplerne om at kaste deres Frø.

Græsset paa Plænen saa ud, som om det groede op af Havskum, de hvide Dun baldyrede alle Spindelvæv, de lagde sig i Læ under Havens Bræddevæg, groede i hinanden og blev tættere, blødere og blødere og lignede fintkartet Uld, at føle paa som Fuglebryster. Men Raklerne, der var faldne fra Træerne, lignede smaa Karteboller, de trillede blødt rundt og rundt for et Vindpust og samlede Dun som en lille Lavine. Naar nogen gik forbi, fraadede de op som Havskum. Poplernes Tid gik hen over hele Gaarden, den hvide Stjernesne stod tindrende i Solen, bares ind gennem Vinduer og Døre, intet Sted var fri for smaa hængende Dun, der sitrede for den mindste Aande, hvert Klædningsstykke bar Balsampoplernes smaa hvide Ordener.

Men en fugtig Aften, der duftede af Natviol, Hyld og Roser, faldt der en Byge — det yderste Led af et Uvejr, som Havet trak til sig.

Inger stod betænksom foran sit Vindue og flettede sit Haar til Natten. Frisørtrøjens vide Ærmer faldt tilbage fra hendes Arme som store Liljebægre — hun saa stift ud, mens Fingrene flettede.

Fnuggene var gaaet bort, luftet hen som en Poplernes Aande.

Men hendes Forelskelse — og heller ikke hans — var det *ikke!*

Og hvad saa?

Hun løftede Brystet — i ubevidst ængstelig Tyngdefølelse. Var det kommet, det mærkelige? Skulde det times hende, det som de alle, Lise Lange, Dagny, Alba og saa mange andre fik aandelig Svindsot af at vente forgæves paa — en stor og virkelig Lykke!

Hun løftede med et Vipperne og saa hen paa Christian Fredriks Vindue, hvor Lyset netop slukkede. Hun følte det saa ubedragelig sikkert, at paa Halds Følelse kunde hun bygge sit Liv. Men alligevel vidste hun, det vilde komme til at slaa Gnister, før det kom *saa* vidt — for *han* derovre vilde det ikke!

Hendes Fingre flettede og snublede over hinanden af indre Kamplyst.

Kunde det tænkes, at han var *saa* egoistisk, at *hans* Ven var hans Ven og ikke maatte have andre Guder for ham. Det kunde inderligt ligne ham. Se, om han havde haft en Trevl med hjem til Moster Susanne, som kom da deres Moder var død, som havde gaaet i alle disse Aar, fra hun kom fra Anstalten og lappet og stoppet og holdt hver en Klud brugbar i Huset, saa Christian Fredrik kunde more sig og aldrig forny en Trevl i sit Hus.

„Det nytter dig *ikke*“ — hun slog Fletningen tilbage ad Ryggen.

„Hvis jeg *vil*.“

Gardinerne slog raslende sammen for hendes Hæn-

ders skarpe Greb, hun vidste ganske tydeligt, at en Krigserklæring havde spændt en silkefin Bro mellem hende og Broderen.

—
Efter Bygen blev Dagen varm.

Inger og Hald kom hinanden i Møde ude paa den store Gaardsplads. De mødtes ved den gamle Brønd, der altid havde koldt og rigeligt Vand, om saa hele Thy gispede i Tørke. Inger stod med Haanden skyggende for Solen, hendes Ringe gnistrede. Under de udspilede Fingres Skygge lo hendes Øjne op imod ham.

„Det *er* nu sandt, Hald, jeg har aldrig set et Menne-ske forvandle sig i den Grad til sin Fordel som De i den korte Tid, De har været her.“

„Jeg har jo ogsaa haft det godt,“ sagde han, lidt flov. Hun lo.

„De er ved Gud taknemlig, jeg synes, De har slidt fra Morgen til Aften — flyt Dem og skyg for mig, jeg faar Solstik.“ —

Han flyttede sig beredvillig og saa samtidig ned i hendes Øjne. Hendes Træk blev roligere, der var dobbelt Bund i de blaa Øjne, en smilende man kunde tage for hvad man vilde, og som var for hele Gaarden og de spejdende Tjenestefolk i alle Kroge, og en dybere, der var for ham alene, der mindede om den Dag, hun stod i den purpurrøde Trøje og syede og forraadte sin kloge og lempelige Natur. Der var noget i det, som gjorde ham tryk, som fik ham til at glemme og nyde Øjeblikets Lyst.

God Morgen! sagde Christian Fredrik lige med ét ved Siden af dem.

„God Middag, Klokken er over elleve,“ Hald lo og saa paa ham og glemte at skygge for Inger. Hun lænede sig uden at sige noget op mod den gamle Brønd. Det var no'en utilbørlige Gespenstmanéerer, den kære Christian Fredrik havde lagt sig til — og hun kunde ikke taale det underdanige Smil paa Halds Ansigt og dette dvælende velvillige Blik, som hun følte, han paatog sig.

Skyldte han Christian Fredrik Penge?

Og med det samme vendte hun sig til Broderen, smilende og satirisk.

„Kan du huske Hald, straks han var kommen og gik over Gaarden, som om han gik med Toga over Forum . . .?“

Christian Fredrik nikkede, inden hun havde talt ud. Paa sin diskret drillende Maade, mens Guldets lyste helvedehed mellem hans Tænder, tog han Sætningen fra hende.

„Som en celeber Primadonna gaar paa Scenen, naar hendes Elsker ser paa hende fra sin Loge!“

Hald saa ud, som om han havde faaet et Slag, han aldeles ikke havde ventet. Hele hans Ansigt blev fylldt af opstigende Blod. Saa sagde han hurtigt — som en Demonstration.

„Aa, det er sandt, Christian Fredrik, vil du ikke for en Gangs Skyld se til dine Folk selv, vi har Køer paa Sommermarkedet — jeg cykler derhen sammen med din Søster.“

De to Mænd saa paa hinanden med et pludseligt, al-

deles meningsløst Raseri. Hald bevarede Skinnet bedst, Christian Fredrik var bleg, han saa ud, som om han vilde sige mere, men besindede sig

Da han lidt efter i Galop red ud af Gaarden, nægtede Inger med sit venligste Smil at køre med Hald. Hun stod paa Trappen med Haanden mod det rustætsede Smedejærn og saa smilende ned.

„Jeg skal sige Dem, Hald, jeg vil ikke bruges til at drille Christian Fredrik med!“

Hun syntes, da hun gik op ad Trappen, at han ikke havde set skuffet nok ud. Han var adspredt — saa ud som et Barn, der gaar om, pint af sin Moders Vrede. Var han da kun i Stand til at glæde sig over Samværet med hende, naar det kunde ske bag Christian Fredriks Ryg?

Igen Christian Fredrik!

Hun vendte sig i Døren og saa tilbage, Hald gik over Gaarden til Smedien, han gik med solide Fodslag som den gaar, der har betydningsfulde Ting at tænke paa og faa udført. Det var det, hun vilde have sagt før, da Christian Fredrik brød hende af. Hovedbygningen kastede sin lange ujævne Skygge ned over Gaarden, ude i Solen løb det sidste Kuld smaa Kyllinger; naar én løb, løb de alle, som en lille Knyge Sandskorn, Vinden bar frem og saa tilbage. En bred Bræmme af Hø laa tværs over hele Gaarden, fra Dagene før, da Høet kørtes i Hus — Hald gik ind i Smedien efter sin Cycle, og Inger virrede ganske let med Hovedet. Det *var* sandt, hun havde ikke set noget Menneske saa hurtig forandre sig til sin

Fordel som Hald. Han gik saa rank — med Beslutsomhed i enhver uvilkaarlig Bevægelse, med Foretagsomhedens Glans i sine Øjne, der fra violblaa var bleven lyse opalfarvede, blegede af de store, frie Markers Sol og Lys. I hans Stemme var der kommet en livsfrisk Myndighed, med noget selvbevidst staccato i Udtryksformen, han gik omkring som en levende, frugtbar Kraft, sprællende af Initiativ . . .

Og et eneste Øjekast fra Christian Fredrik — et af disse satirisk ondartede — kunde gøre det af med ham, stemme ham ned. Et besynderlig alvidende giftigt Blik!

Men hvad Glæde havde Christian Fredrik deraf? Hvorfor gjorde han det. Hvorfor taalte han ikke, at Hald var virksom og glad — og forelsket!

Ingers Ræsonnementer løb ud i et Smil.

Et Smil der var tindrende som Solen.

—

Hun kom ned til en tordensvanger Middag. Moster Susanne havde Hovedpine og uheldsvarslende svimle Øjne. Hald og Christian Fredrik saa ud, som om de lagde Afgrunde imellem sig, større og bredere for hvert Sekundt, mens de skumle foldede Servietten ud med pinlig Omsorg.

Inger trak sin Stol ud og bøjede sig i det samme graciøst for Hald.

„Tak! Tusind Tak, Hr. Candidat Hald, det var saa saa venligt af Dem!“

Han sprang op som en Fjeder.

„Aa undskyld, jeg saa ikke . . .!“

Hun foldede ogsaa *sin* Serviet ud med delikat Omhu.

„Sæt Dem, kæ-ære Hald — jeg saa godt, De var dybt interesseret i det lille Hul i Deres Serviet og netop sad og tænkte: Hvilken daarlig Datter dette Hus har!“

„Men Frøken Brun —“

„Jo, det tænkte De — Tak!“ Hun nikkede til Moster Susanne og tog imod sin Suppe. Saa raabte hun over Bordet.

„Moster Susan, synes Du ikke, det er en fiks Gæst, vi har, han *vilde* ikke have mig med til Markedet?“

„Det er ikke sandt!“ raabte Hald, men han kunde ikke raabe Moster Susanne op, og Inger balancerede med Skeen over mod Moster Susan og raabte:

„Der kan du høre, Moster Susan, han indrømmer det selv!“

„Jamen saa har Candidaten vel haft private Forretninger at passe,“ sagde Moster Susanne og slog sine Øjne ned, som om Talen var om højst uanstændige Ting.

„Jamen det *er* ikke sandt!“ raabte Hald, i Brøl, bøjet frem over Bordet. Men det var *for* højt, Moster Susanne vendte sine Øjne hjælpsøgende mod en beredvillig, en opmærksom Inger, der straks lagde sin Stemme rigtig.

„Candidaten siger, han har faaet en hullet Serviet, Moster Susan!“

„Nej, men *har* De! De maa virkelig meget undskylde“ — Moster Susanne strakte befpipet Haanden ud. —

„Lad mig give Dem en anden.“

Christian Fredrik kunde ikke opretholde sin sure

Mine længere, han sad og kluklo sagte og tog Moster Susanne i Ærmet.

„Hun bilder dig Ting ind, Moster Susan“

Da Inger tidlig paa Aftenen sad i Baaden under den grønne Krinoline, kom Hald „tilfældig“ slentrende. Han havde nogle forfærdelig gode, smaa Damecigarer, hun maatte prøve. De fik tændt begge og sad i Baaden, i den dybe Skygge under Pilevævet, hvis yderste Spidser gik ned i Vandet og lukkede for dem.

Og mens hun lagde sine Bøger bort og tog Fyraften med den nytændte Cigar, tænkte hun: Gud ved, hvor han har gjort af Christian Fredrik, siden han sidder her saa velfornøjet? — Saa lænede hun sig tilbage i Baaden, Hald tog sin Frakke af, for at hun kunde sidde blødere, tog hurtig hendes Haand og kyssede den og bad om Forladelse, fordi han havde glemt hendes Stol ved Middagen, han henfaldt i Jubel over en Sommeraften i saadan en gammel Have med saadan en Aa, hvor Fluerne sprang som Græshopper over Vandfladen, hvor en stor Gaard og dens Omgivelsers utallige Lyde kunde høres fra nær og fjern med næsten samme Tydelighed, som om Luften slet ikke var. Han skelnede Duerens sidste Kurren paa Taget, før de gik til Ro, Tyrenes Brumlen i Staldene, den slæbende Lyd af mange sammenkoblede Kreaturer, der gik forbi derude og Hestenes dumpe Galop i Indelukket, Smaagrisenes Halloj og Slagsmaal og lange Barnehvin, han lyttede til det hele, som om han lyttede med sit Hjerte.

Han talte med dæmpet Stemme og uvilkaarlig dæm-

pede Inger ogsaa sin Stemme. Det var, som om de begge lønligt bad alle Naturens Kræfter om ikke at forraade for Christian Fredrik, hvor de var. Og samtidig skammede hun sig derover, hun havde ikke noget at skjule for Christian Fredrik, ønskede ikke at skjule — var Hald god nok for Christian Fredrik, var han ogsaa god nok for hende. Men noget i hende lempede sig efter en stum Anmodning fra ham, „der er de Ting, der skal komme af sig selv“, tænkte hun, „saa vinder de uskadte frem“

Og der var ikke længere nogen Tvivl om, hvor hun havde Hald, han havde saa lidt Evne til at lyve eller dølg. Som de halvt sad, halvt laa i Motorbaaden under Pilens grønne Krinoline, mens de sidste Solstraaler spillede paa Vandet, saa hun ham væde sine Læber, som blev de tørre alene af at se paa hende. Hun fulgte, hvordan hans Blik i øm og tankeforladt Undren kunde fæste sig paa hendes Mund, paa hendes Bryst, der spændte den tynde hvide Bluse ud, paa hendes Arme, der saa saa skummende hvide ud i det grønne Skær fra Pilen. Hun syntes, hun kunde føle over i sig hans bundne Lyst til at strække sig frem det lille Stykke, der var imellem dem, lægge sin Kind til hendes, sine Arme om hende og aande ud

„Kender De Seidelins, Arkæologen, og hans Kone — hun er Billedhuggerinde og en Veninde af Gerd?“

„Nej.“ Hald flyttede sig nærmere, hans Ansigt var sænket ned mod hendes Haand, som vejrede han efter en Aande, et Varmepust han før havde følt, og som om

han vilde tælle de tusende bittesmaa Dun paa den hvide Haandryg.

„Nej, jeg kender dem ikke,“ sagde han betænksomt. „Men De har talt om dem før; hvad er der med dem?“

„Det er de Mennesker, jeg beundrer mest!“ sagde hun op mod Pilens Krone. „Jeg beundrer dem, fordi de er lykkelige.“

„Var der ikke mere Grund til at misunde dem?“

„Nej,“ sagde hun bestemt, „jeg misunder dem ikke. Jeg beundrer dem. Jeg kender dem saa godt, jeg ved, de betragter et Samlivs Lykke som en Æressag. Det er for Pjalte og Undermaalere at være ulykkelig gift, ikke for *Mennesker*!“

„Det er saa let at sige!“ Hans smukke varme Mund havde efterhaanden naaet hendes Pegefinger, hans Læber nappede efter Skindet, i smaa Ryk, som en Ged napper Græs.

„Man faar altfor let Samfundets Tilgivelse for et Ægteskabs Sammenbrud,“ sagde hun drømmende og lod, som om hans smaa, ømme ustandselige Nap ikke naaede hendes Bevidsthed. „Hvis det var saadan, at man maatte slaa sine Øjne ned af Skam — for er det da ikke mange Gange saa strafværdigt at ødelægge sit og en andens Liv end at stjæle et Par gamle Bukser — mon saa ikke mange Ægtefæller alligevel vilde tage sig sammen, tror De ikke?“

Han holdt op med sine Smaakys og saa stift ned.

„Jeg ved ingenting — og jeg tror ingenting — og“

— hans Bryst løftede sig i et tungt ængsteligt Suk —

„jeg *er* ingenting!“

„Slet ingenting?“

Hun saa skraat nedad, og han løftede sine svimle blaa Øjne; med et hjælpeløst ordløst Raab svarede de hende: „Jo, jeg er saa forelsket, saa grænseløs grænseløs forelsket!“

Hun beherskede sig og saa igen op, hvor alle Grene straaledede ud fra Stammens Hoved og vældede nedad, som stod den skjult i sit eget lange Haar. Hun lod som ingenting og sagde i en drømmende, ganske objektiv Tone.

„Hvis jeg gifter mig, vil jeg være lykkelig — jeg *vil*! Jeg tror ogsaa paa, at det er en Vilje og Æressag. To fornuftige Mennesker *kan* leve menneskeværdigt sammen, saafremt de selv vil. Og da man ikke længere bortgiftes af Tvang, har man selv Ansvaret og kan se sig ordentlig for.“

Han havde genoptaget sine smaa Nap, men langsommere, ømmere, hans Læber sluttede sig saa længe om Fingren, at hun følte deres Varme langsomt brede sig — og den kølende Svale, naar de igen slap. Saa lagde han Haanden beskyttende over hendes og sagde uden at se op.

„Ja, hvis man gik ud i Livet med en Oldings Erfaring, Inger — hvis man havde Erfaringen *før* Livet! Men man faar Erfaringen af Livet, som man faar Smaagen af det, man spiser.“

„Saa kan man spytte det ud.“

„Det kan man ikke altid.“ — Han nølede lidt, saa sagde han forsigtigt. „Man tvinges undertiden til at spise det, man helst vilde være fri for.“

„Mener De Pligt?“

„Nej, jeg mener, at Ulykken kan komme før Erfaringen. Og saa kan *det* være brudt, man skulde stride sig til Sejr med. Erfaring alene redder jo ingen. Der er saa mange Grunde til, at Ægteskaber er ulykkelige.“

Det laa hende paa Tungen, et rask, aabent: „Er De da gift, Hald?“ Men hun tog sig i det, tung og saa frygtelig bekymret laa han op mod Baadens Sidebænk, hans Øjne saa paa det solløse Vand, saa glædesløse som om Solen var gaaet ned i ham selv. Hun slog ind i samme rolige, objektive Tone som før.

„Man skal vist være meget klog for at blive meget lykkelig.“

„Eller meget primitiv — saa man ikke tænker,“ sagde Hald træt.

„Der sagde De en rigtig gammel, fortærsket Floskel, Hald. De Primitives Lykke er de Blindes Lykke — Hasard — en tilfældig Lykke i Ny og Næ, som den Lykkelige tilmed savner Evne til at vurdere — og saa eksisterer den i Virkeligheden ikke!“ — Hun laa og saa op i den grønne Krone og tænkte, mens hun talte — paa at finde noget, et andet Emne, der kunde faa ham til at glemme

„Kan De huske den Dag, De var kommen, Hald — da De talte om Syden, specielt Paris, og ikke kunde forstaa, jeg ikke beundrede de lovpriste Kulturkilder.

Hvor skulde jeg kunne det, naar jeg ikke kan lide Sydens Folk! Jeg synes, de er skidne, griske og løgnagtige. Jeg har aldrig forstaaet en Sydbo, aldrig brudt mig om en Sydbo, aldrig haft Kontakt med en Sydbo, egentlig foragter jeg dem som Kryb.“

Hald saa paa hende med runde, forbavsede Øjne, hvori Smilet begyndte, hun opnaaede altsaa, hvad hun vilde.

„Jamen lille Menneskebarn, kan De overhovedet nævne noget af det, vi er glade for, vi ikke oprindelig har faaet fra Syden?“

„Ja — vort sunde Blod, som kan ses i vores Kinder. Og forresten vil jeg ikke have, De svigter Deres egen Race, for det er slet ikke Dem selv, der taler, De er blot paavirket, De er jo Nordbo til den sidste blonde Draabe ligesom jeg.“

„Ligesom De . . .“ han klappede hendes Haand — „der er jo ingen som De! — Jeg vilde ønske . . .“

Han laa og saa glad ind i hendes Ansigt — saa stigende glad — der var i Tavsheden og Stilheden imellem dem en skælvende Spænding, og Inger ventede — ventede — og vilde ikke med en eneste Bevægelse, ikke et Glip med sine Vipper foregribe. — Der var denne lønlige Sødme imellem dem, som syntes hende to brændende Hjerters Møde i Atmosfæren, usynlige, skælvende Favntag, som blot manglede Ordenes Sanktion som det endelige Amen — og som kunde bryde det Hemmeligheds Stof, hun havde følt, lige siden han kom, men ikke kunnet trænge igennem.

Christian Fredrik sad ude paa et Stykke Hede, der endnu laa hen som i hans Barndom. Stykket hørte til Smeltrup — rundt om saa han Agre, hvor der tidligere ogsaa havde været Hede. Det var ikke, fordi det paa nogen Maade gjorde ham sentimental, at Lyngen blev slaaet og lagt som Salve paa Klitternes nøgne Lænder derude, for at Stormen kunde lade dem i Fred, til Grænerne havde slaaet Rod. Det kom ham ikke ved. Fra Højen han sad paa, kunde han se Havet — det saa ud som et dybere blaat Fodpanel til Himlen.

Han havde udskildt alt uvæsentligt af sit Liv, og alt dette var uvæsentligt, han ventede kun paa Hald — som havde faaet det lille Lune, at nu skulde ogsaa Smeltrup Heden pløjes op og havde sat ham Stævne her, ham og den lille Forvalter.

Vinden kom som et lille svalt Dyr, der puslede om hans Kinder med sin bløde, nyfigne, lille Snude. Den kom ude fra Havet — fra fjerne Egne — havde løbet længe og set den hele Jord. Christian Fredrik gav sig til at regne efter, hvilke Egne og Lande han ikke endnu havde set — forøvrigt var det ham fuldkommen ligegyldigt, hvor han var, blot han førte sit eget Liv med sig, og man lod ham i Fred . . .

Den dalende Sol gjorde hele Egnen violet. De smaa Husmandsvinduer lynede fjernt ude — som Blinkfyrtænder, eftersom han selv bevægede sig. En lang Række Telefonpæle blev mindre og mindre og forsvandt —

Luften var saa klar og stille, at den saa ud for hans Øjne som Støvflimmer, som utallige, bittesmaa blinkende

Kloder, der sitrede i hver sin Bane. Hvidbroget Kvæg gik synlige paa fjerne Enge, ikke større end Perlegryn — han huskede Faar, han havde set højt oppe paa færøiske Fjelde, saa højt oppe, at de saa ud som Pudderdrys nedover en grøn Kjole. — Han saa Gaardenes mange Møller som japanesiske Parasoller rundt om, og over dem Himlen som en blaa Underkjole med et gennemsigtigt Overtræk af hvide, luftige Skyer. Røgen stod som en fin graa Esprit op fra alle Skorstene og kaldte til Nadver over Thy. Lyngen var oversaaet med høblege Myg, der lignede flyvende Avner, de lange Hejregræs med de fine bøjede Klasehoveder hang saa tæt Side om Side og lagde et blødt Slør over Lyngen. Alle Lyde kom til ham gennem en Luft, der ingen Modstand gjorde — et Steds ude i Klitterne gik en Dreng syngende hjem, Fugles Aftenkvidder lød fra Haver, han ikke kunde se, og Træskotrin hørtes over Stenbroer — en forskræmt Hane, blev drevet i Hus

Langt ude stod alle hans Tørveskruer som et Præstekonvent — og mellem en lavtgaaende Sky og Horisonten kom den sidste Stribe Sol — som Lyset under et Dørtræ.

Med Aftenen steg der en hemmelighedsfuld Hvisken, Bæven og Syngen op fra Lyngen, han kendte det fra sin Barndom, Vinden rejste sig til Natten, som kom den fra Lyngens puslende Hjerte.

Christian Fredrik sad paa Bakkens hældende Skrænt, støttet til Stokken mellem sine Ben, hans Hage laa paa dens brede Sølvknap. Og mens han ventede, gav han

sig hen til den Beskæftigelee han yndede mest af alle, at lade Tiderne vandre i Billeder forbi. Han saa ube-
rørte Skove løfte deres Kroner milevidt, som han havde
set det i Finland, Ødemarksskov med Stammer der stod
broncerøde i Aftensolen, og andre Stammer der laa væl-
tede, som ingen Haand rørte, og Blæsten ikke kunde
naa, som laa i Aarevis stille raadnende, groet over af
Spindelvæv og Mos til den lignede en Mur — indtil et
Skovens Dyr gik gennem „Muren“ som gik den lukt
gennem intet. Han hørte Ulv og Bjørn træde tyst paa
de glatte Grannaale — søge dybere ind, fulgt i Hælene
af de første Mennesker, der svøbt i Huder erobrede
Skoven. Han saa Granerne skælve og synke daanende,
og Landet bugne under Korn — til det hele laa ube-
skyttet som en nøgen Ryg, Blæstens Svøbe piskede med
Sand, og under Hvin og Hujen skamslog til en gold
Skorpe. Han saa Riddere i Brynjer ride over Heden og
fægte med lange Lanser

Hans Hage gled paa Knappen — og dernede kom
den lille Forvalter!

„Hvor er Hald?“

Den lille Forvalter kom pustende vadende op gen-
nem Lyngen, han svarede straks, han kom op.

„Candidaten talte ikke noget om, at han kom herud!“

„Da var det skam Meningen, Hansen.“

Forvalteren saa sig om.

„Hvis Godsejeren synes, saa tror jeg, det er bedst
at begynde under de lave Bakker“ — han viste ud.

„Jeg har ingen Forstand paa det,“ sagde Christian

Fredrik ligefrem. „Og nu har jeg en Gang givet Candidaten Overledelsen, og det er jo ogsaa hans Plan. Det er formodentlig en Misforstaaelse, at han ikke er kommen — vi kan gaa herud i Morgen, nu er det jo ogsaa Fyraften.“

Den lille Forvalter bukkede og gik.

Christian Fredrik blev siddende lidt endnu — han ventede hele Tiden at se Halds store, lyse Skikkelse tone frem over en Bakketop.

Havde han glemt sin egen Aftale — eller — havde han morsommere Ting for?

Christian Fredrik trykkede Knappen dybere op i sin Hage og saa med skarpe, tænksomme Øjne nedad. Smeltrup Haven stod med Lueforgyldning paa Topgrenene, Hovedbygningen saa ud som en Skrukhøne, med Smedien, Laderne, Mejeribygningen, Vognhuset og Portnerhus som Kyllinger omkring sig. Ogsaa Kirken saa ud, som om den hørte til Gaarden, som gik Haven og Kirkegaarden i ét.

Hvem var det, som plantede paa Jean Bressots Grav?

Han havde i de Maaneder, han havde været hjemme, gaaet stille til og fra Laagen, der førte ned til Forældrenes Gravsted for at se, hvem der passede Gravene. Inger passede Forældrenes — men Jean Bressot, hans Lærer, havde hun ikke kendt, hende var det ikke . . .

Stadig ingen Hald — den sidste Gløden paa Grenene dernede døde bort, men han kom ikke. Og Christian Fredrik tog igen den Tanke op, han ikke kunde lide og i det længste havde holdt sig fra Livet.

At Hald . . . ?

Men han rystede med tilkneben Mund paa Hovedet. Umuligt.

Inger var derimod forelsket i ham! — Sikkert.

Inger! — Han fik samme Tanke som i Paris, da Ingers Brev blev ved at genere ham. Han ønskede ikke Døden, brutalt at myrde hende og alt dette her, han undgik selv i sin Tanke dramatiske Effekter. Men det var saa bekvemt at have dem nede i Jorden, ens Nær-paarørende — det var som at slippe en Byrde af sin Skulder. Kunde nu ikke Tilfældet venligst komme ham til Hjælp en Dag — som i Dag for Eksempel, da hun hældede sig til den gamle Brønd — noget i den Retning, der gik af sig selv. Inger generede ham, fordi hun var saa frodig. For hendes Humors Skyld. Fordi hun fyldte en Stue, der, før hun kom, var behagelig indifferent, kunde sidde i en Sofakrog blot og udstraale Liv om sig, frugtbar og mangfoldig som Verdens første Kvinde!

Ogsaa det var *hans* Liv ganske uvæsentlig, han havde intet imod Inger, hvis hun blot boede i et andet Land og ikke var hans Søster — og ikke havde Fordring paa en ganske antagelig Udbetaling fra Smeltrup!

Christian Fredrik fandt i sin Tanke en anden Kvinde, hvis Væsen havde tiltalt ham mere.

Gerd!

Hun gik igennem hans Sans i sin sorte Silkekaabe med de smaa, højhælede Ruskindssko, en tynd og fin Drengebygning — et kultiveret Komma, havde han kaldt

hende, og han huskede hendes flygtige, diskrete Smil, inden hun igen forsvandt af hans Tanke.

Han havde efterhaanden faaet sin Tilværelse, som den harmonerede med hans Behov og indrettet den bekvemt efter Juraens og Etikens Love, saaledes at den nu gled ned ad Livets Strøm som en Baad, der passede sig selv. En Tilværelse med faa, men saa meget des stærkere, vanvidsfarvede, østerlandsk pragtfulde Udbrud. Christian Fredrik lukkede Øjnene og saa Paris med dens Dunstkaabe til Næsen, Montmartre og hans Lejlighed der

I alt det virkede Inger som Gær — fik hun Lov, sprængte hun hans Grænser.

Men hun fik *ikke* Lov.

Det stille Vand har den dybe Grund, lille Inger, kom ikke mig og mit for nær — der er Ting paa den dybe Bund, du staar dig ved ikke at se.

Og i det samme gik der et lille blødt, satirisk Smil over hans Mund, Hald var ogsaa lidt for frodig, han havde ikke haft godt af at lege Jorddrot i denne Tid. Men Fejlen var hans egen, han vidste fra før, at Hald fik det, naar han lugtede Jord, som en Jagthund, der lugter Høns, han var ikke til at styre.

Christian Fredrik rejste sig af Lyngen og børstede sig løseligt af. Støttet paa Stokken stod han lidt og saa sig om og nikkede saa. — „En ordentlig Bestyrer — man maa vel kunne faa en, der er til at lide paa. Og saa rejser vi.“

—

„Hvor er Candidaten?“

Christian Fredrik havde naaet Gaarden og spurgte sig for.

Der var ingen, som havde set Candidaten. Røgteren stod ved Siden af den albinohvide Kæmpetyr, han havde hentet i Stalden og vandede ved den gamle Brønd. Mads Padde vadskede Seletøj, han saa ned og havde heller ingen Candidat set. Men da Christian Fredrik gik op ad Trappen og forsvandt bag den ornamenterede Egedør, hviskede han til Røgteren.

„Hvor er Frøkenen? For vidst han det, haa'd han ét nedig at spør' etter Candidaten“

Stuepigen kom pligtivrig ned ad Trappen, trippede frem i Gaarden og spurgte højt, om nogen havde set Candidaten.

Mads Padde sagde nej, Godsejeren havde lige spurg.

Hun kom helt ned til Brønden og saa sig søgende om. Da hun gik forbi Røgteren og Mads Padde, sagde hun ganske sagte.

„De sidder nede i Baaden.“

„Ja, det ved en vel nok,“ Røgteren drøntede tilbage med Tyren, Mads Padde fløjtede, og Stuepigen undersøgte med samme venlige Iver Smedien for at se, om Candidaten maaske var kørt en Tur paa sin Cycle

Christian Fredrik skraaede hensynsløst over Plæmens Fuchsiabede, der dryppede Fuchsiaer som Blodspor efter hans Trin, han havde med stigende Irritation følt en

hemmelig Modstand, hvem han saa spurgte — som tørnede hvert Spørgsmaal mod en blød Pude af uigennemtrængelig Uvidenhed.

Kokkepigen og Eleven saa ham fra Køkkenvinduet, de talte højt ved Siden af Moster Susanne, som ikke hørte et Ord.

„Hva'for mon han saadan gaar og passer paa dem?“ frittede Eleven.

„Candidaten, han har jo ingenting, det er vel for det,* mente Kokkepigen, hun var gammel i Gaarde og tog Sagen med Sindsro „for Inger, hun er nu ikke af dem, vil hun have ham, saa kan Chris'en Fre'rik gaa hjem og ligg' sig.“

„Nu finder han 'em!“ Eleven frydegøs og viste ned mod Pilens grønne Krinoline, der dybt nede i Haven løftede sig over Aaen.

Halds Øre havde langt borte opfanget hans Trin; der gik som Krampe igennem ham, en ubeherskelig Forfjamskelse, der fik hans Fingre til at foretage sig de mærkeligste Ting. Paa et Øjeblik skabte han sig Afløb, han slog Laaget tilbage over det lille Motorrum og stod blindt optaget af at sætte Maskinen i Gang, da Christian Fredrik naaede Baaden. Inger havde lagt Halds Frakke hen ved Siden af ham og stod op, som var hun lige sprunget ned.

„Der er Christian Fredrik jo!“ hun sagde det med den fuldstændigste Ro, som havde hun netop talt om ham. Der var til Overflod en Nuance af Velkomst i

Tonen. „Vi vil ud at sejle, der maa være dejligt over Vejlerne i Aften; men hvor har *du* været?“

„Ude i Heden!“ Han saa stift, med kolde, skærende Øjne paa Hald. „Jeg forstod det, som om du havde sat mig Stævne der!“

„Nej, kære, jeg sagde, jeg vilde sende Forvalteren derud.“ — Halds Ansigt var under Pilens Skumring mørkt, men hans Stemme var lys og uberørt, hans Samvittighed lod til at være af bedste Slags. „Jeg bad dig give Forvalteren Besked, for jeg ved ikke, hvad det er for Høje fra din Barndom, du ikke vil have pløjede op“

Christian Fredrik sprang i Baaden.

Et Øjeblik efter snøftede den gennem Haven, ud gennem den portagtige Aabning i den frønnede Bræddevæg, gennem Engene, der krummede sig hen mellem to høje stejle, i flotte Linjer svungne Brinker. Det meste af Engene havde den gamle Brun erobret fra Fjorden, dæmmedet og dæmmedet for det lave Vand, til kun det sidste, Vejlerne, laa halvfuldendte efter ham og ikke siden var kommet videre.

Christian Fredrik satte Farten op, og Baaden spaltede Aaen paa Langs, mens det fredelige Vand i store, bugnende Bølger slog ind mod Breddens Kabbelejer og Hjertegræs. Baaden snøftede som et anstrengt Dyr. Inger sad med det ene Knæ over det andet og Armene over Kors midt i Baaden og saa fra Hald til Christian Fredrik. Der var lysere her ude i de frie Enge; de var blege begge to, Hald saa ud som om han træt bøjede

sig for en tung og uafrystelig Skæbne, han for et Øjeblik havde glemt —

Og Christian Fredrik?

Inger kneb sine Øjne kolde og vagtsomme sammen, hun kendte hans Væsen — hun huskede ham, den Gang han eksploderede ude i Gaarden, fordi hun havde tilladt sig at synge trods hans Forbud. Hun havde ganske vist drillet ham langsomt og længe, og han havde ikke kunnet faa Ram paa hende.

Stadig satte han Farten op —

Og hun blev siddende.

Indenfor hendes rolige Træk laa der et Smil — du kan køre saa stærkt paa du vil, jeg er med, jeg sidder her stadig midt imellem jer, og du kan ikke køre mig af. Du kan *ikke*

Aaen blev ved at slaa ind mod begge Bredder, som et Bryst, der var kommet voldsomt i Oprør og blev ved at stige og synke. Der duftede bedøvende sødlig fra hele Busketter af Mjødurt, som dækkede Bredderne.

Langsomt, saa hurtigere og hurtigere begyndte Mosekonens Bryg at stige efter den varme Dag. Engen sløredes rundt om. Lidt efter stod et hvidt, tæt Bundfald op af Engbunden, det steg, til den hvide Taage slog sammen om dem, alt lukkedes, Baaden stod med Næsen ind i en usynlig Verden, hostede som om dens Bryst skulde springe og kløvede Aa og Taage. Christian Fredriks smalle, skindmagre Abehaand laa som Jern paa Maskinen, hvad Øjeblik det skulde være, kunde de støde imod Bredden og synke.

Saa bøjede Hald sig frem, drevet af sin Trang til at udjævne, slutte Fred. — Inger lagde sin Haand over hans og tvang den stille ned.

„Lad være Hald, vi kan højst risikere et Par Svømme-tag — og *han* har saa godt af det.“

Som den eneste koldblodige blev hun siddende midt i Baaden. — Christian Fredrik blev meget lettere at tumle, naar han havde kogt op; men saa heller ikke mere. Noget Anfald vilde hun ikke lade det komme til, det var saa stygt. — Men Hald skulde lære at vikle sin Vilje ud af Christian Fredriks, se, at det hverken var Livet eller Døden om at gøre, om han faldt lidt i Unaade. „Alting løjer jo af af sig selv,“ tænkte hun, „saamænd ogsaa Galenskap . . .“

Baaden fo'r ud i Veglens klare Vand, Christian Fredrik vendte sig om til Inger og spurgte, om hun havde faaet Sejlur nok.

„Ja Tak,“ nikkede hun. „Nu vil jeg gerne hjem og have The — med mindre det bliver Rødgrød,“ føjede hun filosofisk til.

„Desuden er her jo ikke engang kønt. Se“ — hun viste hen mod Taagen, de skulde tilbage til og igennem — „minder det ikke om den lille Pige, der maatte spise sig igennem Boghvedegrød for at komme hjem.“

Hendes Sindsro, hendes Passiar der hverken berørte hans Vrede eller vilde Sejlads, bevirkede at han helt adstadigt vendte Baaden og styrede hjemad — og endogsaa, da han sprang i Land hjalp hende ud. Men han

vendte sig ubeskrivelig hovmodigt til Hald, pegede ned og sagde:

„Tag og fortøj Baaden — men ordentlig — og giv mig Nøglen. Jeg vil ikke have, *Tjenestefolkene* muntrer sig med den, saasnart jeg er borte.“

Saa vendte han ham Ryggen og tog Inger under Armen. Hald kom langsomt bagefter.

„Finder han sig i det,“ tænkte Inger, „saa skulde Pokker og ikke jeg have ham.“ Hun holdt Skridt med Christian Fredrik og talte imens.

„Hør, Christian Fredrik, du kunde gerne mere mig lidt.“

„Med hvad?“

„Ja, vil du have det ganske kortfattet, saa mener jeg saamæn et Bal.“

„Nu! I Høsten! Hvor vil du hen. Det er der jo ingen, der har Tid til — og desuden kender vi jo ingen.“

„Maa jeg tage dine Grunde i logisk Rækkefølge,“ sagde hun leende. „Det skal være nu eller først i August, for efter Ferien rejser *jeg* jo. Og nu har jeg gaaet her saa længe og ageret den indemurede Jomfru i Nonnekælderen, nu tørster jeg efter at blive gjort Kur til!“

Hun ventede spændt — det laa saa lige for, om han havde svaret: „Du har jo da haft Hald“. Men han gjorde det ikke. Var det udelukket af hans Tanke som en paa Forhaand dødfødt Mulighed . . .

„Og det at vi ingen kender, kære, *jeg* kender hele Egnen og har saa ofte været paa Bal heromkring. Og vi to skulde vel nok kunne staa for et konfirmeret Ar-

rangement, der skal staa Gny af! Og ser du“ — hun saa bort efter Havgusen, der drev mellem Træerne — „Premierløjtnant Frost kommer i sin Ferie til Spangens . . .“

„Slap det derud!“ Han lo, besynderlig lettet. „Ja, saa maa vi have Bal . . .“

„Tjupla!“ Inger sprang op ad Stentrappen og ind i Havestuen, hvor Moster Susanne ventede med Theen.

„Bal, Moster Susan — stort Bal, hos os. Christian Fredrik vil absolut, jeg skal finde ham en Kone.“

Moster Susanne fæstede sit Blik paa Christian Fredrik — et Sekund strøg en undrende Gransken ham — saa sagde hun banalt.

„Det er jo heller ikke for tidligt.“

—

Moster Susanne kom den Aften ind til Inger. Hun kom aldrig uden Ærinde. — Mads Padde havde været i Byen og haft Posten med hjem; der var et Brev fra Gerd Skou og et Kort, der meldte Fru Seidelins Ankomst til Smeltrup.

„Saa Christian Fredrik tænker paa at gifte sig?“ — Moster Susannes Øjne havde aldrig forekommet Inger saa underlige.

„Det var kun Sjøv, Moster Susan!“ raabte Inger.

Først da Moster Susanne igen var gaaet, gik det op for Inger, at hun havde villet noget med sit Besøg. Inger virrede haabløst med Hovedet — det underlige, underlige Menneske havde saa svært ved at aabne sig, som laa der sønderknusende Ting paa Bunden af hendes

Viden. Trængte hun maaske til at fortælle, hvorfor hun var bleven afsindig — og kunde ikke komme efter det, fordi ingen spurgte hende. Stakkels Moster Susan, der var som et kuldsejlet Fartøj, uprajet af nogen, til det en Dag stille skulde synke med sin Gaade. — Og hun havde dog ogsaa en Gang været ung og smuk, en ængstelig Kvinde, der længselsfuld saa den Time i Møde, da Lykken naaede hende, da alle Evner og alle Kræfter toges i Livets Tjeneste.

Hvorfor kom Lykken saa ikke?

Der kom Uro over Inger — en uvis frysende Frygt. — Hun satte sig i Stolen ved Vinduet, med Albuen paa Karmen og saa ud. Havguserne slegede Træerne om Kinderne, idet de gled forbi, kolde Kærtegn gennem Busketter og Løv, som om en havraa Haand gik hen over Haven og tog dens sidste Varme. For første Gang følte Inger Uhygge i den gamle Gaard. Hun syntes, nogen traadte derude, ikke Mennesker med faste Trin, men lange triste Skygger, forkomne Skygger, der skjulte Hovedet under graa Slør. Var det alle de af Livet vragede Kvinder, der stod op af Nattens Skød og søgte efter de Børn, de skulde have baaret under deres Hjerter.

Hun begyndte mekanisk at løse sit Haar.

Sidefløjen strakte sig ned i Haven som et stort, sovende Dyr under Efeuens lodne Skind. Hendes Blik fandt Christian Fredriks Soverkammervindue. „Hvorfor har jeg nu ikke en Broder i ham,“ tænkte hun halvt klagende, „som jeg kunde gaa over og tale aabent med og faa Raad og Hjælp af, han er dog hele tolv Aar ældre end jeg!

Jeg har da set andre Brødre, som var glade for deres Søstre, gerne vilde hjælpe dem og var stolte af, naar de var fikse og gjorde Lykke. Jeg har kun et eneste Broderminde — fra da jeg var en helt lille Pige, han lejede Hest med ude i Gaarden, og Moster Susanne og den lille sorte Abe af en fransk Lærer sad paa Trappen. — Men siden“

Billede efter Billede kom og gik i hendes Tanke — hun saa Christian Fredrik holde hende i sine Arme ud over den dybe Brønd midt i Gaarden, mens hun sprællede og skreg, hun kunde endnu se sin Faders rædselsslagne Ansigt, da han kom stormende til og greb hende — den Slappelse hun ved den Lejlighed fik, fortog sig først eftersom hun voksede til. Hun saa Christian Fredrik hjemme som Student, han stod og børstede et Fnug af sine elegante graa Benklæder, da hun glædestraalende stillede sig foran ham og fortalte, hun havde faaet Lov at besøge ham i København — og hans kølige, lade Blik nedad, da han spurgte: „Forstaar du at bære en Parasol?“ — Altid havde han haft noget at udsætte paa hende, saa var hun koket og brugte sine Øjne og vilde aldrig blive gift, saa spiste hun for meget, og saa var hun intrigant — *var* det saa underligt, at der ikke var en søsterlig Draabe tilbage i hendes Blod! Hvor var han ikke bleven beredvillig i Dag, da hun talte om Forst — ikke et Nu var det faldet ham ind at spørge om, *hvordan* den Mand var, som maaske skulde besidde hende. Ikke et Gran af broderlig Interesse var det, han havde vist — blot det ikke var *hans* Ven!

Hun kneb sin Mund sammen, mens hun flettede sine tre lange Piske.

„Men det er nu netop ham!

Hvorfor? Det ved jeg ikke, men jeg ved, han er den, jeg kan være tro.“

Hun saa Halds Ansigt for sig, derude i Engen i den hvide Taage — de forpinte Øjne, der saa paa Christian Fredrik. Og i sin Tanke tog hun det blege Ansigt mellem sine Hænder, kærligt og forskende.

„Hvad har du gjort, min stakkels Dreng, siden han har taget din Vilje fra dig — og du kan have saa svært ved at tage den igen . . . ?“

Og næsten samtidig faldt noget Inger ind.

Kunde han være gift? — Et Steds ude i Verden, og Christian Fredrik vidste det? Aa Snak, tænkte hun saa, det er jo kun i Romaner, Folk gaar hemmelig gifte omkring“ —

Men han kunde have gjort noget, som fik Christian Fredrik til at kassere ham blank som Frier paa Smeltrup. — Men hvad? Ak Herregud, der var saa lidt i Hald, i Ansigt eller Væsen, der tydede paa Forbryder. Rettere sagt, der var slet ingenting.

Hun saa paa de tre lange Dele, hun flettede sammen, og det faldt hende ind, at det var hendes, Halds og Christian Fredriks Skæbne, der flettedes ind i hinanden og Himlen maatte vide, hvordan de slap fri af hinanden igen.

...

Moster Susanne var gaaet fra Inger gennem en Række

ubeboede og næsten umøblerede Stuer, en indlagt Himmelseng hist, en gammel Armstol her. Hun huskede fra den Tid, hun kom, hvor de brede Gulvfjæl knirkede for hvert Trin; nu duvede de spøgelsestyst under hende, Lyden naaede hende ikke. Kun Minderne var fulgt med ind i den Verden, hvis eneste Puls var Blodets evige Sus for hendes Øre.

Fra en tyk, grøn Rude af en forunderlig gammel, knudret Glasart øverst i en Dør spredtes Lys op over Loftet. Værelset derinde var Halds. Moster Susanne sænkede sit Blik for Ruden, som var der noget ved den, hun ikke vilde kendes ved.

Hun gik hurtig ind til sig selv.

Dagen var forbi — en Dag, der som alle Dage, havde hundrede Maader at lade hende føle, at hun var skubbet hen til en Side, den Side Lydene ikke kunde naa. Hun vidste, at der altid taltes i to Toner, én der løftede sig til unaturlige Raab og en anden, der ikke naaede hende. Dær levedes Livet. Det Liv som naaede hende, var det nødtørftige, Livet i de store almene Træk, som blev givet hende af Naade. Det rige, stadigt skiftende, Spøgen og Pointeringen, det der var ingenting og dog alt, det levede udenfor hende og vilde aldrig naa hende mere.

Men —

Moster Susanne rullede Gardinet ned for sin enlige lille Stue, saa til, at Nøglehullet var dækket, saa trak hun en Dragkisteskuffe ud. Hun gjorde det med stor Forsigtighed, hun vidste den for Aar tilbage plejede at pibe i sine Gænger.

Hun tog Laaget af en stor Kasse.

Fra en Underdyne af lyserødt Vat saa henvend en Snes store og smaa Dukker op imod hende, Drengene og Pigerne med smaa Huer og haandbroderede Forklæder. Et Baand om Midien bandt hver enkelt fast til Bunden. Moster Susannes tynde Jomfrufingre, der mindede om opblødte Osteskorper, løste behændigt Baandene og tog dem alle op. Langsomt og med kællende Omhu klædte hun hver enkelt af, børstede deres Haar med en lille, fin, skytteformet Skægbørste og gav dem Navne — der var Henrik og Bodil og lille Thilde, Johanne og Carl — til dem alle havde hun en lille Bemærkning og hørte et Svar, ordløst inde i sig selv. Hver af de smaa fik Nattøj eller Svøb og bandtes igen fast paa hver sin Plads — i Vattet var der i Tidernes Løb blevet en Fordybning, der passede til hver. Laaget lagdes igen varsomt paa, og Moster Susanne drejede Nøglen om i Skuffen, hendes sidste Pligt var til Ende, alle Børnene sov.

Hun klædte sig af og slukkede Lampen, saa tog hun Gardinet fra — Vinduet vendte ud til den gamle Allé og Kirkegaarden. Hun stod længe, saa længe, at hun kom til at fryse i den korte Nattrøje og rystede, hun syntes, hun selv gik derude mellem de kolde, forkomne Taager, gik hen over Kirkegaarden og fandt *hans* Grav.

Og med det samme huskede hun sin Gang ind til Inger — som hun alligevel ikke havde kunnet fortælle noget, da det kom til Stykket. Kunde ikke, for sæt det tog hendes Forstand igen, nej nej, Inger fik klare det selv, og Gud holde naadig sin Haand over hende.

Moster Susanne gik fra Vinduet. — Men hun kunde ikke ligge stille i sin Seng, hun foldede sine Fingre til Aftenbøn, men naaede kun den første Strofe. Alene det, at hun havde villet fortælle i Aften, havde manet det forgangne frem, og hun mægtede ikke at holde sig det fra Livet. Det kom uden Orden, i Brudstykker, der som Syner drog hendes Tanke fra Bønnen — hun saa sig komme gennem de øde Stuer saa sagte, at ingen Kat kunde gøre det efter, for hun kom med et Brev til ham, og maaske der stod om en Stilling, saa de kunde gifte sig. Da var det, hun syntes, det hviskede derinde — for den Gang kunde hun høre — og sagte tog hun et Billede ned, der dækkede den gamle Rude — i det grønne Glas' underlige Lys og forvredne Slibning saa hun ind . . . og steg ned med en Stilhed, som havde hun set frygtelige Ting paa Havets dybe Bund —

„Da skulde du have taget mig hjem, gode Gud 'og Fader,“ hviskede Moster Susanne og satte sig op i Sengen. „Hvad skulde jeg med mere, havde jeg ikke set nok!“

Hun sad lidt med foldede Hænder — hun følte Bølger i sit Hoved, et Mørke der kom og forsvandt, og hendes Hjerter bankede tungt. Hun mærkede Afsindet stige i sit Hoved som Kviksølvet i et Termometer, synke, og stige lidt højere paany end før — naar det stod højest, følte hun Trang til at skrike —

Forsigtig bar Moster Susanne Kassen med alle Dukkerne hen til sin Seng og satte den foran sig paa Overdynen. I Sommernatten sad hun og løste dem, klædte

dem paa og talte, i Begyndelsen uroligt og kortaandet, lidt efter lidt opmærksomt og inderligt som en Moder. Indimellem, som en stjaalen Afbrydelse, hun ikke vilde hæftes af, bad hun.

„Tilgiv de umyndige!

Og de uforstandige!

Og tag Christian Fredriks Sjæl hjem!“

De store, flot svungne Brinker løftede deres Rygge op over al Landet. Deroppefra saa Smeltrup ud, som sov den i sin Have saa sødt som et Barn i sin Vugge saa uskyldig som alle Gaardene rundt om —

Inger læste Gerds Brev en Gang til, mens hun om Morgen klædte sig paa.

Kæreste Inger.

Tre Gange har jeg om Aftenen ligget og tænkt: Portvin — Søvn — Inger. Og jeg har sovet paa Sofaen, til jeg vaagnede og frøs og forgæves ledte efter en Proptrækker. Og jeg har lagt mig igen og ligget og tænkt: Tænd Lys og skriv saa til Inger“ — men har heller ikke evnet det og er blevet liggende. Tre Uger i Træk har jeg ladet mig invitere ud, søgt Selskab — noget jeg aldrig før har nedværdiget mig til.

Men hvad skal jeg gøre, jeg synker i Haabløshed. Jeg føler mig som en Ballon, oprindelig fyldt med et

Stof, som nu er tømt ud, og et Pumpeværk fremdeles udsuger den resterende Luft, saa Indvolde og alt krænges ud i Suget.

Jeg *er* syg, Inger. Og jeg ved ikke, hvad jeg fejler. Jeg bliver blegere og blegere, jeg er saa hvid, som jeg synes et Menneske kan blive. Det irriterer mig at blive tiltalt, Haaret rejser sig prikkende paa mit Hoved af en sær, ustyrlig Trang til at være ond. Jeg føler det, som om jeg afsindig, forpint, rykker Verden fjernere og fjernere, og noget giftigt ætser min Hjerne, til den ingenting ved andet end Uforklarligheds Plage.

Du vilde aldrig tænkt, det var mig, hvis du havde set mig paa min langsomme Rejse fra Rom og hjem-efter. Jeg som kalder mig Kunstnerinde og kultiveret, jeg brød mig kun om Cafeer og Corsoer. Jeg maatte se Mennesker, søge og søge — Italien igennem Tyskland, Belgien, fra Galleri til Galleri, Trappe op og Trappe ned, Sale ud og Sale ind, spejdende, utaalmodig som en Søvn-gænger, med ligesom en Hinde trukket for mit indre Blik. Jeg saa ikke Verdens dejligste Kunstværker, min Tanke var stadig næste Sal, næste Sal, næste. — Jeg synes, jeg har glemt alt, jeg ved ingenting, og jeg bryder mig ingenting om at vide.

Tre Uger har jeg brugt til at samle mig sammen til et Raab efter dig.

Og dog, Inger, er der intet erotisk til Baggrund denne Gang. Jeg indrømmer, der var det, da jeg sidst skrev til dig. Men jeg kunde ikke selv se det — for

det sad friskt i mig som Salpeter i nye Vægge, først senere slog det ud. Hans Billede staar her paa mit Bord. Det har staaet fremme, siden jeg kom hjem, men først i Aften ser det paa mig med sit udforskkelige, diskrete Blik. Og jeg smiler som i de Dage, da jeg maatte tale ustandseligt om ham — jeg traf Agnes Seidelin i Rom, hun kom træt efter Rejsen, og jeg talte næsten til Midnat — jeg maatte tale — som den blindt forelskede, der ikke kender Hensyn til andres Uoplagthed.

Men det er forbi nu. End ikke Erotik er der mere tilbage i mig, alt er suget ud af min haabløse Haabløshed. Døden staar ved Siden af mig, og vi parlaterer og er enige om, at det skal vente lidt endnu. Døden vil ikke have mig, før jeg kan ligge helt rolig i dens platoniske Favn. Jeg synes selv, jeg er rolig nok, men Døden maa vel kende det bedre — spore Elementer af sin Dødsfjende, Livet, i mig endnu.

Ak Inger, kan du ikke snart faa nok af din sagnrige Fødegaard. Jeg længes efter en Passiar med dig. Saadan rigtig. Saa Ordene snubler og ryger fra den ene til den anden, fordi der er saa boblende overfyldt af alt det, som kan fortælles og bedømmes af En — ak hvor er der forfærdende faa — som taler i samme Accord. Lovet være Gud, Inger, at du dog er til endnu, og man kan naa dig. Jeg er i Færd med at sætte min aargamle Lyst igennem at rejse til Japan. Men aldrig har Tomheden været større i mig, aldrig har jeg glædet mig mindre til noget, jeg glæder mig

kun til at tale med dig, kan vi ikke mødes neutralt forinden?

Gør det, hvad.

Din Veninde
Gerd.

Jeg plages af et visionsagtigt Noget i mig, som om mit Livs Drama var spillet og nu gentager og gentager sig som en Spøgelsescene.

Inger satte sig halvfriseret til at svare straks.

Kæreste Gerd. — Du stirrer med lange og *dvælende* Blikke paa *hans* Billede, hopeless og udsuget. Og saa er du Herrenhjælpemig dristig nok til at sige, at der ikke er Erotik bagved. Gerd, Gerd, jeg kan ikke andet end være ærlig, det er det blodige Savn, som græder i hver Linje i dit Brev. Jeg ved ikke, hvilken Satan, der har fundet paa, at Kvinder skulde kæmpe op mod Strømmen i dem selv, med stadig trættende Svømmetag, til de gaar under. Men den eller de, som har fundet paa det, ønsker jeg, maa blive Kvinder gennem tusende Inkarnationer, saa kan jeg ikke ønske det mere helvedehed for nogen.

Selv om det lyder etatsraadindeagtigt, saa — alligevel — vær paa Vagt, Gerd. Har en Hinde belagt din Forstand, saa kan du komme til at gøre Ting, du vil angre, og Angeren kan blive blodigere end Savnet.

Og Portvin er noget Pøjt, som jeg aldrig rører.

Mit Brev bliver springende, for jeg har sat mig hen midt i min Paaklædning. Senere paa Dagen faar jeg ikke saa god Tid, for Husets indre Skøtsel ligger jo nok saa stille paa mig, Moster Susanne har det ikke godt med sig selv i denne Tid.

Du vil altsaa rejse, Gerd. — Men jeg kan forsikre dig, om du rejser i hundrede Aar, kommer du ikke karsk hjem. Der er ganske vist noget, der hedder Natron paa Brandsaar, man kan dænge paa og dænge paa, og hjælper det ikke anderledes, hjælper det dog saavidt, at man ikke ligefrem kan *se* Saaret. Men Smerten sidder indenfor — som Salpeteren i dine Vægge — og slaar igennem, og tilsidst bliver det ikke Døden som favner dig, i Poesi og Skønhed, men en Nerveklinik.

Jeg ved det, der er bedre, Gerd — tag din Skæbne i Bringen! Med andre Ord: kom *herover* — besøg *mig*! Kast over Bord alt det opstablede, du kalder din Tilskuerrolle og kom! Handl dog Barn! inden det er for sent. Vi skal have Bal her paa Gaarden, det er en passende Anledning, jeg inviterer dig herved! Kom i al din parisiske Herlighed, jeg ved, han keder sig. Dit Valg forstaar jeg ganske vist ikke, men det kommer ikke Sagen ved, Kærlighed er Verdens største Gaade.

Du kalder dig selv en udtømt Ballon — men er det egentlig Tegn paa, at du er udtømt, naar du har saa boblende meget at tale med mig om? — Har du før talt som den blindt forelskede, der ikke kendte

Hensyn til andre, saa taler du nu som den blindt fortvivlede, der har lagt alle sine Vaaben ned. Men det maa du ikke, Gerd — man faar ingenting for ingenting, jeg venter dig bestemt hertil sammen med Agnes Seidelin.

Kærlig Hilsen til da!

din

Inger Brun.

Inger traf Hald i Havestuen, da hun kom ind til The. Han sad og bladede i en Rejseplan, men sprang op og bukkede formelt, da hun kom ind.

„Hvornaar er vi bleven saa ceremonielle, Hald?“ spurgte hun kammeratligt. „Selv i den første Tid, De var her, kunde De pænt give mig Haanden til Godmorgen.“

Hun rakte i det samme sin Haand ud, og Hald tog den — men i Stedet for at tage den tilbage, blev hun staaende og saa ham op i Øjnene, hendes Blik spillede af fortroligt smilende Lune og en Ømhed, hun ingen Skjul lagde paa.

„Ja, De kan ikke være bekendt at slippe før jeg, Hald — men det er jo rigtignok en valen Maade at holde sin Dames Haand! Særlig i Betragtning af, at De har gjort Kur til samme Dame snart i flere Maaneder. Er De fornærmet paa mig ogsaa — jeg synes virkelig, jeg hjalp Dem smukt i Aftes!“

Hun havde ikke ventet, hendes Ord skulde virke saa stærkt, som de gjorde. Han gik fra Sans og Samling lige

for hendes Øjne, hans Læber bævede, han saa paa hende, som om hun havde sagt rystende Ting — og han vilde sige noget og kunde ikke. — Saa bøjede han Overkroppen og lagde sin Pande ned paa hendes Haand.

Hendes Hjerter var kommen til at banke, tungt og hurtigt, og hun sagde ganske sagte.

„Jeg kan jo ikke helt forstaa Dem, Hald.“

„Nej,“ sagde han ligesaa sagte, uden at løfte sit Hoved.

Hun strøg med sin frie Haand hans Haar ned over Nakken, glattede det, og følte det igennem sin Haand som en aandeløs, svimmel Sødme, hun ikke før havde kendt, en bedøvende Spænding som foran Saligheden.

„Inger Inger — De ved ikke — hvad skal jeg gøre!“

„Kan jeg ikke hjælpe Dem, Hald? De har jo selv sagt, jeg er en stærk Pige?“

„Jeg kan ikke hjælpes.“

Han bed som i Smerte hendes Haand, strøg angrende henover den med den anden og saa ned.

„Jeg kan gøre Dem Fortræd, Inger, det er alt, hvad jeg kan.“

Saa knækkede han pludselig ned og laa med det ene Knæ paa Gulvet foran hende, rystende.

„Inger, De skal slaa mig i Ansigtet og lade mig rejse, det er Deres Ret . . .“

„Saa Hald, vær nu rolig, hører De, jeg er aldeles sikker paa, det er Christian Fredrik . . .“

Hald sprang op, Inger gik hen paa Havetrappen og stod der, netop som Christian Fredrik naaede det nederste

Trin. En lynsnar Harmé — saa beherskede hun sig og smilte imod ham.

„Godmorgen Søsterlil“ — han spejdede samtidig bag hende, dybt ind i Stuen.

„Forceret!“ tænkte hun straks og svarede ham:

„Godmorgen Godsejer, hvad er det for et nødvendigt Onde, som faar dig saa tidlig til Krybben?“

„Aa, vi gik jo tidligt i Seng.“

„Ja,“ gabede hun og tænkte: „Det Gode har vi forud for Dyrene, vi kan lyve, vi er allesammen kommen sent i Seng.“

De sad alle 4 om Thebordet, Hald havde endnu intet sagt, han saa kold og krænké ud. Inger lod som ingenting, det var hende en udsøgt Fornøjelse, hver Gang Christian Fredriks Øjne tog efter hans, men ikke kunde faa dem. Det steg frydefuldt i hende, vilde han blot blive saadan ved. Imens konfererede hun med Christian Fredrik, hvem der skulde bedes til Ballet og skrev ned paa et Papir ved Siden af sin Kuvert.

„Naa Claudius, glæder du dig til Sommerbal?“ Det var Christian Fredrik, der strakte Vaaben først, han saa lad smilende over mod Hald, og Inger ventede spændt, bag sin Maske af Humor. Hald saa op, med ligegyldige fraværende Øjne, han gav sig ikke en Tomme, han skød Servietten ind i Baandet, lagde det ned og tog igen sin Rejseliste frem.

„Jeg faar ikke Fornøjelsen, for jeg rejser.“

„Saaææ!“

Christian Fredriks Blik borede sig ind i hans, som en Krog, der vilde have det med tilbage

Gud give, han ejede Mod til at strides Blik mod Blik, fløj det gennem Inger, men Hald saa ned i Rejselisten, tilsyneladende efter Tal og Tider, men hans Væsen udstraalede ikke mere den Modstandsevne som før. Uden at se op, sagde han, at han havde søgt en Stilling som Fuldmægtig og faaet den.

De var færdige med Theen, Moster Susanne gik som altid ud straks. Og Christian Fredrik saa paa Inger med Øjne, der tydelig forlangte, hun ogsaa skulde gaa. Langsomt rejste hun sig, satte sig omstændeligt i Lænestolen ved Vinduet og fordybede sig i Vidskestykkestropper. *Hende* kunde han ikke administrere med Øjnene; om han var nok saa bleg, det rørte hende ikke.

„Og jeg som troede, De vilde lære mig Bal Bulliers „sidste Skrig“, saa vi kunde optræde sammen.“ — Hun slog Blikket op fra Sytøjet og saa paa Hald. Han bladede stadig mere febrilsk, Christian Fredrik tog rolig sit Cigar-Etui op og tog en lille sort Cigar. Over Etuiet saa han hen paa Hald — saa skød han Cigarerne over Dugen til ham.

„Ryg en Fredspibe, Tykke — du ser ud, som den Morgen, du i Toget antastede en vildfremmed Seminarist — for at tigge en Cigar af ham. Havde han ikke givet dig den godvillig, havde du saavist kværket ham.“

Hald smilede mod sin Vilje og tog en Cigar. Inger fulgte Viljekampen mellem de to, og saa nødig hun vilde, Hald skulde rejse, saa vilde hun dog tusinde Gange hel-

lere det end sidde afmægtig og være Vidne til, hvad der i Stilhed og usynligt skete for hendes Øjne, Christian Fredrik bøjede Hald som et Stykke blødt Staaltraad, han kunde gøre ved, hvad han vilde. Da den første Modstand var brudt, gik det hurtigt, han tog Rejselisten, smed den op i Avismappen og sagde uden at bryde sig om Inger.

„Du blev lidt fornærmet i Aftes — men du havde irriteret mig hele Dagen, saa kan det gaa lige op. Hvad er det ogsaa for en Manér at lade en ensom Mand sidde og filosofere paa en Lyngtop i Timevis og som eneste Føde sende ham en Forvalter ud?“

Hald smilte — et lettet Smil, der var saa sørgelig forfaldent. Han saa ikke paa Inger. Hun rejste sig uden at sige et Ord til nogen af dem og gik, hendes Hjerte rystede af Harme. Hun følte det som en Ydmygelse, et umaadeligt Nederlag. Det var hende umuligt at konferere Husvæsen med Moster Susanne nu, hun greb et Langsjal i Entreen og fulgte Stien under de høje Brinker. Hendes Beslutninger løb i Kaos, mens hun standhaftig beherskede sin Trang til at græde — „du græder kun af Vrede, og det er du vokset fra“. — Skulde hun rejse? Skulde hun falde over Christian Fredrik og Hald med sin berygtede Svøbe, sin giftige, rappe Haan, og gøre dem Gaarden umulig paa mindre end to Dage . . . og stille lagde hendes Sind sig igen ved at tænke paa Halds fortvivlede: „Lad mig rejse!“

„Det er ligesom, han er to,“ tænkte hun og borede sin skarpe Logik gennem Forholdene. „Den ene er en

fri Mand, der kan kommandere en uvorn Besætning, løfte en stor forsømt Bedrift op paa sin Skulder og sætte den i System. Det er ham, der kan synge, saa det græder sødt og underligt inde i én, det er ham, der har beriget mig med en hel og ny Verden, der ligger udenfor mine Bøger, han kender indtil det mindste Spor en lille Ryle har traadt i Sandet. Det er ham der er hensynsfuld og kærlig af Natur, og det er ham, der gerne vilde elske mig, hvis ikke den anden i ham laa sprællende som en vaabenløs Orm under Christian Fredriks Fod.“

Hun var gaaet saa langt, at hun kunde se ud over Vejlerne, imellem Siv og Græs, der stod sparsomt op af Vandet, blinkede Solen. Hun blev staaende og saa stift paa Solblinkene, hendes Mund var lukket, hun følte alle Tænderne ligge rolige og stærke mod hinanden.

„Den Fod skulde man jo nok kunne faa væk . . .“

Hun sansede ikke sin Tanke igen, før hun greb sig i at staa og se paa en Hoppe, der stod i Indelukket tæt ved Ledet. De smaa Hestefluer, der lignede en Bit flyvende Bark, vrimlede om den. Hoppen havde staaet paa samme Sted, da hun før gik forbi, den stod der i timevis og viftede taalmodig Fluerne bort, skiftevis med et Svøb af sin Hale og en Rynken af den bevægelige Bughud, som Naturen havde givet den til Hjælp, hvor Halen ikke kunde naa. Det var Hald, som havde gjort hende opmærksom derpaa, og han havde talt om det skammelige i at klippe Halerne af Dyrene . . .

Et lille Smil strøg Ingers lukkede Mund.

Taalmodighed — selv om jeg skal begynde forfra.

Inger hentede selv Fru Seidelin. — Gerd var ikke med.

„De maa give mig en Stue, det ikke spøger i, Frøken Brun.“

„Det kan jeg ikke, for det spøger i dem alle. Men De skal faa min; der er Spøgelserne vant til Selskab og helt hyggelige.“

Fru Seidelin var spinkel og lille og gik i Reformkjole med Seler. Hun havde to fremstaaende Kanintænder i Overmunden, som hun generede sig over, og altid dækkede med Haanden, naar hun talte. Inger viste hende alt, lige fra „Nonnekælderen“ til Frontespiciens Uhr, den sammenstyrtede Løngang ind under Voldgraven og endogsaa den Sprække i Lademuren, hvor mange troværdige Mennesker, saasom Røgtere, naar de kom fra Kro, havde set Fru Mette køre ud med sit susende sorte Firspand. Hun fik ogsaa Ligkistesømmet over Stalddøren at se og Lov til at pille ved det — men ikke tage det ned „for saa risikerer vi, Folkene render i Nat, den gamle Røgter har gjort det før.“

I to Dage talte Inger kun lidt med Hald. Han havde en Gang, fra et Hjørne, som han altid gjorde i den første Tid sendt hende et af de lange, uudgrundelige Øjekast, hun ikke kunde tyde. Et Blik som en pisket Hund, der gerne vil komme, men ikke tør og beder om Forladelse, fordi den ikke kommer og trygler om en Hjælp, saa den alligevel kan. Inger byggede ham Bro tilbage ved at lade, som om den Morgen ikke havde været, fire et Stykke og gøre ham tryg ved uforandret Venlighed.

Ellers saa hun ikke stort til ham, Rughøsten var i fuld Gang.

Hun kom en Morgen ind til Fru Seidelin, der sad og skrev.

„Til Gemalen?“ spurgte hun paa sin raske Maade. — „Aa, jeg kunde have saadan en Lyst til at se, hvordan *De* skriver til Deres Mand!“ Inger havde sat sig paa den lille Divans Hovedstykke, der gik tæt op til Bordet, smilende fortrolig over til Fru Seidelin — som uden et Ord tog Brevarket mellem to Fingre og holdt det op foran Inger.

Min elskede elskede Alex.

Bedst som jeg gaar omkring her i denne morsomme gamle Gaard, hvori der er saa mange spændende Ting, kommer jeg jo til at tænke paa dig, og jeg faar den ustyrlige Taknemlighedsfølelse, som jeg ikke ved, hvor jeg skal gaa hen med — fordi du kom ind i mit Liv og altid var kærlig og god mod mig og gav mig alt, hvad jeg behøvede for at kunne le naturligt igen og være glad over de smaa og store Ting, Livet fører med sig og tage fornuftigt paa de forbigaaende ubehagelige Ting. Men naar jeg har sendt min Tak ud i den blaa Luft, i Tro til, at saa lander den nok, hvor den hører hjemme, saa kommer jeg i Tanker om, at du jo tilkommer nogen Del af Taknemligheden. Du har altid sagt, du *vilde* være kærlig imod mig, og du *vilde* være saadan, at jeg kunde holde dig ud til Hverdagsbrug. Og jeg *maa* sige dig, at du *er* sød og kærlig,

du har aldrig været andet end sød og kærlig, du har været saadan, at jeg har været glad for dig hver eneste Dag, du har været min, jeg kysser din søde og gode Vilje inde i dig

Inger støttede begge Albuer paa Bordet, de fire udspilede Fingre gik op over Kinderne, saa Lillefingrene mødtes over Tænderne — hendes Øjne saa ud, som om de langsomt kom til at bløde.

„Ved De — skønner De egentlig paa, hvor dejligt, De har det, Fru Seidelin?“

„Det tror jeg nok, jeg gør.“

„Ja naturligvis, De er jo klog.“ — Taarerne naaede ned til Lillefingrene, store alvorlige Taarer, hendes Bryst løftede sig beklemt. „Men ved De, hvor bange alle vi andre er? Det er sandt, at Giftermaal ikke er det ene fornødne, men“ — hun føjede ganske blufærdigt til.

„Det er det ene forløsende.“

„Men gifte mig ind i et Forhold som et tilfældigt Spand Heste, med Kævl og Mistro eller aabenbar Troskabsbrud fra begge Sider, det gør jeg ikke. For det er ikke *det*, der forløser.“

Hun bøjede sig og kyssede Fru Seidelins Tinding.

„De er sød, for De forstaar alt.“

Fru Seidelin saa op med sine til Bunden rolige og gode Øjne, sjældne Øjne uden Savn.

„Det kommer, Inger.“

I hendes Blik laa Halds Navn, men hun sagde det ikke, vilde ikke sige det, saa længe Inger selv tav. Det laa der blot, parret med en kvindelig Trang til at være

med, raade og forstaa. Hun lagde sig tilbage i Stolen, endnu med Penneskaffet mellem sine Fingre.

„Der er Ting, man skal *lære* — og det er ikke sikkert, jeg kommer til at tale med Dem, naar De en Dag er bleven gift, og i Breve ser alting skabagtigt ud. Men husk, at noget af det, som gør et Ægteskab lykkeligt, det er netop at *paaskønne*, aldrig lade den mindste Ting, man kan være glad over, uænset, aldrig forsømme at lade den anden vide, at man har opfattet og glædet sig derover. — For hvad er vi Mennesker andet end Børn til Hobe. Har jeg gjort noget, jeg forud har beregnet, skal gøre Alex en Glæde, gjort det for det samme, og han ikke opfatter det, saa skuffer det mig lidt — og lidt mere næste Gang, og tredie Gang kommer saa let den Tanke: „nej, hvorfor skulde jeg, han bryder sig jo ikke derom!“ — Hendes smukke, meget smalle og fregnede Ansigt straaede op i et stort Smil. „Jeg maa dog straks sige, Alex har ikke skuffet mig endnu, og jeg tror nok ogsaa jeg selv er ret aarvaagen.“

Lykke kommer ikke paa een Gang, Inger — for Lykke er som Mosaik, bygget op af utallige smaa forskellige Stene. Der skal baade Taalmodighed og Omtanke til“

Inger havde sat sig helt op i Divanen med Ryggen mod Væggen. Hun trak det ene af sine lange Ben op og lagde det over det andet og foldede Hænderne. Hendes Hoved bøjedes stærkt forover af Væggen, saa Hagen stødte mod det høje Bryst.

„Hvor er De egentlig et sundt, kraftigt Menneske, Inger!“

Inger nikkede.

„Ja. Og det burde vel være en Garanti for, at Livet ikke har Lov at vrage En. Men se nu Moster Susanne.“ — Hun saa filosoferende ned.

„Hvad er det, der gør, man elsker netop den, man elsker — som ikke er smukkere, dygtigere eller mere dannet end saa mange andre, man kender. — Og selv om han var det, var det ikke *det* man elskede. Men i den ene *er* al ens Lykke inkarneret. Bare at se den ene gaa over et Gulv, kan røre en af Glæde — og hvad er det saa, der gør det.“

„Jeg tror, det maa lægges hen til de efterlyste Gaader, af dem er der jo mange endnu,“ sagde Fru Seidelin.

—
Inger og Fru Seidelin gik med raske, taktfaste Skridt paa Havbredden langs Jammerbugten. Sandet laa fugtigt og fast under deres nøgne Fødder, bagefter kom Christian Fredrik og Hald. Havbredden lukkedes mod Land af de lave, havindhulede Klitter, der saa ud som gamle, graa, hulkindede Ansigter, stirrende ud over Havet, med det stride, havsalte Haar om Tindingerne. Langt ud over den sandede Strand skød Bølgen en Flade af Skum — som om en stor, snehvid Dug rullede op ad Bredden. En Trælastdamper var strandet ved Juletid, tæt ind mod Land laa Skroget, et rustrødt Skelet som ribbet af Ravne, med de tynde, buede Jernspanter saa nøgne som Kløer.

De vadede ud og entrede Skroget, satte sig til Rette paa det rustne Jern og fandt under Bølgerne den sunkne Kedel og Skorstenen, daanet hver sin Vej. Midterdelen laa aaben som en opsprættet Bug; gennem de aabne Spanter flød Vandet ind med Sværme af Vandmænd, der vuggende viljeløst lignede Blomster, halvt Gaaseurt, halvt Rose med et gult Blomsterleje i Midten — og andre, smaa og mørkeblaa og glasklare, der mindede om alle Huskoners Sukkerskaale.

Og mens de begge sad og saa ned, sagde Fru Seidelin.

„Er Deres Broder forlovet, Inger?“

„Ikke saavidt jeg ved — men derfor kan han godt være det. Hvorfor?“

„Fordi Gerd vilde have været med — og vilde ikke alligevel. — Jeg ved, det var efter, hun havde talt med Dr. Bonnie. — Jeg tænkte mig, han havde fortalt noget om Deres Broder, hun var saa uhyggelig forceret.“

„Mon Bonnie ikke har fisket for egen Regning,“ hviskede Inger lidt spottende.

„Joe — og vist desværre ikke uden Resultat.“

„Det mener De ikke!“ Inger vendte sig forfærdet helt om og saa Fru Seidelin ind i Ansigtet. „Bonnie — som hun aldrig har kunnet lide, og som er gift!“

„Han er chimærisk styg, men en stor Charmeur,“ Fru Seidelin sad og saa ned paa sine meget smaa, nøgne Fødder, der lyste hvide i Solen.

„Jamen alligevel — Bonnie — var der da ikke andre, naar hun endelig vilde —.“ Inger huskede i det

samme sin Snak med Moster Susanne, den Dag hun kom hjem og uvilkaarlig gentog hun:

„Hvor er Mænd henne — siden Kvinder nødes til at dele?“

Hald og Christian Fredrik entrede ogsaa Skroget og kom op til dem. Fru Seidelin rettede sine kloge, uskyldige Øjne paa Christian Fredrik og separerede ham straks fra de andre to. Hun fortalte underholdende og meget malende om et andet Skib, et Sejlskib, som hun og hendes Mand havde set en Aften, de gik langs Aggertangen. Det var Storm, iturevne Skyer drev i Pjalter forbi Maanen, der hang skæv, som om Skyerne havde puffet til den i deres Flugt. Vandet slog hvert Øjeblik over Tangen, ude paa den yderste Revle stod det strandede Skib og slog med sine Sejlstumper, som en stor Fugl, der var gaaet i en Done og baskede vildt med de korte Vinger . . .

Hald havde sat sig ved Siden af Inger, de talte ikke sammen, følte blot hinandens Nærhed og anede den øvrige Verden som et halvt fjernt, uvilkaarligt og uvæsentlig Noget. — Men efterhaanden som Bølge efter Bølge kom rullende ned mellem Spanterne og stænkede om sig med afrevne Vandplanter og Fraade, sivede det hemmelige der var imellem dem, mere og mere ind, tilsidst sad de hver for sig og saa paa det aabne, hærgede Skrog. Hald sank saa underlig i Holdningen, ludende forover talte han, som om han mest talte til sig selv.

„Naar et Skib først er strandet, hvor det saa er un-

derlig hjælpeløst — den ene Bølge efter den anden kan blive ved at æde bort af det . . . ,“

Inger sad med Hænderne foldede om sit Knæ — noget i hende følte sig generet, det steg i hende med et sært Mismod, fordi dette store, stærke Skib laa uhjulpet, noget i hende protesterede mod, at saa mange Værdier langsomt sank. Hvorfor var der ikke kommet Hjælp i Tide!

Saa løftede hun Hovedet og saa ud over Havet — og med ét syntes hun, der i alle de store, tungt rullende Bølger laa noget bevidst, et stort Væsens Tavshed og Viden om sørgelige Ting, som var sket og ikke lod sig forandre. Indtrykket var saa mægtigt, saa ophøjet alvorligt, at hun fik Taarer i Øjnene . . . saa tog hun sig resolut sammen, Nederlaget fra den Morgen var ikke glemt, heller ikke Halds fortvivlede „Lad mig rejse“. Hun saa fra Siden hen paa Christian Fredriks rolige, farveløse Ansigt, og hendes Bryn trak sig sammen; uden at tænke over Mellemleddene, der førte hendes Tanker til Barndommen, saa hun ham ligge paa Maven og trille hende ud i Voldgraven, mens hans lange fregnede Drengensansigt formelig skinnede af onskabsfuld Drilagtighed. — Det var først, da hun selv blev stor og langbenet og tøsevorn hensynsløs, at hun fik Overtaget — en from, uskyldig og dagelang Hensynsløshed, der Time efter Time drev ham mod Raseri, til han pludselig kunde staa med knyttede Næver ud fra sig og hyle imod Skyerne som en Hund. — Der var ikke Tvivl skabt om, at Christian Fredrik forstod hendes Følelse for Hald, havde set

den komme, maaske endnu før hun selv, men det var ikke faldet ham ind, saalænge det ikke passede med hans Bekvemmelighed, at lade Hald rejse eller sige til hende: „Vil du ikke?“

„Du faar at tage Skade for Hjemgæld!“ tænkte hun og følte sit Blods bankende Vrede, som naar han i hendes Barndom havde drillet hende. — „Ikke en Time paa Dagen skal du faa Fred, før du flytter din Fod fra ham.“

Christian Fredrik ledte Fru Seidelin tilbage over det glatte, rustne Jern, men selv fik han en Rift over Ankelen. Fru Seidelin raadede ham til at holde Foden ud i det salte Vand straks, han gjorde det, mens han med klædelig Ligefremhed indrømmede, at han *var* fjollet bange for at dø.

Bagved lød Ingers trøstende, uskyldige.

„Aa hvad, der er jo ingen til at græde efter dig.“

—
Men da hun om Aftenen havde fulgt Fru Seidelin til Toget og kørt alene hjem, kom Indtrykket af Havet tilbage — som det tungeste Dagen havde bragt.

En Viden om sørgelige Ting, som var sket og ikke lod sig forandre.

„Premierløjtnant Frost kommer,“ sagde Inger, hun sad i Havestuen og aabnede Svarbrevene paa hendes Indbydelser. Hele Gaarden sov til Middag. Christian Fredrik laa i en lang Stol inde i Stuens Skygge, Hald sad ude paa Trappen, i hvide Benklæder, Skjortekluse og en tynd, kort Jakke. Hans Cigar laa ved Siden af ham paa Stenen, en tynd lyseblaa Røgsøjle steg langsomt, søgende blindt som et Følehorn, op i Luften.

„Saa har du da opnaaet, hvad du vilde,“ sagde Christian Fredrik.

„Du forbløffer mig, kær Broder min“ — hun saa flygtig paa hans Stilling. — „Jeg troede oprigtig talt, du var meget for dorsk til at huske andet end dine egne Fornødenheder. Der maa bestemt ligge noget bagved.“

Christian Fredrik trak hurtig sine Bryn sammen.

„Og Dr. Bonnie og hans Kone kommer i de Dage til Hegedal, de kommer ogsaa. Jeg har allevegne bedt: inklusive Gæster.“

„Dr. Bonnie,“ sagde Christian Fredrik langsomt. „Ham kan jeg ikke lide.“

„Han kan heller ikke lide dig!“ — Hun sorterede roligt Breve uden at se op. „Det er ham, der er Fader til den Vittighed, at dit Ansigt er beaandet af Last.“

Christian Fredrik saa hurtig hen paa Inger, afmægtigt, nervøst.

„Saa ønsker jeg, at du ad de diplomatiske Forhandlings Vej forhindrer, at han kommer,“ sagde han og forsøgte et Smil.

„Hvor gider du bryde dig om det — Bonnie! — han

er jo selv beandtet af Last!“ Hun var færdig og rejste sig. „Nu vil vi have vores Kaffe.“

Hun gik lige forbi Christian Fredriks Stol — gik ham forbi som en stor brusende Storm, knejsende, udstraa-lende alt det Liv og Røre, som virkede saa enerverende paa ham.

Der blev ganske stille i Stuen.

Christian Fredrik sad og saa paa Halds Kind og lyse Vipper, som han sad der i dybe Tanker og saa ud over Haven. „Han skal se paa mig, tænkte Christian Fredrik „han skal“. — Men samtidig gik der et Ubehag og rodede Grunden op i hans indre Legeme, tog smaa Nap op i hans Bevidsthed, til det fik gnavet sig igennem og viste en skarp nervøs Spænding, der stod i Forbindelse med Inger.

Og Hald saa ikke paa ham.

Først da Inger kom med Kaffen, rejste han sig hurtigt for at hjælpe hende.

„Hvor er Pigerne?“ spurgte Christian Fredrik gnaven fra sin Stol.

„Sover til Middag.“ — Inger var bleven saa lakonisk i den sidste Tid — „de sover jo ikke Morgensøvn til Klokken 11. — — — Hvorfor turrer det dig i Dag, at jeg kommer med Kaffen, det har jeg da gjort hver eneste Dag i Høsten?“ Og mens hun bredte Dugen ud, sagde hun moderligt.

„Du er nervøs Christian Fredrik. Jeg tror, hvis du bestilte noget engang imellem, vilde du faa det bedre! Skal vi tage Kaffen ud paa Trappen?“

Hald hjalp hende at bære det lille Bord ud; over det mødte hun hans store, aabne, beundrende Blik, fuld af en Kærlighed, som saa han paa et Afgudsbillede, en stor privat Kærlighed, der saa ud til hende som fra et Fængsel. Og i det samme saa hun det skælv omkring hans Mund, ligefrem Huden sitre i hele hans Ansigt, hans Øjne skiftede Udtryk, han stoppede op i den Sætning, han havde begyndt, hans Tanke havde forvildet sig over til hendes Mund, hans Knæ rystede, en overmægtig Følelse brød og bruste for at finde ud, en stærk, vild, ufordærvet Fordring —

Hun stod med bøjet Hoved og tumlede sanseløs med Kopperne, hver Nerve, hver Muskel dirrede, og der gik Kuldegys igennem hende. Skønt hun stod bøjet og ikke saa op, stod hans store, lyse og kraftige Skikkelse saa nøje for hende, som stod den i selve hendes Indre. Hun beherskede sig ved at bide alle Tænderne sammen — ikke et Nederlag til — hun taalte det ikke . . .

„Skal jeg give dig din Kaffe ind?“ spurgte hun.

Men Christian Fredrik stod allerede i Havedøren og søgte, mod sin Vilje, men uden at kunne lade være, i hendes Øjne. Og fandt ogsaa hvad han søgte og frygtede — hendes spøgende, hensynsløse Oprigtighed.

„Uh, jeg blev helt forskrækket! Det *skulde* da ikke være dig, Folkene tror, er den franske Abe, som gaar igen. — Ih Gud forbarme sig!“ — hun stirrede ham ind i Ansigtet og fulgte sin ubarmhjertig aabne Trafik, at sige alt, paa staaende Fod, hvad hun tænkte — „du ser ud, som du fik Slag, du mimrer jo! Der kan da ikke

være noget i, at jeg sammenligner dig med et Spøgelse — saadan som du kommer listende. Det er en væmmelig Vane, du skulde lægge af.“

Christian Fredrik rystede paa Haanden, da han hældte Fløde i sin Kaffe. Ogsaa det saa hun, og sagde det straks, uskyldigt.

„Hvorfor ryster du saadan paa Hænderne, Christian Fredrik?“

Et Nu gik der som en Blodbølge for hans Øjne, en svimmel Lyst til at slynge Kopper og Skaale lige i hendes Ansigt.

Men han tog sig sammen. Og tyggende paa sit Skæg saa han ud over Havens Solflimmer en Tid efter og spurgte:

„Fortæller Folkene virkeligt, at Jean Bressot gaar igen.“

Inger sad med begge Albuer paa Bordet og morede sig med sine Ringe.

„Tror du, der dør nogen i Gaarden *her*, som Folk overhovedet kan lade hvile i Fred. Men noget skal Folk paa Landet jo have at more sig med.“

„Saa maa Gaarden her jo være en ren Forlystelsesanstalt,“ sagde Hald og satte smilende, forsigtigt til: de burde næsten svare Forlystelsesskat af den . . .“

„Uh!“ Inger vrængede efter ham og rejste sig. „Hald, Hald, De trænger til at luftes.“

Sammen bar de Bordet tilbage. Og i en rolig Tone, uden at bryde sig om Christian Fredrik derude, sagde

hun: „Jeg cykler over Vejlerne til Stationen, vil De med?“

Langsomt drejede Christian Fredrik sit Hoved om derude og saa ind, hans nølende Blik strejfedes først Inger.

„Kære Inger, Hald skal jo i Marken.“

„Kan De ikke vente. til jeg faar instrueret Forvalteren?“ spurgte Hald. Det var som de to inde i Stuen dannede et Forbund, Christian Fredrik sad udenfor.

Hun rystede paa Hovedet. „Jeg skal indom hos Spangens — men De kan tage mig paa den anden Side Vejlerne.“ Og høflig vendte hun sig til Broderen, hendes Spørgsmaal lød som et Hug.

„Du har vel ikke noget derimod?“

„Jeg! Nej, hvad skulde jeg dog have imod det.“

—
Inger cyclede langs Stien under Brinkerne — spændt — og alligevel med en sær, jærnfast Sikkerhed i sit Sind. Den tykke Spangen fortalte hende, at Vejen over Vejlerne stod under Vand, men det standsede hende ikke. Heller ikke den sandede Vej, hun fulgte gennem Plantagen, under Solens Brand, hvert Øjeblik væltede hun i Sandet, sprang op igen eller gik et Stykke. Hun maatte over, for hun maatte vide, om *han* stod paa den anden Side med *sin* Cycle og ventede.

Ikke saa meget ham, han kom hellere end gerne; men hun maatte vide, om Christian Fredrik vovede at holde ham tilbage. Hun maatte give Christian Fredrik

Nederlaget tilbage — for sin egen Skyld — for at vide, hvor langt hun var kommen.

Blodet stod hende rødglødende i Kinderne, da hun naaede Vejlerne. Foran hende vuggede Siv og Enggræs i blankt Vand, og Vejen var, som Spangen havde sagt, forvandlet til en Aa, saa langt hun kunde se, en Aa mellem to duvende Sivvolde.

Et Øjeblik stod hun og overvejede — saa trak hun Sko og Strømper af, kastede dem over Skulderen, én for og én bag, bundet sammen i Snørebaandene, tog Cyclen ved Styret og travede ud. Gyset gik igennem hende som et Skælv, først følte hun sig for efter Bundens faste Punkter, men opgav det, det gik for langsomt. Vandet løb ind og ud mellem Cyclens Eger, hun saa ned og smilede, fordi hun huskede en lille dresseret Hund i en Cirkus, løbende saadan mellem en Okses Bagben. Hun følte Bundens Mudder vride sig op mellem Tærne, Vandets Kølen under Læggene og sine Kinders Gløden imod Solen. Ude i Vejlen kørte et Hølæs hjem, Vandet stod ud fra Hjulene, som de blanke Spyd fra en Stridsvogn. Hvor der var lidt mere drænet soppede Tillægget, og Kalvene stak i Rend og skabede sig som Smaabørn i den frodige Varme.

Vadende imod hende kom Hald. Hun kendte ham langt borte, den store sommerklædte Mand — og eftersom han kom nærmere, udredte hun hans Træk og hans Ansigts Farve, hans Øjne, der var som blaa spillende Scarabæer i en brun Skovbund.

Midt i Aaen blev de staaende ligeoverfor hinanden og lo.

„De er det mest uforfærdede Menneskebarn, jeg har kendt!“

Hun lod ham tage sin Cycle og nikkede. „Er det saa alligevel ikke ganske rart, at jeg ikke er kraniefarvet og mager som en Stormkrog, *poetisk*, som De forleden vilde have mig.“

„Jo sku!“

Han saa paa hende fra Siden og løftede Brystet. „De er et Vidunder, som De er!“

Hun gik plaskende frem i Vandet, lidt foroverbøjet, med det blaa Bilslør, der var knyttet i Sløjfe under Nakken, flagrende for hver Bevægelse.

„Indrøm, at De forleden talte Christian Fredriksk.“

„Indrømmet,“ sagde han øjeblikkelig, „men da havde jeg ikke set Gaardens Regnskaber. For saa er den knap saa poetisk.“

Halds Cycle laa og funkede i Græsset paa den anden Side Vejen, et magert Staallegeme, der besværgende rakte Styrets blinkende Arm i Vejret. Mens Hald rystede Vandet af hendes Cycle, satte Inger sig paa en tilfældig Jordvold og løste Sko og Strømper. Med Hænderne gramsede hun rundt om og rev Græs til sig.

Hald rystede og rystede, uden at ane, hvad han gjorde — der paa Jordvolden sad hun foroverbøjet og krøllede Græsset sammen og gned sine Fødder tørre, de blaa Slørsløjfer hang ned over hendes Skulder, han søgte at se paa *det*, paa hendes Nakke, som Solen havde skoldet

— men det var ham ikke muligt, frem i Græsset laa de to lange hvide Ben og blændede alt i ham som en Aabenbaring, saa hvide og med den samme gorede Hudskærhed som en Klitroses Blade, saa kraftige og faste — som hele hendes Legeme maatte være fast og kraftigt og hvidt

„De ryster det stakkels Bæst i Stumper og Stykker, Hald,“ sagde hun, uden at se op og begyndte at rulle en Strømpe op over Foden. Straks efter var hun færdig, de cyclede rundt i Stationsbyen og gjorde Indkøb til Ballet.

Det var næsten Aften, da de kørte hjemad og fulgte Landevejens store Kurve udenom Vejlerne op over Brinkerne.

„Indrøm nu ligesaa godt med det samme, Hald, at De ogsaa talte Christian Fredriksk den første Dag, De var kommen og var forarget over, at jeg ikke laa i Knæ for Sydens Kultur?“

Halds Blik fulgte Sporet foran hans Forhjul, stift.

„De kender det naturligvis ikke, Inger, at det kan græde inde i En, fordi man ikke *kan* gøre sig fri. Man kommer til at se sit Liv som noget, der engang har faaet forkert Kurs og mere og mere er blevet uvirkeligt. Man regner ikke mere med det — har tabt Interessen for sig selv egentlig — og for alt — lad det sejle — og strande — og synke, det er ikke bedre værd.“

Inger saa opmærksom paa sit Styr, det kom nu, det, hun længe havde ventet. Det Ubegribelige, Formløse

som var imellem dem, skulde faa Form, saa hun vidste, hvad hun stredes med

„Siden De kom hertil, synes jeg i Grunden, De har vist Interesse nok.“

„Ja.“

Han tav lidt, han syntes hele Tiden at veje, hvad han turde sige. Og Inger lod sine Øjne svæve vidtløftigt over Himmel og Jord og lod konversabel indifferent. I den Tryghed, hendes halve Opmærksomhed skabte, turde Hald vove sig videre — i en Art beroligende Tro til, at han talte mest til sig selv.

„Her kom det af sig selv — jeg fik saadan en Trang til igen at blive et selvstændigt Menneske“

Stadig svævede Ingers vidtløftige Blik, sindigt kørte de Side om Side.

„Hvorfor skaffer De Dem ikke det, De bryder Dem om Hald, en Bedrift, og begynder for Dem selv?“

„Det har jeg — paa en vis Maade — gjort, to Gange.“
— — — Jeg var Forvalter — og senere blev jeg Bestyrer paa samme Gaard.“

Da vendte hun sig om imod ham, hele hendes Personligheds Tyngde laa i Spørgsmaalet.

„Hvorfor i al Verden gik De da fra det, De brød Dem om? — For det er jo ikke noget, De gør af Pligt eller for at faa Has paa Tiden. De elsker jo at bisse om i Sol og Regn, Korn er jo for Dem ikke Korn men noget levende, der skal passes og hæges om og klappes paa Kinden, naar det arter sig vel?“

Hald sad med blot den ene Haand paa Styret, han

saa ud over Thylands kuplede Terræn, der skummede af Grøde, hans Smil var en lykkelig Elskers.

„Hvorfor?“ — Inger havde Fornemmelsen af at trænge ind gennem utallige lukkede Døre, men nu vilde hun ind. „Hvorfor har De overhovedet begyndt paa Jura?“

„Fordi min Fader var en daarlig Landmand,“ svarede han, allerede noget nølende. „Saa tvang han mig til at blive en daarlig Jurist — for jeg studerede Madjord og Undergrund og Agres Kemi i Nordsjælland, til jeg var Ladegaarden nær. Saa hjalp Christian Fredrik mig.“

„Til Landbrug?“

„Nej, til at faa min Eksamen.“

„Jamen jeg begriber stadig ikke — naar De *var* kommen til Landvæsen, *hvorfor* gik De da fra det igen for at føjte om i Storbyer, De ikke gad eje et Spindelvæv af. Hvorfor blev De ikke der, hvor De naturligt hørte til?“

Den Dør vilde nødig op — hun saa fra Siden hans Vipper sænke sig, det dirrede mellem Brynene, han kørte usikkert, saa Forhjulet kolliderede med hendes.

„*Han* hentede mig — hver Gang.“ Og som om han trængte til Forsvar, sagde han hurtigt. „De kender ikke Deres Broder, Inger, ingen er saa besnærende som han. Men jeg tror ligefrem ikke, han kan faa det frem overfor Dem. Og han er saa ene — og naar man ser ham saa fortvivlet . . .“

„Naar han ikke kan faa sin Vilje og presser sig op i Ekstase,“ sagde hun koldsindigt, „jo, det er den gamle Historie med Christian Fredrik. — Jeg ved, De er god, Hald, men jeg ved ikke, om *det* er tilstrækkelig Grund

til, at De har opgivet Deres Liv for hans? Hvorfor gik De med ham?"

„Fordi jeg holder af ham.“ — Ordene kom tykt, som klægede de sammen i hans Mund. Inger vendte endelig Hovedet og saa paa hans Ansigt.

„Det er første Gang, De har løjet for mig, Hald.“

Hun saa ham blive mørkerød og hans Læber skælvende knibes til.

„De tvinger mig jo til det.“

„Om Forladelse.“

De kørte Side om Side i hver sit Spor; der hørtes kun Gummihjulenes ensformige Knasen mod Vejens hvide, fintknuste Kridtsten — indtil Hald maatte af for at pumpe sit Forhjul. Inger satte sig paa Grøftekanten og saa paa Solen, der var ved at gaa ned. Lidt efter satte Hald sig ogsaa paa Grøftekanten støttet paa sin Albue halvt bag hendes Ryg. Natten kom som dunkle blaa Bolstre, al Jorden, saa langt den var at se, lagde sig til Hvile i det blaa og skimtede, halvt som i Søvn, over de fjerneste Bakker Solens glødende Halvkugle, der saa ud som lagt paa Horisontens Ambolt, og nogen havde hamret længe og ufortrøden paa den, saa Gnister og Flammer var sprudede op over Skyerne.

Taaen begyndte at samle sig i Dalens Bund — som om den hvide Kjæruld havde rasket sig i Varmen og hævede sig — et blødt, snehvidt Bagværk i hele Dalbundens Længde . . . Lidt efter lidt sansede Inger ikke mere, hvad hun saa, hun følte smaa lune Pust bag paa sin Nakke og sad saa stille, som bedøvedes hun

langsomt. — En Tid efter kom hun til at ryste — spiltryste — en luende Længsel stod paa Pæle i hendes Indre. Hun hørte hans uregelmæssige Aanden, afbrudt af smaa Lyde, som bed han i sine Læber — saa aandede han med ét langt, langt ud. Den varme Aande løb som smaabitte hedende Dun ud til alle Sider paa Halsen.

Ubevidst vendte hun sit Hoved om og saa paa hans Øjne ganske nær sine, saa store i Tusmørket, saa sorgfulde og bønfoldende, saa brændende imod hendes, og over hendes Skulder mødtes i det samme deres Læber i et langt, stille Kys — I næste Øjeblik flyttede han sig, hans Ryg bøjede sig dybt som en Bue, han holdt begge Hænder for sit Ansigt, under den tynde, lyse Jakke løftede hans Skuldre sig i lange, tunge Drag.

Inger rystede. Hendes Hænder var kolde, hendes Pande som under et hedt, svimlende Pres, og hendes Hjerte slog — saa rejste hun sig hurtigt, løftede sin Cycle og sagde ligefremt.

„Vi bliver kolde, Hald, lad os komme hjem og faa The.“

Sammen cyclede de susende ned i Taagen.

Christian Fredrik stod paa Trappen, da de kom gaaende over Gaarden. Han saa ud, som om den tærende Syge havde hærget ham, de indsunkne Øjne skinnede farligt.

„Jeg begriber ikke . . .“ begyndte han.

„Der er heller ingen, der har bedt dig om at begribe noget,“ sagde Inger. „Det er *saa* hundekoldt, vil jeg sige dig, mærk“ — hun satte sin iskolde Haand næse-

grus ind i hans Ansigt, Christian Fredrik sprang tilbage, Spillet i hendes Øjne og Voldsomheden i hendes Bevægelse var endnu farligere end han selv.

Det var svært for Christian Fredrik. Han blev for-
kølet, fordi Regnen øsede ned i en Uge — og lægge
sig vilde han ikke. Det var, som om han følte Traade
spændes saa stramt, at han maatte bevogte dem Dag og
Nat. Han var ganske vanvittig bleg og gik med sammen-
trukne Bryn. Gaardens Folk stirrede imod ham, mere
uvidende end Kvæg, naar han spurgte efter sin Søster
eller Candidaten — fandt han dem saa endelig, gik de
uskyldigt og ordnede til Ballet.

Inger stod foran Spejlet, da hun hørte den første Vogn
skramle over Gaardens Brolægning — et hurtigt sam-
lende Blik, de blanke, noget urolige Øjne mødte hende
i Spejlet, skinnende askefarvet Silke, ravgule Bølger om
Pandens, hun var den blondeste Fremtoning, hun syntes,
hun selv nogensinde havde set — og ude skinnede
Solen, og Dagen vilde ikke gaa til Ende uden en eller
anden Forandring.

„De er rigtignok heldig med Vejret!“ Hun fik den
samme Replik af hvert nyt Hold og besvarede den hver

Gang med samme Fylde af lykkelig Overbevisning: „Ja, er vi ikke!“ Hun gik lysende mellem Gæsterne som en uudtømmelig blond Kilde af Vid — og følte overalt Halds Øjne. Efter den lange Sommer, hvor han altid havde gaaet i det lyse, ubetydelige Sommertøj, saa han saa imponerende og festlig ud i Kjole og hvidt, større og højere end nogen af Gæsterne. Og ude paa Trappen strakte hun sig, højt, med en Rose i sin løftede Haand.

„Den første Dans — og mit Hjerte!“

I den store Havestue stod Hald og talte med Spangen, han saa derud, det gav et Sæt i ham, som et Spring der blev siddende ham i Kroppen, op ad Karmen stod Christian Fredrik. Han saa ikke paa Hald, men stift over paa den modsatte Dørkarm — og Blikket trak som en tynd Traad fra Karm til Karm en elektrisk Traad, det kunde gælde Halds Liv at komme for nær. — Og Rosen, Dansen og det hele var forlængst opnaaet af Dr. Bonnie, selv Premierløjtnant Frost kom for sent.

Christian Fredrik engagerede, han skulde aabne Ballet.

Efterhaanden blev Hald alene tilbage, han saa Inger Arm i Arm med den sorte, berygtede Charmeur, han saa, hvor de lo og pjankede fortroligt, mens de gik ned mod den improviserede Danse-Estrade. Han saa Christian Fredrik med sin Dame — og med ét bed han ned i sin Underlæbe, af desperat Væmmelse, af Had, der sprængte aargammelt Venskab som indre Gæring sprænger en Flaske.

Moster Susanne puslede overtravl forbi, hun saa paa ham med sine underlige Øjne og hviskede.

„De skulde gaa ned og danse, Candidat Hald — De skulde — for Folks Skyld —“

Han saa uforstaaende efter hende. Et Øjeblik fløj det igennem hans Hjerne at gaa stille op paa sit Værelse, skifte og cycle til Stationen, ingen vilde tænke eller se i det Virvar, der nu var. Og borte et Sted — han løftede Hovedet i Pine ved den blotte Tanke — nej, Livet skyldte ham saa meget, han syntes, han havde haft saa lidt Glæde! Herrejesus! gik det med ét som et Oprør igennem ham, hvor hans Liv havde været fattigt! Han følte Graad dybt i sin Strube og gik ud i Solen for at aflede —

Musikken klimprede op igennem Haven, alle Mennesker var samlede paa den anden Side Aaen, hvor der dansedes. Hald blev besat af en eneste Tanke, han vilde danse med Inger, holde hende i sin Arm og mærke den varme Kvindeaaende, som den Aften, hun slog sin Gummi-frakke tilbage Han passerede forbi Christian Fredrik udenfor Estraden, men lod som han ikke saa ham.

Inger nikkede inde i Vrimlen — lidt efter kom hun, endnu med bankende Bryst, varm og leende.

„Mand med den blege Maane til Ansigt, vil De danse med mig . . .?“

Hald vilde bukke, men stødte mod en Skulder, Christian Fredrik havde skudt sig for sammen med en anden. „Undskyld,“ smilede han desperat, „men vil du ikke hilse paa Apotheker Farres“ — han traadte tilbage for en lang, rødhaaret Herre, der bukkende undskyldte, at de var kommen for sent. Han dansede ud med Inger.

„Aa Hald, vil du overtage min Værtspligt“ — Christian Fredrik præsenterede — „mit Hjerter taaler desværre ikke mere i Dag.“

Hald dansede ud med den unge Frue. Hun løftede et Par store, landlig kokette Øjne op imod ham og spurgte, om Godsejerens Hjerter ikke var stærkt.

Hald havde Lyst til at sige „aa Vrøvl, det er noget, han bruger, naar han ikke selv gider!“ Men han kunde jo ikke være uhøflig, han saa bekymret ud og sagde, at hans Ven desværre havde et meget daarligt Hjerter.

Inger havde set ham danse ud, hun saa ham konversere den unge Frue, der ikke tog sine Stjerneøjne fra hans Ansigt. — Ved Dr. Bonnies Arm gik hun lidt efter forbi uden at værdige ham et Blik.

Haven var fuld af sværmende Par, de kinesiske Lygter saa ud som skæve, spraglede Øjenstene, der vendte og drejede sig i Vinden og forlystede sig Solo over det, de saa. Dr. Bonnie gik bøjet ned over Inger, hans Øjne var smaa, gyldent uforfærdede som en Hugorms, hans Læber var smalle og røde som den Nellike, der sad i hans Knaphul. Han fremelskede hos Inger en forceret, erotisk fintsleben Kynisme, der egentlig laa en Nuance udenfor hendes Humor. Hun havde engang i Overstadighed fortalt ham, at hun som pur ung havde været forelsket i ham, og han kunde ikke glemme, at han havde ladet en Delikatesse gaa sig forbi, Han kom tilbage til det under Lampernes kinesiske Komik.

Inger lo, hedt, umærkelig bittert.

„Det er morsomt — at trippe paa Ild — lege paa

Randen af et Krater, ikke! Vi mærker de truende Chok — fra Undergrunden; men Legen hidser os, vi kan ikke lade være.“

Han trak hende ned paa en Bænk, sad lidt og saa paa hendes Øjne, saa sagde han med et vist tiltalende, alvorligt Lune.

„Inger, vil De blive min Kone — om en Maaned. De ved, jeg kan blive skilt straks!“

Hendes Smilen døde langsomt, hun trak sin Arm til sig og saa ned.

„Nej.“

Bundløs alvorlig saa hun stadig ned.

„De er meget klog, Bonnie, De ved, at et regulært Ægteskab har min Sympati i en ganske anden Grad end „le menage“. — Hun lo i det samme, midt i et sitrende Kuldegys, der var Udslag af den Kogen, han skabte i hendes Blod.

„Jeg vilde jo aldrig være Dem tro, Bonnie — De er jo en lille Mand! Gudbevares, jeg respekterer — men ser De, hvad Aaringer har gemt, det har Kræfter, og slaar jeg først ét Baand løst, saa løses de alle.“

Han kneb Læberne og de smaa Øjne til.

„Jeg tror nok . . .“

Men hun lo, frysende.

„Nej, Bonnie, et Ægteskabs Lykke skal være en Æres-sag, og jeg tror ikke, *jeg* evner at holde Deres Ære levende imellem os — og — for den Sags Skyld, heller ikke De i mig.“

Hun rejste sig rask.

„Et Spøg et andet Alvor, skal vi saa gaa op at danse.“
Oppe foran Estraden kaprede Spangen hende, han havde næsten ikke set hende „hele Aftenen — jo, kom nu!“

Ved hans Arm besaa hun igen Haven.

„Hvor du kan blive ved at ligne dig selv, Inger!“

Han var af en anden Art og fordrede en anden Tone ud.

„Morsom, ikke?“ lo hun og huggede med sin glade Oprigtighed durk gennem hans noget uldne Kurren. —
„Inger Brun, hun er morsom, det er alt, hvad man ved om mig, det er saa givet, som at Kineserøjne er skæve.“

Han trykkede henrykt hendes Arm.

„Jeg beundrer din Upaavirkelighed, Inger — ellers er du jo nok, som Kvinder er flest.“

„Tak, det smigrer jeg mig ogsaa selv med. Men mener du ikke snarere Sindslikevægt?“

„Nej. Jeg mener Upaavirkelighed. Hvis man satte dig midt op i en Flok Grædekoner, saa vilde du lige med det samme finde det morsomme ved Grædekoner og give det i en eller anden lun Replik. Og li'saadan i alle Tilfælde.“

„Er det egentlig ikke lidt kedeligt, Spangen?“

„Nenenenej! — I vore Tider, hvor det hele gaar ved Damp, saa ved En aldrig, hvad der er overgaaet Folk, siden man saa dem sidst, og hvad for et Sind de er ved. Men dig ved man altid, hvor man har, og det er saa velgørende . . .“

Fra Spangen gik Inger til Forst og fra Forst til Farre.

Hun tænkte ikke, havde ikke Tid og ikke Sind dertil, en eneste Gang saa hun Hald staa og tale med Fru Farre, og skønt hun vidste, det maatte være hende, der havde talt til ham, fornærmede det hende alligevel, og hun gik hovmodig forbi ham.

Ud paa Natten, da Stemningen var høj, dansede hun Mazurka med en af Forsts Venner, som forborgent lod forstaa, at han vidste — jojo! — Han var bondefødt og dansede som en Okse, og hans Spøg var derefter. Han vilde afkræve hende Løfte om, at det skulde blive *ham*, hvis hun slog op med Forst.

„De er et Fjantehoved, Dynø.“

„Og det kan De sige — til *mig* — som *elsker* Dem!“

„Ikke være blasfemisk.“

„Blasfemisk.“

„Ja! Fjanter De med det hellige, er det snart ikke helligt mer’!“

„Nej, vil man høre! Hvorfor har De ikke Præstekrave paa?“

„Fordi jeg studerer Naturfilosofi.“

„Natur . . . tvi tvi!“

Ved hans Arm, der klemte om hendes, gik de ud fra Estraden.

„Staar der noget i de naturvidenskabelige Bøger om Karlighed?“ — han sagde det dvælende, hans brune Øjne lignede smeltet Sukker paa en Pande, Inger lo højt.

„Ja. Der staar, at Aalen til bestemte Tider gaar mod Land for at lægge sin Yngel i Aaer og Bække, Kroko-

dillerne lægger Æg, men Mennesket føder levende Unger!“

„Saadan staar der ikke i de Bøger, jeg har læst.“

„Ikke — lægger de Æg der, Menneskene?“

„Der staar,“ sagde han barnligt, men med Hævngnist i sit Blik, „at man skal maale Mandens Skulderbredde og Kvindens Hofte, saa faar man den rette Maalestok for den lykkelige Kærlighed.“

Huden om hendes Øjne sitrede i smaa, skarpe Rynker. „De glemmer at kopiere Deres adelige Forbilleder og sige „Karlighed“, Hr. Nielsen, aa Pardon, jeg glemte, De hedder jo Dynøe nu!“

„Undskyld, De blev fornærmet,“ sagde han og den store, godmodige Tryne, han havde midt i Ansigtet og som gjorde det ud for Mund, skælvede af Anger og Flovhed.

Hun virrede med Hovedet. „Kære Dynøe, se ikke saa knust ud, jeg er blot saa rædselsfuld nøgtern, og det er De ikke.“

Han var som Springfjedre i hele Kroppen.

„Skal jeg hente noget — er der noget, De vil have?“

Hun rystede paa Hovedet. „Nej Tak, vi moderne Mennesker holder fast paa vore Fædres Skik at drikke for at være muntre. Men hvad der gjorde dem glade, det gør os bedrøvede, og hvad der gjorde dem hede, gør os kolde, og hvad der endelig gjorde dem utilregnelige, gør os nøgterne lige til Marven . . .“

Da hun slap for ham, gik hun et Øjeblik i Skjul, løftede Overlæben højt over sine lange, hvide Tænder og

gabede af Lede — og da hun stod i Lyset igen, greb Forst hende til den sidste Lanciers . . .

Hald og Christian Fredrik havde den hele Aften sleget om hinanden som to Knivsblade, der begge hvæsses mere for hver Gang. Tilsidst skar Eggene sammen, det var Christian Fredrik, der midt i Mængden hviskede et sammenbidt.

„Jeg vil tale med dig, naar dette her er forbi.“

„Jeg staar til Tjeneste,“ sagde Hald bidsk, han var sanseløs af Skinsyge.

Christian Fredrik lagde sin Haand paa hans Skulder, det saa ud som om de fredelig og interesseret smaa-snakkende saa paa Lanciers'en, som Inger førte op med Forst. Christian Fredriks Stemme var distinkt til sidste Bogstav.

„Jeg maa maaske hellere tale med hende.“

Han saa paa Halds Ansigt — om det endeligt faldt til Føje — men det gjorde det ikke, Hald nikkede kun.

„Ja, det skulde du. Men i Følge Kontrakten vil den Spøg jo blive dig kostbar.“

„Og ubehageligt for *hende*!“ — Christian Fredrik havde endelig den Tilfredsstillelse at se Halds Træk slappes, og forsonet stak han sin Arm ind under hans „Din stakkels Selvplager“ — hans Læber bævede — „skal vi saa rejse, der kommer en ny Bestyrer i Morgen?“

Hald nikkede.

Rundt om sagde Gæsterne Godnat, de beklagede, at Godsejeren vist var træt, han havde hele Aftenen set saa skrækkelig bleg ud. Christian Fredrik var lutter Smil

— tværtimod — nu syntes han først, der var Fest i det, de maatte endelig ikke bryde op for hans Skyld . . .

„Det passer jo ikke,“ sagde Fru Spangen til sin Mand, da de kørte bort fra Gaarden, „at der er Forlovelse paa Trapperne mellem Inger og Candidaten. Jeg saa dem ikke sammen en eneste Gang — han er forresten en nydelig Mand.“

Spangen skelede tilbage til Forst. — „Hvor Christian Fredrik saa ud,“ sagde han afledende, „han gør'et da vist ikke længe.“

„Hans Hjerter er jo svagt, hørte jeg!“

„Jeg har sku forresten aldrig troet, han havde noget.“ — Spangen satte Pysken fast for at passiare. „En skulde ikke tro, de var Sødsken, han og Inger. — Den Gang, han var Dreng, vi gik til Præsten sammen, var han nu egentlig flink, men denne her franske Huslærer gjorde ham da rent fjollet. — Nej, vil du se, de er færdige med Rugen, Hald har sku faaet sat Trit i det . . .“

—
Inger havde ikke endnu klædt sig af, det var helt lyst. Hun sad i den lille Divan, lænet tilbage, med foldede Hænder.

„Hvad gør man den Slags Ting for,“ tænkte hun. — „Har jeg moret mig? Nej! — og Gud ved, hvor mange, der egentlig har . . . De helt unge, og de faa lykkelige, de kan, vi andre kan ikke.“

Isch — der gik et Væmmelsegys igennem hende ved Tanken om alle de Mandsfavne, hun havde passeret, al den Drift hun var gaaet hen igennem som gennem Spidsrod

af brunstigt afventende. — Bonnie — Forst — Span-
gen. — Og Dynøe, som dog havde troet hende forlovet
med sin Ven, hvad regnede han det. — Saadan skulde
maaske hele hendes Liv gaa — fra Arm til Arm —
kun grovere, naar hun først var gift og al Risiko forbi.
— Hun gabede langt. — Skulde hun tage Dynøe? Gud-
bevares, hvor han vilde elske hende en Tid — — —

Hun rystede paa Hovedet og hviskede graadsløret,
mens hun slog Fodspisen mod Gulvet.

„Jeg vil ikke blive raa!“

Med strakt Arm tog hun fra det lille Bord ved Vin-
duet Gerds sidste lille Brev skrevet med Blyant i en
Jernbanekupé, ulæselige, forvredne Bogstaver:

.... Nu tror jeg, mit Liv bærer ind i et nyt Spor,
i et Letsindighedens Farvand, hvorind mit kuldsejlede
Jeg er drevet af Fortvivlelsens Sorgløshed. Ja, nu vil
jeg være letsindig. Hensynsløs letsindig. Leende, skin-
nende letsindig som en Tuberkuløs, der i Stedet for
at spare de sidste Kræfter for at vriste et Aars Tid
fra Døden hellere sætter dem til i en susende Let-
sinds Dans. Her sidder jeg i Toget til Florens for at
skænke Letsindighedens glade Vanvid for en fremmed
Mand og mig selv.

Bonnie? — Spørg ikke, Inger — der er gaaet flere
Kvinder gennem hans Fingre, end han selv kan tælle;
naar jeg en Dag har talt saa mange Mænd

Inger kastede Brevet tilbage paa Bordet og rejste sig.

„Jeg vil ikke!

Letsindighedens glade Vanvid — ak, det er den bitreste Form for Graad“

Noget krassede højt oppe paa Gardinet, hvor det øverste Vindue altid stod aabent — en fuldt udsprungen, mørkerød Rose, omhyggelig udvalgt, faldt som en skudt Fugl ned paa Bordet, sigtet med Omhu af en, der vidste, hvor det Bord stod. I Øjeblikket blev hun saa forskrækket, at det prikkede hende i Tungespidsen, Lyden kom saa pludselig i den stille Nat. Rosen laa paa Bordet med udspilede Blade som blodige Vinger, hun kiggede ud mellem Gardinerne, men saa ingen.

Siddende paa Divanen pillede hun Rosens Blade ud fra dens Hjerte, som vilde hun se ind i Halds, og al hendes Bitterhed fra den lange resultatløse Festaften blev til en stor og stille og lykkelig Ro. Hun vidste, han holdt af hende — og nu havde hun et Udgangspunkt. Saa opdagede hun, at hun sad og græd ganske stille, mens hendes Fingre strøg over Bladene — hun syntes, hun var gaaet saa nænsomt frem, havde firet saa taalmodig, fordi hun kunde forstaa, han maatte være haardt bunden, ellers var han kommen forlængst. Og selv om det kunde se umandigt ud, hvor kunde hun dømme om Ting, hun ikke kendte til. — Havde han ikke været mandig nok ellers, hjælpsom og god. — Med vaade Vipper glippende mod den første Solstraale over Trætoppene, rejste hun sig og begyndte at klæde sig af. En skarp, ildelunet Sol forsvandt om Hjørnet af en blyblaa

Sky, der gik og rodede Kimingen op som en kæmpestor Orne.

Da hun op paa Dagen vaagnede, øsede Regnen ned.

I en lys, tynd Morgenkjole gik hun gennem de svale, klamme Stuer. Hun hørte Regnens Plask mod Havens Muld — og Sidefløjen der ludede tungt, mens Vandet løb den fra Tagskægget som Blodstyrtning fra en Døende.

Hun satte sig alene til Bordet og skænkede Kaffe, de øvrige Kopper stod urørte. Forundret saa hun paa Moster Susanne, der stod ovre ved Hjørnebordet og pudsede Sølvtoj. Hun havde ikke sagt Godmorgen, stod blot med Ryggen til og pudsede og hvislede højt med sig selv.

Inger gik hen til hende.

„Hvad er Moster Susan saa vred over?“ raabte hun — og mødte i det samme hendes Øjne, forfærdende, forvildet forbitrede, hendes Aande gik hurtigt og løftede hendes Bryst, som var hun en skælvende, ung Pige.

„Saa du dem Arm i Arm i Gaar? Midt mellem alle Folk! Skulde den Slags ikke holde deres Skam for dem selv!“

„Hvem?“

„De to — Christian Fredrik og hans „Ven“!

Inger stod med Fingerspidserne paa Bordet, hun rørte sig ikke.

„Hvad mener Moster?“

Det flakkede i hendes Øjne, det kom og gik, det var, som om det, der angstfulgt flakkede i hendes Hjerter,

pumpedes op i Øjnene, fo'r og fløj der som Sværme af skræmte Svaler — et tungt Pres paa hendes Pande — „Hvad mener Moster?“

Moster Susanne læste Ordene paa hendes Læber, de var saa sagte, saa farveløse, at Inger knapt hørte dem selv. De saa i hinandens Øjne, et langt, stumt Blik. Inger opfattede sit eget Bryst, der steg og sank, som Moster Susannes før, og derinde slog hendes Hjerte, tunge besværede Slag som laa det brudt paa Bunden af en sammenskreden Brønd. Hun vidste, hendes Kinder var hvide, hvide som Servietten i hendes Haand, hvide som om hver lille Aare i hendes Ansigt var læk, og Blodet forspildtes et Steds, mens den forladte Hud udstraalede Kulde.

Langsomt strøg hun med Servietten over sin Pande, hun havde i et Nu faaet en frygtelig Hovedpine.

„Tror du det?“

Hun sagde det mekanisk — i Trang til Uvishedens korte Trøst, som kom meget for sent, det Sekundt hendes Hjerne producerede den, var saa forjaget, at den ikke fik Tid til at afsende det før — og nu var det bag-efter. Visheden var absolut.

Moster Susanne pudsede i Tanker paa Bordpladens Træ.

„Du spurgte en Dag, hvor Mandfolk var henne — der dær, hvor de sidst skulde være. Men faa dem til at rejse, Inger — til Syden, hvor de kom fra, der trives de nok bedst. Herhjemme har vi ingen Ære af dem. — Og hun føjede til, klagende, som en Undskyldning

„Jeg troede jo hele Tiden, du skulde set det selv.“

„Hvem tror det om sine egne.“ — Inger saa stift ud mod Gaarden, hun saa de lange Ladelænger, der med de svajede Rygge lignede forslidte Husmødre med fremstaaende Maver og Tagenes hængende udsugede Bryster.

Moster Susanne samlede Pudsetøjet sammen, saa fra Siden til Inger og hviskede, pint af ond Samvittighed.

„Jeg skulde have sagt det før — men — . . . Inger, du maa ikke blande dig op i det, Christian Fredrik er . . . ja, det ved du jo godt selv, han regner ingenting, hører du, Inger — lad dem rejse.“

Saa skyndte hun sig at pudse, som vilde hun ikke se mere.

Inger var mekanisk gaaet tilbage til Bordet. Hun stod med lukket Mund og hørte de smaa Pust, der, som presset ud gennem en Sigte, strøg hende fra Næseborene. Det lød som om hun sov — i stille korte Aandepust — og hun syntes, hun virkelig stod og sov og kunde ikke vaagne, og der var heller ingen Lyst at vaagne op til.

Hun stod der endnu, da Stuepigen kom ind med en Bakke nye Kopper, der laa i hinanden, som en lang, mangleddet Orm, de havde været i Brug Aftenen før og skulde sendes tilbage til Købmanden.

„Har du talt dem, Moster Susan —“

Men hun raabte det ikke, hun syntes, hun vilde vække Døde, hvis hun raabte. Hun vilde sige: „Skal jeg, Moster!“ men det blev bestandig meget for sent, hendes bedøvede Tanker sejlede for Vind og Vove! — Hendes Blik strejfede de sribede Silketapeter i Aurorastuen —

saa stod hun i sit Værelse og saa, at hun havde taget sin Kaffe med.

Og herinde opfattede hun, at Moster Susanne havde sagt, da hun gik ud: „du skulde tage et Pulver!“

„Du skulde tage et Pulver, du skulde tage et Pulver“ — det blev ved, og for at blive fri for at høre det idelig, skilte hun med kolde Fingre de hvide Papirlæg og svælgede det fine Albylstøv.

Hun havde bragt Plagen til Tavshed, og saa var der ligesom ikke mere, der havde Bud efter hende, hun stod ensom i et tomt, koldt Verdensrum. Koppen med Kaffen stod paa Bordet, og Vinduet spejlede sig klart og genemsigtigt i den brune Overflade. Paa Vinduet krøb en Flue, i Miniatur krøb den over Kaffen, henad Vindues-spejlet. To Faar brægede, hun huskede, at de havde gjort det ogsaa da hun klædte sig paa, de stod ude paa den kalkstenshvide Landevej, i strakt Tøjr og stirrede efter Lammene, der gjorde sig til Gode i Roemarken. —

„Venner!“

Nej, hun vilde ikke tænke, ikke se, ikke gøre sig nogen Art Idé om noget, hun vilde lukke, dreje af — og hun gjorde en Bevægelse med Haanden, som om hun skruede til. Hun vilde holde sin Tænken for god til obscøñ Fantaseren, hun vilde slukke bag sig, som om hun aldrig havde set de to komme hjem.

Hun stod og saa paa Skabet, mekanisk aabnede hun Døren og tog en langærmet, purpurrød Golftrøje frem, det var saa koldt alene at være til. Hun saa i Spejlet sig selv og rystede paa Hovedet.

„Jeg *kan* ikke vaagne.“

Hvis han havde haft en Kone i Forvejen, hvis han elskede en anden, saa vilde det ikke have været saa helt forbi — end ikke om han var død, saa havde hun haft Mindet. Som det var, havde hun intet, vilde intet have — — — og det kom langsomt frem i hende som et snigende Spørgsmaal. „Hvad er det, jeg har elsket, siden det er forbi — er det Manden eller Mennesket?

Og *er* det forbi?“

Hun satte sig paa Divanen, lagde Hænderne paa dens Hovedstykke og sin Pande ned mod dem. I den Stilling sad hun længe, mens det blev ved at tumle med uklare Tanker for og imod, skiftende mellem ømme Smil, naar hun genkaldte en Bevægelse, en Vane hos ham, og den absolutte Kulde, der stillede ham og alt, hvad der vedrørte ham, udenfor hendes Bevidsthed . . . Slaget, Hovedpine og Tømmermænd — og den underlige Bedøvning, hun ikke kunde ryste af sig, virkede lidt efter lidt, saa hun kun hørte Blodets Sus for sit Øre og opfattede sine Tanker som forkomne Fluer, der døende krøb over en brun Flade, fra Hjernevæg til Hjernevæg. — Gerd havde altsaa vidst, takket være Bonnie — og sejlede sit Jeg i Sænk — kæmpede ikke! Men *han!* — Hun saa Jambugtens Havbred med Sand og Sol, det store tungt rullende Hav som den Dag, og det strandede Skib. — Og han havde sagt, han var hjælpeløs gaaet paa Grund, og hun forstod ham ikke — ikke før nu. Der gik brune og grønne Pjalter forbi hendes tæt tilpressede Øjne, et Mørke der ynglede Farver og Former — og stadig hørte

hun sit Vejr gennem Næseborene — slæbende op og slæbende ned — som Lyde fra en Maskine, der for Tiden passede sig selv

Moster Susanne saa sky paa den grønne Rude som paa en Forbryder, da hun skyndte sig forbi! Hun kunde ikke komme hurtigt nok frem, Fortiden var i Hælene paa hende. Hun løb som en Tuberkuløs, der mærker et Hosteanfald, som maaske har Blodstyrtning og Død til Følge, og som Miksturen forhaabentlig kan afværge, blot den naaes i Tide. De hvide, rynkede Fingre, der lignede opblødte Osterskorper, krammede om Skuffen, og alle de smaa og store Dukkers farvede Ansigter saa op imod hende. Men hun havde aldrig før set sine Dukker ved Dag, det var, ligesom de havde mistet deres magiske Kraft!

Alt tumlede herreløst i hendes Hoved, da Fortiden naaede hende.

Moster Susanne stod ganske stille og blinkede.
Blinkede og blinkede.

I underlige Klip saa hun Ting og Skikkelser rejse sig af graablaa Vande — hun saa sin Søster i Fødselsveer og straks derpaa blotte alle Tænder i Dødkrampe — derindimellem var det, hun havde faaet begge Børnene betroet! — Efter det kom han, den lille sorte Sydlænding.

Gud Gud! Moster Susanne tog sig til Tindingerne, Fortiden skyllede over hende som et Vand, hvori hun

maatte drukne. — Den gamle Brun vilde haft ham bort igen, han „fik Kvalme af ham“, men hun stred imod, vilde han skulde blive — og han blev — blev, blev, blev — til lille Christian Fredrik, ham hun havde paa-taget sig at være Moder for, var ligesaa besudlet paa Sjæl som paa Legeme!

Moster Susanne stod og rokkede.

Hun vidste, at nu kom Forvirringen — som én Gang før!

„Tag hans Sjæl hjem, lille Gud Fader, tag hans Sjæl hjem — saa vil jeg tro, min Synd er tilgivet.

Lille Gud Fader, tag hans Sjæl, hans stakkels, lille, skamskændte Sjæl“

—

Moster Susanne kom ikke ned til Frokost. — Christian Fredrik saa, at Inger, straks hun kom ind, lagde en stor, mørkerød Rose med udspilede Blade som blodige Vinger paa Kamingesimsen under Fru Mette. Saa tog hun den Stol, Hald bød hende med et dødt Buk.

De sad tavse om Bordet. Christian Fredrik opfattede med det samme den behagelige Forandring, Inger generede ham ikke, forstyrrede ingenting for ham, hun ligesom holdt alle sine Kræfter inde om sig, intet i Stuen fik Liv fra hende, alt stod saa vissent, saa insolvent øde i det gamle Hus, som det i sig selv var. *Han* skulde ikke konversere hende op — før han uoverlagt kom til at sige:

„Du ser paa Hald, som om du aldrig havde set ham før, synes jeg.“

„Maa jeg nu ikke se paa din Ven.“

Det gav et Ryk i Christian Fredrik, saa skarpt, saa brutalt fløj Svaret ham i Ansigtet, hendes forvaagede Øjne nidstirrede ham hensynsløst, de stærke Kæbeben var fremme.

„Pardon, du er morgengnaven.“

„Jeg har Hovedpine.“

„Beklager.“

„Jeg be'r.“ — Hun tog med Servietten en Gaben fra Læberne, som om hun plukkede den, og Tavsheden kom igen. Hald sad bøjet forover, ikke en eneste Gang saa hun hans gode, blaa Øjne imod sine eller hørte hans dybe Stemme, der virkede saa rørende paa hendes Hjerte, han lignede et Hus, der var styrtet sammen og ikke gjorde Fordring paa nogensinde at blive til Hus mere.

Christian Fredrik havde Appetit som en Sejrherr — han raillerede over de andres Medtagethed, *han* havde ikke taget sig Tingene saa nær

Inger løftede sine Bryn.

„Nej, Vorherre bevares, hvor du svælgede i det lille Hjerte-Tilfælde, saasnat du ikke gad have med en eller anden at gøre“

Da de rejste sig fra Bordet, var den nye Bestyrer kommen, han ventede i Christian Fredriks Kontor i Sidefløjen. — Inger saa hen paa Hald, da Christian Fredrik var ude.

„Vidste De, der skulde komme en ny Bestyrer i Dag?“

„Jeg fik det at vide i Aftes.“

Han saa ikke paa hende, hans Stemme var ganske lav.

Stuepigen kom ind for at tage af Bordet, Inger sendte hende ud i Entreen efter hendes og Candidatens Regnfrakker — „og to Paraplyer, Ellen.“

Hun gik foran Hald gennem Fuchsiabedene. Der var som en Blodsø under de lave Buske af Blomster, Regnen havde slaet ned. De gik uden at sige noget, til de naaede Pilens grønne Krinoline, og Inger saa op.

„Jeg troede, her havde været lidt Tørvejr!“

Regnen styrtede gennem Krinolinen som gennem en Mælkesi og trommede hidsigt paa Paraplyerne. Hun saa paa Hald. Det gjorde saa sitrende ondt i hendes Hjerter at se ham saa aldeles opgivet, saa ondt at hun maatte tage sig sammen for ikke at græde.

Inde under Musiktribunen fandt de ganske tilfældigt Læ. Inger følte sine Kinder som Ild, da hun lænede sig tilbage og saa ned paa Rosen i sit Skød.

„Hald, hvad mente De med den?“

„Det hørte De jo“ — han hviskede, saa ned paa sine Fødder og hviskede igen. „Den betød Farvel.“

Hun saa paa ham fra Siden. Hans Kinder var saa hule som Klitterne ved Havet og havde faaet en Farve som lyst Ler. Mens hun sad og saa paa ham, bøjede han Hovedet forover, som om hans Hals knækkede. Med en Stemme, der var sløret af Graad, mens hendes Næseboer sitrede ængsteligt, sagde hun.

„Betød den da ikke, at De holder af mig?“

„Jo.“

Og mens Taarerne løb ned forbi de sitrende Næseboer, sagde hun blidt og ligefremt.

„Jeg holder ogsaa af Dem — jeg synes, De skal vide det, før De rejser.“

Hun følte det over i sig, hørte det paa hans Regnfrakkes Raslen, hvor han strakte sig — som i Krampe — helt ud til hans Fødder, der pressedes længere frem — som et Menneske der strækker sig i Døds kamp. Idet hun saa paa ham, saa hun ham nikke besluttet, og i det samme lagde han sin Arm om hende og sin Haand ned over begge hendes og Rosen i hendes Skød. Saa kysede han hendes Kinder, hendes vaade Øjne og hendes Mund, mens hans Arm stadig lagde sig fastere om hende. — „Elskede lille søde Inger,“ hviskede han kysende, uden at bryde sig om Mening i sine Ord: „jeg elsker dig, jeg elsker dig!“ — Saa trak han Vejret dybt, et langt Suk — Inger havde midt i Lykken ved at føle hans faste Arm og hans Kys, en beklemmende Følelse, som om en Døende drog sit sidste Suk og paa sit yderste opgav alle Hensyn.

„Lille kære Inger, jeg maa fortælle dig noget, selv om det bliver mig forfærdelig dyrt . . .“

„Saa vil jeg ikke høre det!“ afbrød hun hurtigt.

„Jamen du ved ikke . . .“

„Jo, jeg ved.“

Hun saa paa ham med smilende, lidt bedrøvede, taareblanke Øjne.

„Det er noget grimt, som vi ikke vil tale om, og nu er det jo forbi, nu du holder af *mig*, ikke?“

Han bøjede Hovedet og rystede det i det samme.

„Christian Fredrik slipper mig aldrig.“

Alene Navnet strøg det milde af hendes Væsen, hendes Tænder klappede sammen som en Fælde, og hun rejste sig.

„Jeg skal dog se, om ikke *jeg* kan skaffe dig din Frihed — men vær sød og gør dig usynlig saa længe, for jeg kan bedst, naar jeg ved dig uden for hans Rækkevidde. Og — hun lagde sin Arm om hans Hals og strøg hans vaade Haar fra Panden — „se saa ikke saa hjerteskerende dødsdømt ud.“

„Jamen Inger Inger, kan du ikke forstaa — at slippe ud — jeg har aldrig tænkt! — Og jeg tror det ikke endnu!“ brød han ud med ubehersket Fortvivlelse og slog sine Arme om hende, „du kender ham ikke: han er frygtelig, jeg vil ikke have, du gaar til ham, lad mig saa hellere selv.“

„Nej! — Jeg skal ikke have ham til at slime dig til mere og fortære dig langsomt som den Snog, han er.“

„Jamen du ryster jo, Inger!“ Han holdt hende i begge Arme tæt ind til sit Bryst.

„Ikke af Frygt, vær vis paa det.“

Regnen stænkede ind i deres Fristed, Hald vilde saa nødig slippe og endnu nødigere gaa. Han kyssede hende og fandt stadig nye Steder i hendes Ansigt, han maatte kysse først. Han nænnede ikke at sige hende det, men han vidste, Christian Fredrik var rustet til Tænderne

mod ethvert Angreb, Lykken var forbi, saasnart han havde sluppet hende — og dermed *alt* . . .

—

Inger glattede sit Haar foran Spejlet og gik ud af sit Værelse.

„Alle gode Magter staa mig bi!“

Hun gik gennem Havestuen og saa op i Fru Mettes stive, hvide Herskerindeansigt over Kaminen, og hun nikkede uvilkaarlig: „*du* gav aldrig op, selv da de kaldte dig Heks. Staa du mig ogsaa bi!“ — St. Georg Stuens Parketgulv mumlede under hendes Fødder, hun gik videre gennem blege, ubenyttede Stuer, over brede Egetræs Gulvplanker; en Træarmstol stod saa ensom, som var alene den reddet fra total Forlis, en indlagt Himmelseng — en grøn Glasrude i en Dør, derinde boede Hald, og hun blev staaende. — Et langt betyngt Aandedrag, saa maatte hun videre. Og eftersom hun gik, syntes hun, hun spaltedes i to, een der skælvende vejede, hvad der kunde ske, hvad det vilde betyde, hvis hun tabte — og hendes Liv blev som Gerds; og en anden, der gik ved Siden af og beroligede.

Den sidste Stue — hendes Gang blev langsommere, hendes Øjne søgte, rundt paa Indrevæggenes gamle Tapeter, og Ydermurens ru, ujævne Kalkpuds, der havde erstattet nedfaldent og fugtfortæret Tapet. Midt paa den hvide, nøgne Vinduespille hang en Nøgle, ensom, stor og snørklet gammeldags.

Hun kom til at føle sig saa besynderlig trykket — saa nøgen, saa stille og blindtarmsagtig laa denne Række

ubrugte Stuer, underlig afskurede, som paa Bunden af et Hav i Poplernes grønne Skær. En støvet Cigarkasse uden Laag stod i Vindueskarmen, fyldt med smaa mærkelige Ting, farvede Flasker og hovedløse Termometre Nej, hun *var* lam af Spænding, det nyttede ikke at skjule det, lam som hver Gang, hun havde staaet foran Examenslokalets Dør, hun kunde ligesaa godt gaa tilbage, der fandtes ikke en klar Tanke i hendes Hoved. — Og den anden var der med det samme — hvor rolig havde hun ikke altid været i det Øjeblik, hun saa sad ved Bordet! — „Men sæt, jeg skal pakke min Kuffert i Aften og vi aldrig skal se hinanden mere — Du kender da ellers godt Fremgangsmaaden med Christian Fredrik“, sagde den anden, „tilfør ham „Lidenskabens Sprængstof“, som Gerd skrev“

Hun tog den store Nøgle, slog et Gobelin til Side og aabnede Døren til en aldrig mere benyttet Trappegang i Hjørnet mellem Hovedbygningen og Sidefløjen, en smal, blegskuret Egetræs Trappe fra Gaardens allerældste Tid førte ned til tomme Domestikrum i Kældertagen.

Christian Fredrik stod foran sit store Bord midt i Stuen og prøvede en ny Lup. Der laa Merskumspiber, Kikkerter, Dolke med forsiret Skaft og Skede, Cigarfutteraler, Fænghættetænger, Blinkere der var udvendig forgyldte og forsølvede indvendig, Kompasser og Ride-spører, røde af Rust og endnu bundne sammen med Staaltraad, som da de kom fra Isenkræmmeren. Christian

Fredrik kunde ikke leve, uden at den Slags Skrammel hobede sig op foran ham paa et stort Bord.

Inger gik lige derhen, saa kun Bordet var imellem dem.

„Christian Fredrik, vil du give mig din Ven?“

„Hvad mener du?“

„Jeg mener naturligvis Hald, jeg ved ikke af, du har nogen anden.“

Han rystede paa Hovedet.

„Det er beklageligt, Inger, at dit Valg skulde falde paa ham, for ham kan du ikke faa. Og jeg vil for *din* Skyld foreslaa, at vi lader enhver Diskussion om dette Emne falde. Det er for mig ubehageligt, og for dig kan det kun blive pinligt.“

Hun søgte efter hans Øjne.

„Har du ikke længe set, Christian Fredrik, at jeg var indtaget i din Ven? Var det da ikke din broderlige Pligt at faa ham til at rejse, naar du vidste, at han i Forvejen var *bunden* til,“ — hun saa stift, altidende ind i hans Øjne og lagde skarp Betoning paa Ordet „*dig!*“

„Hvadbehager!“

Christian Fredrik skød op, han løftede Hagen — over Bordet saa de lige i hinandens Øjne.

„Jasaa.“

Hun nikkede kort.

Christian Fredrik lagde Luppen, hans tynde Bryst svulmede, idet han fyldte sig med Vejr gennem Næsen, Læberne sluttede tæt sammen. Hun saa, hvor hans Blik

kom frem fra det dagligdags indifferente og foldedes ud som en fiendtlig Fane, et ærligt, hadefuldt og vagtsomt Blik — og hun fik en pludselig, ængstende Følelse af at staa overfor en Drage, der med Ild og Gift vilde forsvare sin Skat, hendes Læber blev tørre, saa hun maatte væde dem, før hun kunde tale igen.

„Jeg forstaar saa godt, det er dig ubehageligt — for hvis du har nogen Samvittighed kan den absolut kun fortælle dig, at du har været *lumpen!* Du købte hans Person og Vilje i en Periode, hvor han var nede“. — Hun trak Vejret dybt, saa sagde hun hensynsløs: „Du *forførte* ham — men kender jeg dig rigtigt — *ikke* før der intet Tilbagetog stod ham aabent mere.“

Christian Fredrik tav. Udenfor i Haven fløjtede Mads Padde i lange, høje Kanariefuglefløjt, blev ved og blev ved. Det generede ham. Men han kunde ikke afse Tid til at gaa hen og forbyde det. En sildefødt Stankelben dansede paa Ruden. Endnu havde han ikke faaet sine Stridskræfter samlet sammen, hun var faldet saa hovedkuls ind. Og noget distraherede det ham at se og føle, hvor hun igen var sig selv, alle Ting i Stuen lige til de gamle Vaaben paa Væggene saa syntes de at logre levendegjorte for hende. Men han var rolig, forsaavidt han vidste han kunde forsvare sit Liv — ud fra den Grundlov, han forlængst havde givet sig selv. Det var altsaa, uden at han havde vidst det, med denne Time for Øje, at han havde oparbejdet sit Bevismateriale — Aar igennem — det hele laa færdigt til Brug, saasnart han fik Spillet drejet derhen, hvor han vilde have det.

„Kære Inger,“ sagde han besindigt

Hun afbrød — og han løftede høflig lyttende sine Bryn. Om hun skød alt sit Krudt af straks, blev det virkelig værst for hende. Den muntre Stankelben sprang derhenne, de langeddede Ben rørte Glasset saa let, som en Klavervirtuos Fingre springer over Tangenter.

„Du slog Benene bort under ham, du suggestionerede ham til at tro, at han var den fødte Dumpekandidat sit Liv igennem, han maatte være glad til, at du bød ham et Fristed under dine Vinger. Havde der været noget ved dig, havde du sendt ham her til Smeltrup og ladet ham gaa ind til et Arbejde, der laa for ham, og hvorved han virkelig kunde blive til noget. I det Sted op-søgte du ham Gang paa Gang, naar det var lykkedes ham at flygte fra dig, slæbte ham ud i Forhold, der var hans Natur fremmede, du gjorde ham fed og doven og hysterisk, du borede ham aandeligt i Sænk“ . . .

„Du tager ganske fejl, Inger“ — hun hørte paa hans Stemme, at han nu lagde sig ind i Spillet. Men hendes Hjertebanken var forbi, hun havde forløst sin Spænding ved at tale ud.

„Du tager *ganske* fejl! Og *vil* du endelig — naaja — men da maa jeg først forklare dig Ting, du ikke kender til. Du ved, der er en Skillelinje mellem kriminelt og ikke kriminelt! *Jeg* har aldrig forbrudt mig, Loven til-lader, som du ved“

„Det burde den ikke,“ sagde hun rask.

„Den gør det. Vi regner med de Faktorer, vi har for

Haanden. Loven forbyder altsaa ikke Ægteskab mellem Mænd, og Halds og mit Forhold er et Ægteskab, og som saadan maa du respektere det.“ Han talte sagligt, nu havde han Spillet, hvor han vilde have det, og der blev Tid til at tænde en Cigaret. Saa fortsatte han.

„Hvad Loven ikke forbyder, er tilladt. Den rent juridiske Gyldighed kan ikke omdisputeres“

Han saa, hvor hun vogtede paa hans Mund, og selv om han var nok saa sikker og til Overflod havde sin store og knusende Trumf i Baghaanden, saa følte han mest Lyst til at være færdig — have hende ude og besejret og væk — de haarde Kæbeben var ham altid imod.

„Juridisk — lad gaa,“ nikkede hun. „Men *moralsk*? Hvad vil Verden blive til, hvis alle Mennesker gør saadan.“

„Det er ikke en Maalestok, kære Inger, for alle Mennesker gør ikke saadan. Reglen for et Ægteskab er en Mand og en Kvinde, men ingen Regel uden Undtagelse“ — Han talte overlegent, men ikke uvenligt, hun var jo flink og gik troskyldig lige ind i hans Bevisførelse, om lidt kunde han sende hende ud, og Stankelbenen derovre dansede en yndefuld vild Troika, svang sig i fjerlette Hop henad Glasset, en Anna Pawlova kunde ikke gøre det bedre, de flortynde Vinger bevægedes saa hurtigt, at de saa ud som smaa, kogende Taager.

„Du kan sige — og det var vel ogsaa Meningens med dit „*moralsk*“ — at et saadant Ægteskab beriger ikke Slægten med Kød og Blod. *Men*, det er jo ikke Børnene,

der gør et Ægteskab til et Ægteskab, vel? Der er saa mange barnløse Ægteskaber, og de har tilfulde Samfundets Sanktion — og mere end det, de fineste Ægteskaber findes mellem de barnløse, de mest æstetiske, de alene paa Personlighederne baserede. Og jeg kan forsikre dig, kære Inger, at et Ægteskab mellem Mænd staar ikke tilbage for dem — langt mindre for de saakaldt naturlige, hvor Ægtefæller ofte hader og bedrager hinanden.“

Hun saa paa ham med sit aabne Blik.

„Ja, der kan jeg ikke modbevise dig, for jeg har aldrig været pervers.“

Han glippede hurtigt. Ordet mishagede ham, fordi det svækkede den velberegnedes Virkning af, hvad han havde sagt; han skyndte sig videre.

„Rent etisk vil du vist indrømme, at et Ægteskab som jo er et gensidigt Løfteforhold stiller lige store Krav, hvad enten det indgaaes mellem samme eller forskellige Køns mennesker, det kræver, at man holder sit Ord, er tro og god mod den, man elsker. Hvorvidt jeg har været det er en Skønssag. Du siger, jeg har boret ham aandelig i Sænk, jeg siger, jeg har beriget ham med alt, hvad denne Verden kan byde. Ingen af os tror paa noget Liv efter Døden, saa meget mindre vil vi lade vor tilfældige legemlige Bygning bestemme, hvem vi skal elske. Har vi kun dette ene Liv, vil vi leve det, som det tilfredsstillende os.“

„Tilfredsstillende er et stærkt Ord, Christian Fredrik, naar du ser Hald, som han ser ud nu.“

„Han var lykkelig indtil du kom og brød ind i vort Liv!“

„Det er ikke sandt — han flygtede fra dig to Gange! Og jeg er bange, du kommer til at slippe ham den tredie, for han er flygtet til *mig*! Og én Ting vil du være saa venlig at erindre, jeg brød ikke ind i jeres Liv, du førte ham ind i mit — hvorfor tog du ham med herhjem?“

„Det er ogsaa den eneste Fejl, jeg er mig bevidst,“ sagde Christian Fredrik, han var uvilkaarlig bleven lidt heftig. — „Jeg haaber, du deri vil se, hvad han betyder for mig, jeg kunde ikke undvære ham saa længe.“

„Men du betænkte dig dog altsaa!“ — Hun strakte sit Ansigt frem, som fik hun bedre Plads. — „Saa var du altsaa ikke blind for den Mulighed, at han igen kunde flygte tilbage til sin Natur — hvis du slap ham, blot saa længe, du rejste hjem!“

„Kære Inger . . .“

„Lad vær' at sige Inger til hvert andet Ord, du ønsker jo kun, jeg laa i min Grav. Og nu har du talt om Etik og Æstetik og Jura og Gud ved hvad, og jeg vil skænke dig det *hele*! Han er ulykkelig, fordi han lever unaturligt, han lever udenfor sig selv, og du skal give ham fri.“

„Nej; det er kun en Overgang.“ — Christian Fredrik kunde ikke holde den Fløjten ud længere, han gik hen til Vinduet og raabte højt ud: „Mads Padde, jeg vil ikke have den Fløjten! Fordi De er et Bondeøj, der har Ner-ver af Oksehud, har vi andre det ikke. „Han smældede

Vinduet i igen og saa hen paa Inger, hendes Øjne ventede ham med nøjagtig samme Styrke, som da hun kom. Hun var altsaa til Sinds at drive Sagen til det yderste, og Gud hjælpe hende, hun skulde faa sin Vilje.

Han sagde sammenbidt, lidt hurtigt aandende.

„Saa vidt jeg ved, plejer *du* ikke at plædere for Skilsmisser. Det forekommer mig, jeg har hørt dig sige, Ægtefæller skal holde sammen, til Krisen er forbi, fordi et Løfte skal respekteres.“

„Ja — for i de fleste Tilfælde er det en pjanket Mangel paa Vilje, der har skabt Krisen. Men hvor et Menneske er ved at blive gal af Lede for sin Ægtefælle . . .“

„Inger!“

Aarerne i hans Pande løftede sig, tre tykke, ujævne, blaalige Aarer, der straaledede ned mod Næsen.

„Jeg mente ikke *dig*!“ sagde hun spydigt beroligende, med den Langsomhed, han forgæves havde anvendt for at faa *hende* hidsig. „For jeg *vil* ikke, og du faar mig ikke til det, Christian Fredrik, ikke for nogen Pris anerkender jeg Ægteskab mellem ham og dig. Du har besudlet ham, til han var ligeglad med sit Liv, du har ved lumpne Midler gjort ham til en anden, end den han virkelig er — en anden som du havde Brug for, det er det hele. Ingen skal faa os Kvinder til at anerkende den Slags „Ægteskabers“ Berettigelse; for vi ved, at for hver Mand, der gaar den Vej, græder der en Kvinde!“

Dit Herredømme over ham er forbi, Christian Fredrik, endelig, der *er* ikke mere mellem jer“

„Ikke det!“ — det flammede ondartet triumferende op i hans Øjne.

„Nej! Det, du forsvarede som juridisk uangribeligt bryder jeg mig ikke om, for Juraen er lavet af Mennesker og kan naarsomhelst laves om. Det *jeg* forsvarede, er Naturen, og den kan aldrig laves om, dens Ret er evig og uomstødelig. Til den er Hald søgt tilbage . . .“

„Det har du ikke bevist mig!“

„Spørg Hald om han elsker mig, saa vil du faa at vide, at det er bevist. Du behøver forresten ikke at spørge, for det har du selv set for længe siden.“

Ordene faldt hurtigt over hinanden, Christian Fredriks Hænder krummede sig som Abehænder, saa Neglene stak inde i Haanden. Han var besat af en fra sin Ungdom genopstaaet Trang til at slaa hende, slaa, til hun tav. I hans glippende Vipper sitrede Lyset fra Vinduet, derhenne sad den store Stankelben, den havde vugget og sprunget og fjedret sig træt og sad stille med de lange Knækparasolben strakt ud, og Vingerne foldede sammen paa Ryggen. Han vidste ikke selv, at han gik frem og tilbage og foran Vinduet gjorde Holdt, mens han med Pegefingren klemte den itu mod Glasset.

Inger stod stadig foran Bordet, hendes Holdning irriterede ham over al Maade, han længtes efter sin Trumf som efter en Granat, der skulde splintre hende.

„Prøv at staa stille Christian Fredrik og sig mig *ganske* besindigt, hvordan du vil forhindre, at Hald og jeg gifter os?“

„Jeg skal sige dig det, kære Inger! . . .“

Ja, hun havde faaet ham til at staa stille — med uhyggelig Ro og Langsomhed tog han ind under sin okkergule, med smaa Roser broderede Vest. Han saa paa hende samtidig — og hun kendte hans Øjne fra Barndommen, som de saa ud, naar hun skrigende flygtede op paa Mønningerne og gik der og trallede ham gal. Men her var ikke Tale om Flugt, hun maatte blive og tage, hvad der vilde komme! Det vilde blive det sidste imellem dem, hun følte det paa sit Hjerteslag, der igen var steget hende helt op i Halsen. Han vilde gøre hende det ondeste, han kunde — det fløj igennem hende, mens han skraslede et stort, trefoldet Papir ud af en gul Konvolut, at det Sødskendeforhold, der hele Livet havde gaaet paa Stylder, nu ramlede ned. I ubeherskelig Angstfølelse gjorde hendes Tanke en Rundtur til alt det, hun havde bedt om Hjælp — sidst til „Fru Mette“ over Kaminen, det stive Ansigt, der aldrig gav op.

Og hvis saa alligevel — hvis alt *var* tabt — paa Forhaand. Havde Hald sørgelig Ret, da han sagde, han ikke kunde hjælpes — lynsnart, et Nu kun, saa hun Havet ved Jammerbugten — sørgelige Ting, der var sket og ikke lod sig forandre! Christian Fredrik saa ud, som om han gav hende hendes egen Dødsdom, med pretensjøs Omhu, som om ogsaa han vidste, at det ikke var denne Time alene, men alle Aarene, han i sit Hjerte havde hadet hendes Natur, han nu hævnede.

Hendes Arm rystede lidt, da hun rakte den ud og

modtog Papiret — og hurtig løb hendes Blik ned over store, lovformelige Bogstaver, en fuldkommen Ægteskabskontrakt, affattet i Berlin med to tyske Navne til Vitterlighed. Men lige til Slut løftede hun sine Bryn og læste langsommere, den sidste Passus: „Den som forraader dette vort private Forhold til nogen, er forpligtet til at gøre Ende paa sit Liv, før Dagen er til Ende.“

Hun saa op — lige ind i Christian Fredriks glødende Triumfator Øjne, hektiske Øjne der ventede paa hendes, mættede med diabolisk Beslutsomhed.

„Jeg vidste ikke, den Slags eksisterede,“ sagde hun og sitrede lidt, vaklede mellem en pludselig Trang til at græde og til at rive Papiret over — hun gjorde det sidste og sagde samtidig.

„Du kan ikke forlange, jeg skal holde et saa væmmeligt Aktstykke i min Haand uden at rive det itu.“

Han lo — uroligt — lo med alt, lige til Fingrene.

„Det har intet at sige, det er en Æreskontrakt. Hald har forraadt vort Forhold til dig og faar at tage Følgerne.“ — Han bøjede sig frem, dødsensalvorlig. „Jeg *fordrer*, han gør det! Og jeg ved, han vil og maa gøre det. — Du har ønsket det saadan, kære Inger, jeg ved ikke, om du *nu* ønsker at rejse, eller om du vil overvære sidste Akt af det Drama, du selv har fremkaldt — takket være din „Kærlighed“! Jeg har ingen Medlidenhed med dig, havde du ladet os i Fred, havde han ikke nu været æresforpligtet til at dø. Jeg vil ingen Glæde have af ham mere, du ikke heller, hans Saga er ude, og hvad dit og mit Liv vil blive efter det . . .“

„Hold dig til dit eget!“ raabte hun højt og skarpt, „du har ikke før bekymret dig om mit!“ Hun slog med Bagen af Haanden ned paa Papiret: „Vil du have dit modbydelige Aktstykke respekteret, bliver det værst for dig selv. Hald har ingenting sagt mig, hverken om jeres Forhold eller det Papir der, ingenting Christian Fredrik!“

„Ha—ha — har Hald ikke!?“ Han stammede.

„Nej.“

„Hvem da?“

„Det har Moster Susanne. Hun har kendt din „Svag-hed“ fra du var Dreng. Hun var forlovet med Jean Bressot, det er først gaaet op for mig nu, den Stymper, der forlovede sig med hende for at faa en Forbunds-fælle, saa han kunde blive. Men det er *dig*, der har for-raadt, for *du* har indrømmet — og til Overflod vist mig *det!*“

Christian Fredrik havde snappet Papiret, han var for-færdende mager og bleg, hans Tonefald var en Blanding af Raseri og Haan, da han sagde:

„Tror du *Hald* har *Mod* til at kræve af mig . . .?“

„Nej, det tror jeg ikke; for det er Hald meget for godhjertet til, saa du skal slet ikke være bange. Og saa tror jeg, vi er færdige, Christian Fredrik, har du ellers noget . . .?“

„Jeg er *dog* æresforpligtet til . . .“ han saa til Siden og talte sammenbidt til sig selv.

„Aa Snak, Christian Fredrik, tag dog ikke det Papir saa højtideligt, tag det for hvad det er, en Afart af

Barnagtighed, lad os hellere være voksne og fornuftige og ordne os praktisk. Hald holder af Smeltrup, af Livet her, og jeg tror, det er gavnligt for ham. Du bryder dig jo ikke om at være her, og min Arv kan Gaarden ikke“

Han drejede Hovedet til Siden, som skruede han det i pinagtig Nervekrampe en halv Gang rundt.

„At du *kan*, Inger — nu!“

Han snurrede rundt paa sin Hæl, gik over Gulvet og kom tilbage igen.

„Inger — jeg vil give dig min Part af Smeltrup for . . .!“

„For Hald“ — hun rystede paa Hovedet — „han kan ikke *købes* mere, for jeg vil have ham til Mand.“ — Den dobbelte Betydning af hendes Ord gik først op for hende, da hun saa Christian Fredriks Øjne spille af en Pine, der en eneste Gang gjorde hende ondt for ham. Hendes Stemme var meget mildere, da hun forsigtigt, uvilkaarlig varsomt, sagde:

„Det med Gaarden kan vi jo ogsaa afgøre siden, hvis du vil have Tid at betænke dig. Jeg vilde ellers blot foreslaa, at Hald og jeg overtog den og betalte dig aarligt — eller straks, om du hellere vil?“

Han tav — der blev saa stille som efter et stort Skrig. Mads Padde fløjtede ikke mere, Stankelbenen sad død paa Ruden — midt i Stilheden hørtes en enlig Regndraabes Smæk paa Vinduet.

Inger ønskede sig ude, der *var* jo ikke mere at tale om, og alligevel var det sært at gaa uden et Ord. Hen-

des Hjerne arbejdede allerede med andre Ting — Halds Glæde — hun saa i sin Tanke, hvordan han og hun vilde lave Smeltrup om fra Ende til anden, ingen døde Stuer, alt skulde blive varmt og levende og ydedygtigt — det krøb hende i Fingrene — og inden hun vidste af det, var hun ude — det sidste, hun saa, var Christian Fredrik foran det store Bord, hans lyse, lyse Øjne fulgte hende ud, saa udbulede og klare, at de mindede om Sæbebobler, der staar spændte, færdige til at briste . . .

I sin store graa Ulster gik hun til og fra Havestuedøren og saa ud. Hvor blev Hald af? Hun ventede i sygelig Spænding paa ham for at fortælle, hvordan det var gaaet, hvert Minut, som nu gik, var en Kval, han ikke behøvede — med mindre han havde gjort Ende paa al Kval.

„Aanej,“ tænkte hun, „det maa han ikke, han maa være Mand nok til at høre Udfaldet, hvad enten det er for eller imod.“

Det mørknede tidligt, Regnen og Stormen bedes derude, tilsidst maatte Regnen give sig, og Stormen tog i Kronerne som i Sejl, det saa ud, som om hele Haven skulde gaa under. Den gamle Gaard knirkede i alle Fuger som en Færge, og Stormens monotone Pres mod dens Mure lød som en tungt snorkende Skrue, der

strævede bedøvet under dens Grund og pumpede Kulde ud af alle Vægge. Inger forlangte tilsidst fyret op i Aurorastuen, hun kunde ikke holde det ud.

Da hun saa Ridehesten komme frem i Gaarden og Christian Fredrik ride ud, fik hun en Angst til, store Gud, hvis de to mødtes! . . .

Eftersom Mørket kom, steg hendes Spænding, hun gik og rokkede og talte halvhøjt med sig selv. „Sker der nu noget, saa kan jeg ikke mere, saa ved jeg ikke, hvad jeg gør . . .“

Da hun en Gang havde vendt sig fra Havedøren, opfangede hun en Raslen gennem Stormens og Træernes Kogen, hun vendte sig rask — jo, det var en Regnfrakke; der kom han frem under Kastanjen. Idet han stod overfor hende paa Stentrappen saa hun, hvor overoprevet han var, han saa ud, som om han havde grædt, Øjenrandene var saa røde i det lerfarvede Ansigt — og hendes egen Nervøsitet lagde sig straks, ganske stille.

„En fri Mand i et frit Land,“ spøjte hun, „kom ind i Aurorastuen, der er Varme.“

Hun gik foran ham.

„Hvordan saa, Inger?“ Han tog efter Vejret i to Gange, som gik det i Stykker undervejs.

Hun kyssede ham.

„Inger, Inger, er det sandt?!“

Hun nikkede, løste sin Kappe og lod ham tage den fra Skuldrene — og i det samme slap han den og lod den falde, slog i fuldstændig ubehersket Voldsomhed

sine Arme om hende, borede sit Ansigt ind mod hendes Hals, aandende i langsom, beruset Forglemmelse.

„Det samme som den Dag!

Det samme!“ — — —

De blev siddende i Aurorastuen til langt ud paa Aftenen. Der var endnu en besynderlig Sitren imellem dem, som naar nogen har været i Dødsfare, og det tager Tid, inden alle Nerver falder i Ro igen. Hver Gang Inger vilde sige Godnat, holdt Hald hende tilbage, han lagde hendes Hoved godt til Rette mod sit Bryst og sagde, at hun gerne maatte sove, hun kunde have Grund til at være træt — men bare ikke gaa! Og han kom frem med det, han saa ofte havde tænkt paa, han syntes ikke, hun og Christian Fredrik kunde være Sødskende.

„Det er vi nu alligevel,“ sagde hun, lidt sløvt og blødt nede fra sin lune og magelige Plads paa hans Bryst. „Men Fader kunde egentlig ikke lide Christian Fredrik, og det havde han ikke rigtig Lov til, det sagde han selv. Han sad i sine sidste Aar, hvor han var bleven tam af Smerter og filosoferede om sine „Sjæle“. Han havde ikke været god imod Moder, og det græmmede han sig over, saa jeg tror, han fik sin Kræft af det. Men han havde altid været to — følt to forskellige Sjæle i sig . . .“

„Det gør vist de fleste,“ sagde Hald og saa drømmende ud over Stuen.

„Jamen hos Fader laa de evig i Strid — og da vi blev født, saa han, at hvert Væsen var udskilt og gik

igen i hver af os. Det i ham, der havde gjort, at han ikke var god mod Moder, hans Stivsind, saa han i Christian Fredrik . . .“

Hald sad en Tid og tænkte — saa opdagede han, at Inger ganske stille var faldet i Søvn. Han blev siddende ubevægelig med Haanden paa hendes Kind og bøjet over hende, saa hans Læber kunde hvile mod hendes Tinding. I lange, forsigtige Aandedrag sugede han Varmen fra hendes Haar og hendes Hud til sig, og hans Kys blev ømmere. Kun da der ude i Gaarden lød Hovslag, løftede han Hovedet og lyttede —

Han vidste, Christian Fredrik havde ikke sagt Pas endnu — som i uvilkaarligt Forsvar bøjede han Hovedet og kyssede Ingers Mund.

Hun vaagnede i det samme og missede op til ham uden at flytte sig — smilede — „jeg drømte, jeg havde en Cigaret tændt, men tog fejl og satte Ilden til Læberne og brændte mig.“ — Saa lukkede hun Øjnene igen.

Det var ikke Godsejeren, der var kommen hjem.

Christian Fredrik red som Kong Valdemars vilde Jagt — han var redet saa langt, at han kunde se Lysene i Byen, saa vendte han om, der var ingen Ret for ham der. Han piskede Hesten op til den Fart, der stod til

hans Tanker — som ikke engang var Tanker, kun jagende
Kaos som Himlen over ham.

Han kunde ikke udskille det fremmede Element, der
sad inde i ham og brændte som en Lunte, Nederlaget!

Det krøb sig frem — tirrende — nærmere og nærmere.

Et Nederlag, der var hans hele Liv.

Det, han havde bygget saa omhyggeligt op, kunde
forsvares juridisk, æsthetisk og moralsk — kun ikke
praktisk, det var den Satans lille Mistelten, han havde
glemt.

Den berøvede ham Balder.

Christian Fredrik red som om Fanden sad i hver
Hestehov og hamrede fire glødende Nagler ind lige til
Benet.

Hans Liv, hans Liv!

Det faldt, det han havde bygget op paa Intelligens,
paa pervers Literatur, paa spidsfindig Fortolkning, stab-
let op til en Sjælens Noblesse, der laa ovenover Na-
turen.

Og Naturen kom — traadte det ned med sin store
Gudefod — „jeg er Livet, ingenting ligger over mig!“

Han hørte Hestens anstrengte Snøften i den sene Aften, gennem Stormens Aande, der lød saa jaget, som stred den over Evne for at naa et Maal ved Verdens Ende.

„Strid! Strid!“ skreg Christian Fredrik, „naar du er naaet saa vidt, kan du begynde forfra.“

Han red forbi en gammel Gaard ved Vejens Side, en Gaard der sov, og han tjærede Hesten ned over Bugen med sin smidige Pisk, saa den skreg; andre sov, i hans Øjne vilde der ikke komme Blund i hundrede Aar. — I dundrende Galop, som vilde han ride fra Stormen, der red til Verdens Ende, naaede han ned til Vejlen. Hesten rejste sig paa Bagbenene, den traadte med Hovene i den bløde Bund og løftede dem igen med en slabrende Lyd, den prustede af Angst og Piskens sviddende Ild og fægtede med Forbenene for at holde sig det blanke Vand fra Livet — og i et Afsindighedens Fald styrtede den sig ud, fandt Bund under Vejens lave Vande og gik paa i Galop — strakt — som een lang, skælvende, kulsort Muskel. Dens Hoved med den flagrende Manke var løftet, med en Slaves afmægtige Forfærdelse, mod Luften. Bøjet frem over dens Hals sad Christian Fredrik, med Piskens strakt i den krummede Arm og Hovedet bukket, som vilde han stanges med Himlen. Vandets Sprøjt og den larmende Plasken kunde ikke døve den koleriske Buldnen i ham selv, han saa Kæruldens Hvidning flamme rundt om, hvor Vejle's Bund løftede sig over Vandene.

„Bind en Brudekrans til hende!“ skreg Christian

Fredrik og stødte Hesten med Milen, saa den stejlede.
„Bind en Brudekrans til hende, der tog Batseba fra mig!“

Jeg tog ham op paa et højt Bjerg, og jeg viste ham
al Verdens Herlighed, jeg gav ham det altsammen, hvis
han vilde tilhøre mig!

„Og han gik tilbage til Jorden, den Bonde!“ hylede
Christian Fredrik, mens Hesten gryntende, under Piske-
regns Ild tog Brinken i Galop.

„Til den blonde Amour!“

Stormen jog over Brinkens Isse, som en Dødninge-
haand der i Farten strøg den gennem Haaret.

„Lad mig stedes for dit Ansigt, Herre!“ hvinede
Christian Fredrik opad. „Lad mig informere din Gude-
sjæl! Søgte jeg mine Glæder i Bordellerne i Berlin,
hvor de unge Mænd byder sig til — med Silkesærk
og Kvindehvin — hvor Oldinge køber Drengel? For-
lod jeg ikke Verdens Medusa, med Synder saa mang-
foldige som Haaret paa hendes Hoved, for at holde mig

til Een, som skrevet staar — en Jomfru, som ingen Brand endnu havde svedet. Lys min Kærlighed i Band, kald den den sorte Amour, den har Livets Ret, saa længe den kan forsvares!“

Han rakte Pisken op, som vilde han bore en Sonde ind i Himlen.

„Højædle Skaber, din Natur giver jeg Fanden!“

Haver, der sukkede langt, fløj ham forbi, Vindmotorer der knirkede. — Og over den sorte, vaade Himmel drev Skyer som vældige, halvtømte Kapsler, der ventede paa en Pavse i Stormen for at aabne deres Munde og fordele Floder efter bedste Beskub.

Christian Fredrik løftede sit Ansigt og hulkede.

„Den der ikke kan forsvare sit Liv, hører Helvede til!“

Han rokkede i Sadlen.

Og strakte igen Ansigtet op i en lang, uartekuleret Skrigen.

Christian Fredrik red. — Af Helvedes Port var Satan redet ud efter hans Sjæl, de lagde Verdner bag sig i Firspring.

Der stod Skum paa Hestens Flanker, da han susede op gennem den bløde Asketræs Allé med duvende vild Kørvel langt ind mellem Stammerne. Op mod den smalle Privatlaage i Kirkegaardsmuren drev han det mishandlede Dyr, der hverken vidste ud eller ind mere — den prustede og hommede sig, Christian Fredrik blødte fra Næsen af Raseri og tvang den over uden Tilløb. Under en Pude af Efeu, en sirlig tilpasset Oval laa en ensom Grav.

Foran den holdt Christian Fredrik sin Hest an.

„Jean!

Vaagn op!

Satan er her efter min Sjæl, du var min Lærer og Vejleder og skal staa til Regnskab. Hører du, Jean! Staa op. Tror du, du skal ligge med Fred i din Grav og lade mig gaa i Satans Aag og pløje Tidslerne i Helvede. Du var Fader til alle mine Beviser, som hun gav Døden!

Staa op Jean, du skal i Helvede, den yderste Dag er kommen!“

Christian Fredrik bøjede sig, men kunde ikke naa. Saa gled han ned ad Hesten og begyndte at piske paa Graven. Han piskede og piskede, til Ovalen saa oprodet ud, og Efeuens flaaede Ranker lignede Reb, der i et urede Aarenet laa over den nøgne Jord — indtil det svimlede for ham, han lænede sig ind mod det skumdrivende Dyr og vidste ikke af noget.

—

Bidslets Klirren vækkede ham.

Han saa de blege Kors rundt om og hørte Stormens Kogen i Asketræerne udenfor.

Med sin Haand strøg han det kolde Skum bort fra sin Mund, den kortvarige Lindring var allerede forbi, hans afmægtige Vilje søgte, dump og uvan, henimod det, der havde trodset ham, som endnu trodsede ham, han maatte sprænge, knuse det, stene det ned — eller dø!

Hele det afmægtige Helvede, der rasede i hans Indre samlede sig om een Tanke, den eneste Befrielse — *kvæle* hende — saa der aldrig skulde komme en Tone gennem hendes Strube mere!

Han slap med ét Hesten, sendte Graven et sidste Spark og gik ud. Det uvane sad som et Pumpeværk i hans Hjerter, hvert Slag pumpede ham ondere og ondere. Han følte sig selv som et glødende Onde, der skød gennem Stormen og naaede ned i de lange Laders Læ. Inde i sin Stue gik han tværs over Gulvet og stillede sig ved Vinduet, blev staaende dér og bevogtede som saa tit før Hovedbygningens sidste Rude, derinde hvor Inger sov.

Christian Fredrik saa for sig hendes Ansigt, som det om Dagen havde set ud, da de gjorde op, et Naturens Mesterværk af Skønhed, Kraft og Ro. Og han huskede det Ansigt tilbage gennem hele sit Liv, og altid havde det Téten, gik ind og ud i hans Tilværelse med en Sikkerhed, han ikke kunde slaa i Stykker. Det dukkede op for ham der, hvor hun sad i Sofaen, den første Dag

de kom hjem — og han huskede Halds undrende Blik med den ubevidste Glæde, fordi hun som sad der i det grønne Lys fra Haven, med sin røde Mund og med de stærke Kæbeben skjult under sin Ungdom, hun var en Allieret, en stærk Støtte for det i ham, der vilde vaagne og leve naturligt —

„Jeg var dum!“ hviskede Christian Fredrik, „dum dum!“

Efterhaanden naaede det hans Bevidsthed, at en lang Lystunge faldt ud i Haven. Lyset kom fra Aurorastuen, og med det samme vidste han, at derinde var de.

Derinde sad de — *sammen* — og han kunde ikke vriste dem fra hinanden. Hun havde bevist sin Ret, ikke med Ord eller Kontraktkneb, ikke med Jura eller forvreden Etik, men med sig selv, havde hævet sig over al spidsfindig Retsfilosofi og *taget* i Kraft af sit Køns Ret over en Livsfjende.

Han vidste pludselig, at han ikke vilde dræbe hende — for det var ikke nok. Det vilde ingenting hjælpe, Verden var fuld af Ingere, han kunde dog ikke overkomme at dræbe dem alle, hele Naturen som stod ham imod. Han virrede med Hovedet, hans Afmagt var som en Spændetroje alle Kræfter rasende sled i og ikke kunde frigøre sig for. Han kunde ikke faa det, som han vilde, kunde ikke, Modstanden vilde ikke give sig, han følte noget inde i sig, noget som en strakt Strube, der gurglede Brøl ud i den blaa Luft . . .

Med eet blev Christian Fredrik besat af Travlhed. Det tog ham kun faa Minutter at komme i Seng og hælde nogle Draaber op i en Ske — saa strakte han sig og lukkede Øjnene, lukkede dem fast i, tilfreds som En der har salveret sig ved betimelig Flugt. Døsende hen saa han Byer skifte, Berlin i Morgentaage, Paris fra Sacre ceur, Rom og Tunis — og Midnatssolen over Nordishavet, en gylden Kugle, der ekvilibrerede paa Bølgenes Nakke, han saa Lande og Mennesker og Gader, Gerd Skou som et Komma paa Avenue de l'Opéra, han saa Finlands Aftenrøde sprudet ud over Søer og Himmel, Dødens Torve i Pompeji, et eneste Vindue i Edinburgh Castle . . . det svandt altsammen for en stor, tung Klokke, der langsomt sank det sidste Stykke ned, lukkede Verden ude —

Og skænkede ham det dybeste, dulmende Mørke.

E^N almindelig Døds-Annonce meldte, at Godsejer Christian Fredrik Brun til Smeltrup var død af et Hjerteslag. Han var død fredelig og let i sin Seng, formodentlig allerede før Midnat . . .

Formiddagen efter Dødsfaldet kom Moster Susanne ned, og Inger saa med det samme, at Anfaldet var der, Moster Susanne gik urolig søgende om.

„Hvor er Drengen?“

„Hvem mener Moster?“

„Drengen — Christian Fredrik?!“

„Han er jo død, Moster Susan, han ligger jo nede i sit Sovekammer.“

„Jo, *det* ved jeg jo nok,“ sagde Moster Susanne vranten og urolig. „Men hvor er *Drengen*?“

Inger saa uvis paa hende — saa sagde hun stille.

„Han er ogsaa død, Moster Susan.“

„Gud have Tak da!“ Hun foldede sine Hænder og saa med dybe Øjne ind i en Verden, der var hendes alene. — Anfaldet lod til at være taget i Opløbet, det blev ikke til noget videre. Med moderlig Omhu valgte hun de Puder, der skulde i Kisten, og de Sokker, Christian Fredrik skulde have paa for ikke at fryse sine

Fødder. Hun laa meget paa Knæ foran den Døde og bad for „Drengens stakkels lille Sjæl“

Inger havde lagt sine Arme om Hald, han gik og saa saa betænkelig ud.

„Du gaar da ikke og har Samvittighedsnag?“

„Nej, Inger, det har jeg ikke,“ sagde han blidt, „for Christian Fredrik vidste godt, at jeg aldrig vilde gøre noget Krav gældende, det“ — han vilde ikke sige Kontrakt, men nøjedes med at sige „Papir bandt *mig* mere, end det bandt ham.“

„Hvad er der da?“

Han tog hende tæt ind til sig, med begge Arme rundt om hendes Skuldre.

„Stoler du paa mig, Inger?“

„Ja, aldeles! Ellers var min Lykke ingenting værd.“ Hun klappede hans Kinder og saa længe ind i hans Øjne. — „For jeg ved, du er *hell*! Der er den Ærekærlighed i dig, som ellers mest findes hos store Dreng, og som er det mest rørende og søde, jeg ved. Du vil ikke lyve for mig, ikke bedrage mig, du vil *ville* det bedste imellem os ligesom jeg selv.

„Jeg *vil* være god imod dig, Inger, altid.“

„Ja,“ sagte hun sagte leende „det takker jeg dig nu ikke for, for du kan simpelthen ikke være andet, dit store elskelige Menneske; du er aldrig gladere, end naar du kan faa Lov at gaa og være god, det har jeg da opdaget“

—

Gaarden var fuld af Vogne, og Mennesker kom og gik i det uendelige. Inger svarede med de samme Ord, Gang paa Gang.

„Man ku' rigtignok nemt se, at Ghristian Fredrik, han havde det usselt den Dag ved Ballet,“ sagde Span-gen. „Vi talte om det, da vi kørte hjem.“

„Ja, han havde det ikke godt,“ indrømmede Inger.

„Nenej. Men hvadfor vilde han ogsaa? Det er ikke til at forstaa det, men hjertesygge Mennesker *er* nu saa'en, jeg havde en Fætter“

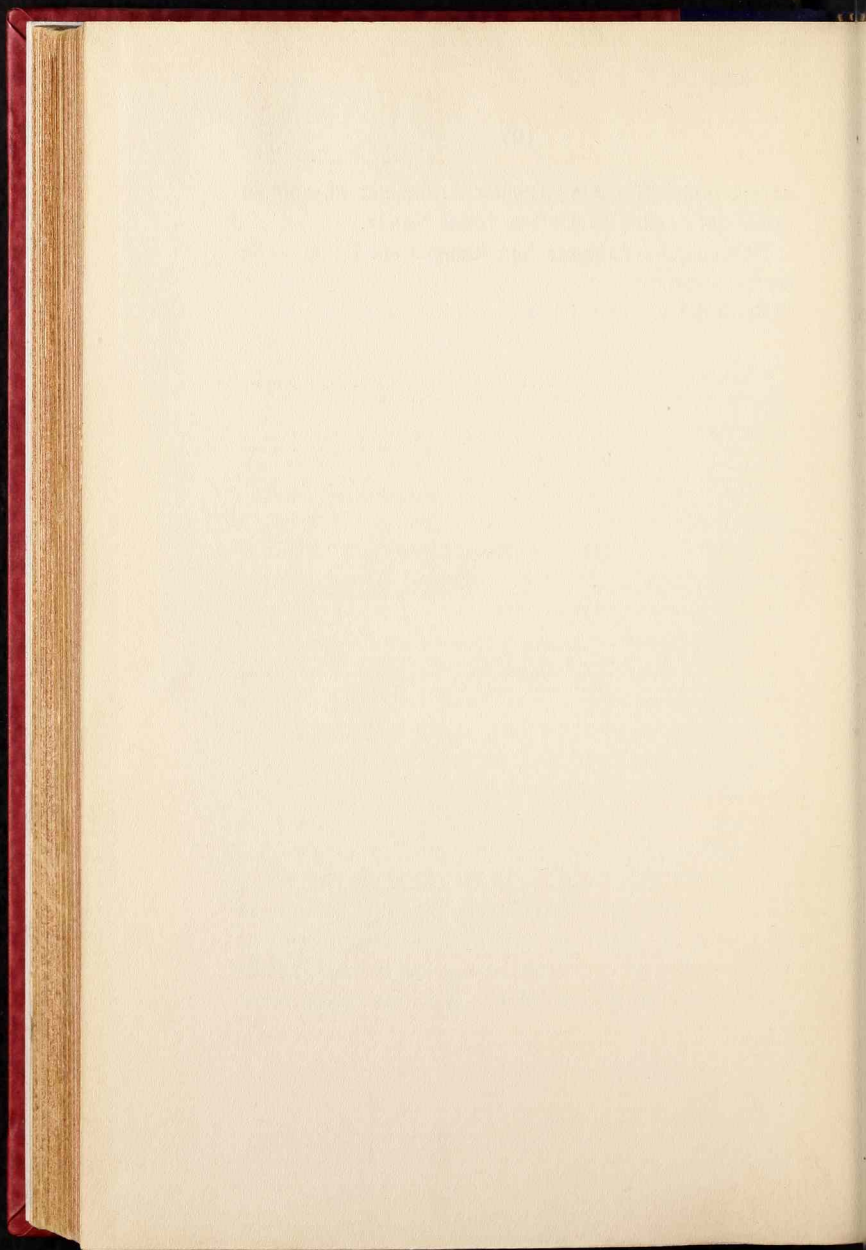
Inger nikkede og nikkede.

Og mens hun mekanisk talte, huskede hun Havet ved Jammerbugten, de tungt rullende Bølger — som et stort, bevidst Væsens Tavshed og Dæksel over sørgelige Ting. Og hun syntes med ét, at de sidste Maaneders Liv, der var gaaet hen over Gaarden og dens Mennesker var en stor tiende Bølge, der dækkede over, hvad der gik for sig under den blaa Bug. Anede nogen de Lidenskaber, der havde været i Kog, den perverse Brand, der var tændt og slukket igen, de Sejre og Nederlag de stridende Parter havde tilføjet hinanden. Der var sket de mest almindelige Ting, en Mand kom hjem med sin bedste Ven, og Vennen og hans Søster blev et Par, ham selv overraskede Døden, fordi hans Hjerter var sygt. Ja, det var det hele, anderledes saa Bølgen ikke ud! — — Hendes Tanke fløj fra Hjem til Hjem, fra Gaard til Gaard, hun kendte — hvad vidste hun egentlig — Martyrier kunde være lidt, Brøde og Ofre have afløst hin-

anden, under Kamp og Bløden — dækket altsammen under det daglige Livs store, rolige Vande.

Derunder havde ogsaa hun kæmpet *sin* Kamp — og faaet sin Ret.

Fordi det var den højeste.

THIT JENSEN

HEMSKOEN

Roman.

„Nationaltiden“. — „Bogen fængsler og griber. Den er saa fuld af uroligt Liv og af menneskelig Medfølelse, at man ikke glemmer den.“

Sven Lange i „Politiken“. — „Forfatterindens Betragtningssmaaede er af en egen demonstrativ Art. Hendes heftige og skarpe Talent springer som et Rødvyr løs paa Emnet og holder det fast under sig og slipper det ikke, før alt dets Blod og Liv er suget ud. Derfor bliver Indtrykket stærkt — men paradoksalt. — Hun er ærlig og kraftig — hun vil. I en udglidende, sammenfaldende Epoke søger hun ivrigt den yderste Sandhed, hun kan skimte.“

„København“. — „Ud af haandfast Virkelighed har Thit Jensen skrevet sin Roman „Hemskoen“. Med en overraskende Kraft og Sikkerhed, der til Tider næsten kan synes maskulin, har denne højst talentfulde Forfatterinde grebet og udformet sit Emne, saaledes at Kendsgerningerne fører deres egen gribende Tale, uden at hun selv behøver at blande sig deri.“

„Göteborg Aftonblad“. — „Romanen är å all sin gripande hemskhet dock skreven med så lefvande kraft, att den förtjänar uppmärksam läsning. Den formelle begåfning, som förut gjort författaren känd, visar sig äfven här redan på första sidan och gör, att nog dem som börjar boken ej gärna lägga den undan, förrän den är genomläst.“

Pris: 3 Kr.

I MESSIAS' SPOR

Nutidsroman fra Island.

„Berlingske Tidende“. — „En Bog, som paa Grund af den Inderlighed og Hengivelse, hvormed den er skreven, fortjener Opmærksomhed. I kunstnerisk Henseende hverken ulastelig eller afklaret, men under alle Omstændigheder et ejendommeligt og fængslende Værk, langt udenom det hverdagslige.“

„Politiken“. — „Formel Evne giver Romanen store Vidnesbyrd om; med Kunst formes Kapitlerne til Helheder og afrundes med en Slutningssituation, der paa én Gang lukker for Sammenhængen og aabner for Idéforbindelserne.

Overhovedet har Thit Jensen den lykkelige Evne at kunne præstere et Udtryk, der paa sin Plads er det fuldkomne. . . Bogen er udover det almindelige, den rummer Ting, som staar. Ikke mindst den farlige Asger Hjalalin, som er en Slægtning af Hjortøes udmærkede Type: den fortabte Søn.“

Pris: 3 Kr. 75 Øre.

THIT JENSEN

MARTYRIUM

Samfundsroman.

Poul Levin i „Politiken“. — „Den, der først har faaet Thit Jensens „Martyrium“ ind i sine Tanker, bliver ikke saa snart af med den Bog igen. Den er rebelsk og hidsig, den er urimelig som en vred Kvinde, men den er ogsaa sandfærdig og ren som den unge Kunst. Hvis man ikke var angst for at bebyrde Thit Jensen med en berømt Forgængerske, kunde man sige, at der ikke siden Amalie Skrams „Constance Ring“ er udkommet saa karakterfuld en Kvindebog.“

„Nationaltidende“. — „... Der er ypperlige Ting deri, en Række Scener og Skikkelser, der er baaret af en betydelig og næsten overfrødig Fantasi. . . .“

Pris: 5 Kr. 50 Øre.

ØRKENVANDRING

Samfundsroman.

„Dannebrog“. — „Denne en Hustrus Martyrie-Roman vil selvfølgelig indenfor den kvindelige Læseverden være sikker paa den varmeste Interesse og Opmærksomhed. Det er en højt begavet Kvinde, der her taler sit Kons Sag. Men ogsaa Mænd skal læse denne værdifulde Bog og drage Lære af den. Forf. sætter maaske ikke engang Pris paa literær Anerkendelse. Det er Samfundet, hun vil i Kast med, Lovene, hun vil have ændrede — som de da ogsaa nu er i Færd med at blive det. Ellers vilde det her være naturligt at fremhæve Forf.'s digteriske Evner — der er ikke mange Romaner og Fortællinger fra de sidste Aar, der røber større Talent.“

Pris: 5 Kr. 75 Øre.

SAGN OG SYNER

Mystiske Fortællinger fra Island.

„Berlingske Tidende“. — „Thit Jensen har med heldig Haand benyttet det islandske Sagnetil til heraf at skabe en Bog. Gennem 11 Fortællinger giver hun — der beretter om Islands Natur ud af Selvsyn — sin Læser en udpræget Forestilling om det stærke Drømmeliv og den ophedede Indbildningsevne, som raader hos Menneskene ude omkring paa det øde Land, i Præste- og Bøndergaarde. Og selv ejer hun en Fantasi, der falder godt i Traad med det, hun beretter om. Mange af Fortællingerne er, trods deres Ensartethed, saadanne, at de godt kan bringe modtagelige Læsere til at „gyse“ og vende sig om i Stolen for at se, om der staar nogen bagved.“

Pris: 2 Kr. 50 Øre.

